Caro en Tamara. In de groene hel

Constant Butner

bron
Constant Butner, *Caro en Tamara. In de groene hel*. Met illustraties van Herry Behrens. U.-M. 'Westfriesland', Hoorn 1970

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/butn001inde01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

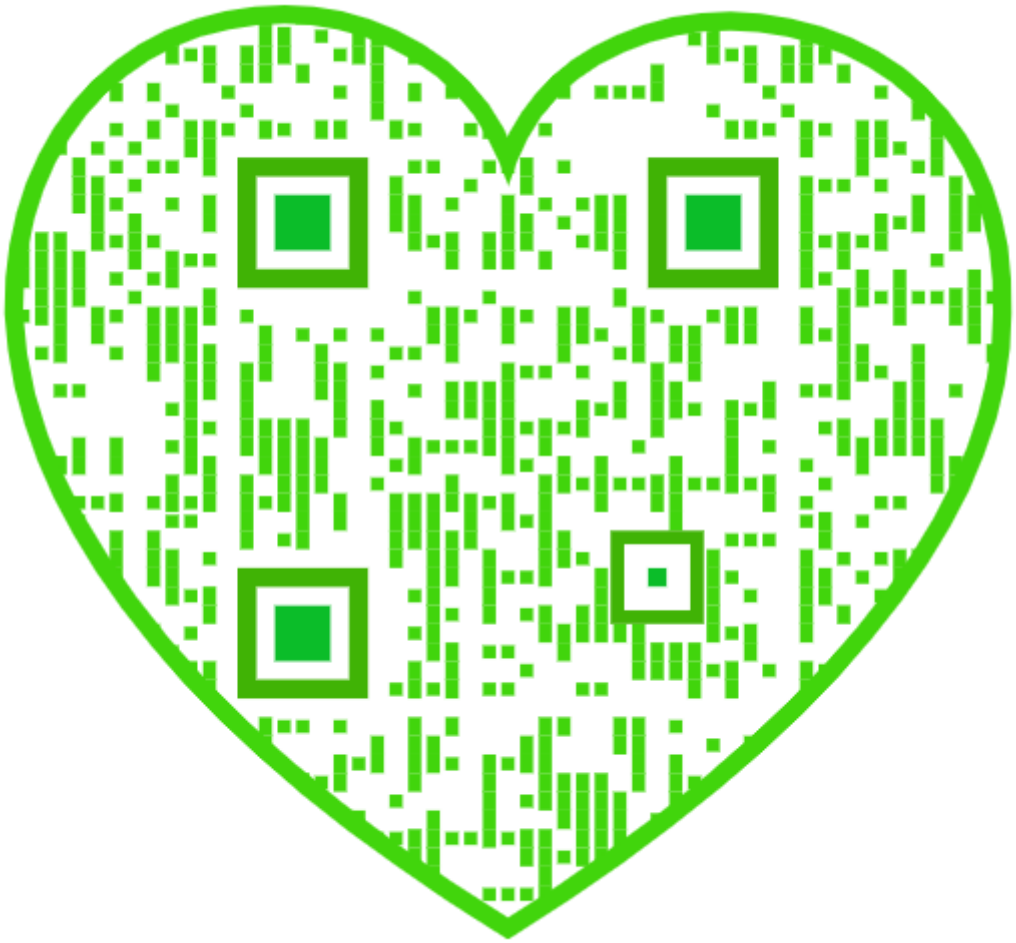

Stunt de Vlieger

Met open mond zat Caro te luisteren.

‘In de oorlogsjaren was ik gevechtsvlieger bij het Achtenveertigste Squadron in Engeland,’ vertelde Frits Appel. ‘Daarna heb ik wat jaartjes voor een Amerikaanse reclamemaatschappij gevlogen, maar dat begon me toch te vervelen, want je moest de raarste toeren in de lucht uithalen. “Stuntvliegen” heette dat. Ze noemden me daar dan ook Stunt Appel.

‘Hoe ben je eigenlijk hier in Suriname verzeild geraakt, Frits? Of laat ik je óók maar Stunt noemen, dat klinkt meer vliegerachtig!’ zei meneer Donkers.

‘Och, ik ben niet getrouwd en ik zie graag wat van de wereld, dus ik dacht, kom, ik ga naar Suriname. Ik had wat geld overgespaard en kocht daarvoor een Norseman-vliegtuig. Dat heb ik toen naar Suriname gevlogen. Hier vond ik werk genoeg!’

Met bewondering keek Caro naar de jonge kerel. Ze was de enige dochter van meneer Donkers. Oorlogsvlieger, stuntvlieger, nou, dàt was nog eens 'n vent, dacht ze bij zichzelf.

‘En wat doe je nu voor werk, Stunt?’ vroeg meneer Donkers weer.

‘Kijk, ik vlieg nu eens hier, dàn weer daar, dàt is je ware. Geen vaste dienst en ik ben zo vrij als een vogel in de lucht!’ zei Stunt lachend.

‘Vlieg je ook passagiers?’ wilde meneer Donkers weten.

‘Jazeker. Passagiers, tractoronderdelen voor houtmaatschappijen, rubber voor balatamaatschappijen, goud voor goudmaatschappijen, levensmiddelen voor alle-

maal!' was het antwoord. 'Zo gek kunt u het niet bedenken of Stunt vliegt het wel!'

'Nou,' zei meneer Donkers, en hij trok diepe rimpels in zijn voorhoofd, 'jij liever dan ik, altijd boven die dichte oerwouden vliegen. Geen vliegvelden, alleen maar eindeloos bos!'

'Ieder het zijne, meneer Donkers. U bent directeur van deze koffieplantage, maar dàt zou mij niet liggen! Geef mij de ruimte maar!'

'Nog vele jaren, hoor vader!' zei mevrouw Donkers, terwijl ze haar glas ophield. 'Proost!'

'Ja, nog vele jaren, meneer Donkers!' zei ook Stunt. 'Ik vond het reuze aardig van u, mij op uw verjaardag uit te nodigen. Ik ken nog niet zo veel mensen in Suriname. Dan is het prettig, als je eens ergens gevraagd wordt.'

'Ik heb je vader goed gekend, Stunt. We zaten als jongens naast elkaar op de schoolbanken,' zei meneer Donkers. 'Ik geloof dat de appel niet ver van de boom is gevallen, als ik je zo hoor praten.'

'Ik heb mijn vader wel eens uw naam horen noemen. Hij heeft eens verteld dat u een directeursbaan op een plantage in Suriname had gekregen. Dat is alweer een paar jaar geleden, hè?' zei Stunt.

'We zitten hier nu alweer drie jaar... wat vliegt de tijd!' verzuchtte meneer Donkers. 'Hoe oud ben je nu, Stunt? Ik heb je het laatst als heel kleine jongen gezien.'

'Achtentwintig,' antwoordde de vlieger.

'En bevalt het je goed in Suriname?'

'Ach, wat zal ik daarvan zeggen. Het vliegveld Zanderij ligt wat ver van de stad en daarom is het wat eenzaam daarginds. Ik woon namelijk op het vlieg-

veld, dan heb ik zelf toezicht op mijn vliegtuig, ziet u. Ik moet hier alles zelf doen, want bekwaam personeel is er nog niet. Ik heb me echter een autootje aangeschaft en nu gaat 't wel,' zei Stunt luchtig.

'Heb je nu een paar dagen niets te doen?' vroeg mevrouw Donkers.

'Gisteren heb ik post gevlogen van Paramaribo naar Moengo en eergisteren wat vracht naar Nickerie en Wageningen,' vertelde Stunt. 'Morgen en overmorgen vrij en dàn heb ik een interessante opdracht,' vertelde Stunt.

'Een interessante opdracht? Waarheen, meneer Stunt eh... meneer Appel?' vroeg Caro plotseling.

'O, zeg maar gerust Stunt, hoor!' zei de vlieger lachend. 'Ik moet voor een balatafirma in Paramaribo een partij houwers (Sur. kapmessen) op een plek in het oerwoud afwerpen. "Droppen" noemen ze dat. Ook nog wat levensmiddelen, geloof ik,' vertelde Stunt. 'Maar het wordt zoeken! Ze schijnen maar een klein stukje in het bos opengekapt te hebben, en daarin zouden ze witte doeken uitleggen. Dus als je dat wilt vinden, moet je er precies overheenvliegen, anders zie je 't niet.'

'Wat moeten ze op die plaats met houwers?' vroeg Caro weer. 'Het bos openkappen?'

'Die balatafirma heeft bleeders in het oerwoud aan het werk. Bleeders zijn arbeiders die in het bos de bolletriebomen uitzoeken en er dan met die houwers insnijdingen in maken. Het melksap dat eruit loopt vangen ze op. Op zinken platen drogen ze dat melksap in de zon tot rubber, de zogenaamde balata.'

'Is dat dezelfde soort rubber als die uit Malakka komt en uit Indonesië?' wilde Caro nog weten.

‘Nee de balatarubber is van veel mindere kwaliteit. Ruim honderd jaar geleden begon iemand met de export van balata. Een reiziger kwam honderd jaar geleden eens in het dorpje Berg en Dal, aan de Suriname-rivier, en hij ontdekte dat de melk van de bolletrieboom daar weleens gedronken werd!’

‘Gedronken?’

‘Inderdaad. Er was daar gebrek aan koemelk, en toen dronken ze de melk van die boom. Zo luidt tenminste het verhaal!’ ging Stunt verder.

‘Het hout van de bolletrie werd in die dagen naar Nederland verscheept. Het werd gebruikt voor dwarsliggers bij de spoorwegen. Het is keihard hout. Nu mag deze boom niet meer gekapt worden!’

‘En waarvoor gebruiken ze balata?’ vroeg Caro.

‘Ik ben geen deskundige hoor, maar ik weet wel dat de balata veel gebruikt wordt in het omhulsel van onderzeese telegraafkabels.’

‘Ik heb wel eens gehoord, dat een balatableeder maanden achtereen in het oerwoud blijft. Hij haalt uit de dichtstbijzijnde winkel zijn voorraden zout, suiker, tabak en zo. Vlees vindt hij genoeg in het bos zelf. Ze leven in hoofdzaak van de jacht.’

‘'t Zijn geoefende boomklimmers, Caro,’ zei meneer Donkers. ‘Dat doen jij en je vriendin Tamara hen niet na! Ze hebben klimsporen aan en daarmee lopen ze zo tegen de stam op!’

‘Als een bleeder zo'n tijd in het oerwoud aan het werk is geweest, hoeveel balata heeft hij dan ongeveer?’ vroeg mevrouw Donkers.

‘Dat is erg verschillend. Ik heb een tijdje geleden een partij balata uit het oerwoud naar de stad gevlogen en daarom weet ik er wel iets van. Er waren mensen bij,

die in 'n maand of vijf tweehonderd kilo balata hadden verzameld. Maar er waren er ook bij die in dezelfde tijd meer dan driehonderd kilo hadden.'

'En moet jij nu die bleeders een partij van die kapmessen uit de lucht toegooien? Pas maar op dat je de boel niet in de rivier gooit!' zei Caro lachend. 'Waarom maken ze daar geen baan waar je kunt landen, Stunt?'

'Tja, dat zou heel wat gemakkelijker zijn, maar een startbaan in het bos maken is niet zo maar eventjes gebeurd, meisje! Die balatafirma heeft één startbaan gemaakt, diep in het oerwoud. Daar breng en haal ik de arbeiders. Maar vandaaruit moeten ze dan nog dagen lopen of varen om op hun plaats van bestemming te komen. Sommigen maken daar hun eigen korjaal (kano, gemaakt uit een boomstam) en varen daarmee naar hun arbeidsveld. Anderen lopen door het oerwoud, dagen achtereen, en kappen dan tegelijk een paadje.'

'Een paadje hakken? Dan zullen ze ook niet hard opschieten!'

'Hier en daar maken ze met hun houwer insnijdingen of andere kentekens in de bomen. Nu en dan hakken ze een tak af. Op die manier kunnen ze altijd weer de weg terugvinden!'

'Daar kan ik van meepraten!' zei Caro lachend. 'M'n vriendin Tamara en ik zijn al eens verdwaald geweest in het bos!'

Ze vertelde Stunt hoe ze er eens op uit waren getrokken om dieren te vangen. Ze waren toen verdwaald en het had maar weinig gescheeld of ze hadden de nacht in het oerwoud moeten doorbrengen! Dat was nu ruim een jaar geleden. 'Nee, ik zou liever met de

korjaal gaan, hoor!' vond Caro. 'Hoe maken ze die bootjes eigenlijk?'

Meneer Donkers had het weleens gezien en vertelde: 'Een geschikte boom wordt uitgehold en de binnenkant daarna verkoold door er vuur in te stoken. Terwijl dit aan de gang is, wordt de bootrand boven het vuur, wijder uitgebogen. Het verkoolde hout aan de binnenzijde wordt later uitgebikt.'

'Het valt niet mee, zo'n rank bootje te besturen!' zei Stunt. 'Ik heb het eens geprobeerd, maar ik zat steeds weer op de kant en tenslotte sloeg het ding nog om ook!'

'En liep dat goed af?' vroeg mevrouw Donkers bezorgd.

'Ja, hoor. Er zaten gelukkig geen gemene vissen of kaaimannen op de loer, want dàt kan je ook gebeuren!' vertelde Stunt.

'Van die roofzuchtige vissen heb ik weleens gehoord. Noemen ze die hier niet "pirins"? Da's de zoetwaterhaai!' zei meneer Donkers.

'Tamara heeft me weleens verteld dat een hond, die uit een boot was gesprongen, in een paar seconden voorgoed naar de diepte verdween. Die vraatzuchtige vissen grepen hem meteen! Je moet ook oppassen voor de watraboa (anacondaslang), want als die je grijpt, maak dan je testament maar,' zei Caro. 'Tamara heeft vroeger in het bos gewoond en ze heeft me er vaak over verteld. Ze weet heel wat van dieren.'

'Je zult niet veel tijd hebben om je testament te maken als die slang je beet heeft!' meende Stunt grinnikend.

'Twee jaar geleden stond een Javaanse vrouw van de plantage hier aan de rivierkant haar kleren te wassen.

Plotseling hoorden een paar mannen, die in de buurt stonden, een kreet. Toen ze kwamen toelopen, had de enorme slang haar al helemaal omstrengeld en gewurgd!' vertelde meneer Donkers. 'Ze hebben het monster met hun houwers afgemaakt, maar de arme vrouw was al dood.'

'Houden jullie toch op met je griezelverhalen,' maande mevrouw Donkers. 'Ik kan er vannacht niet van slapen!'

'Het mag dan griezelig, zijn, mevrouw, maar het ìs toch zo,' verzekerde Stunt. 'In het oerwoud gebeuren er zo veel griezelige dingen waar je zelden of nooit van hoort.'

'Daar heb je bijvoorbeeld het bijgeloof,' zei meneer Donkers. 'Ik heb weleens gehoord dat aan de ingang van een bosnegerdorp een poortje is gemaakt, waar bovenin de franje van een palmblad hangt. Als je daar onderdoor loopt, word je gezuiverd van boze geesten, die je misschien bij je hebt!'

'Ach ja, er wordt zoveel beweerd. Ze hebben mij eens gewaarschuwd dat je nooit rijpe bananen in een korjaal moet vervoeren. Als er een otter in de buurt is, zal die in de boot springen. En zo'n bootje ligt dan natuurlijk meteen om!' verhaalde Stunt.

'Zo geloven de Creolen en Indianen in het bestaan van de watermens, die ze de watramáma noemen. Op bepaalde plaatsen moet je beslist niet baden, want dan komt deze watramáma je gezelschap houden, en dat schijnt geen prettig gezelschap te zijn!'

'Zeg Stunt,' zei mevrouw Donkers, 'vertel Caro vanavond niet meer van die griezelverhalen, wil je?'

Stunt lachte. 'In orde, mevrouw!' zei hij.

'Vader,' zei Caro opeens, 'ik zou best ook eens

willen vliegen. Kan dat niet eens 'n keertje?'

'Ik denk dat je dan niet de enige bent,' meende haar vader. 'Vliegen is nog altijd een dure aardigheid.'

'Misschien kun je weleens met mij mee de lucht in... als je vader en moeder er tenminste geen bezwaar tegen hebben!' voegde Stunt er vlug achteraan.

'Màg ik, vader?' vroeg Caro onmiddellijk.

Haar vader begon te lachen. 'Stunt heeft wel meer te doen dan nieuwsgierige jongedames in zijn vliegtuig meenemen, Caro!'

'Och,' meende de vlieger, 'als u er geen bezwaar tegen heeft, kan ze gerust bij gelegenheid eens mee naar boven, hoor!'

Caro raakte al opgewonden bij de gedachte dat ze met Stunt eens mee zou mogen vliegen.

'Wat voor gevoel is het, als je de lucht ingaat, Stunt?' informeerde ze.

'Net zo'n gevoel als wanneer je in de elektrische tram zit,' luidde het antwoord. 'Niks bijzonders.'

'Is vliegen, moeilijk, Stunt?'

'Niets is moeilijk, als je het allemaal eerst geleerd hebt!'

'Een viermotorige is toch moeilijker dan een eenmotorig vliegtuig, hè?'

'Een vrachtauto stuurt ook zwaarder dan een kleine auto, maar niet moeilijker. Je hebt alleen meer instrumenten in de gaten te houden! Je hebt het dus drukker.'

'Heb je in de oorlog weleens 'n ongeluk gehad?' wilde Caro weten.

'Dat interesseert Caro geloof ik het meest!' zei vader.

'Dat is zo met alle jongelui, meneer Donkers!' zei

Stunt lachend. ‘Ze horen het liefst over ongelukken die je gehad hebt. Maar ik moet je teleurstellen, meisje. Ik heb nooit werkelijk iets ernstigs gehad!’

‘Helemaal nóóit?’ vroeg Caro, een beetje teleurgesteld.

‘Nee, niets ernstigs. Ik heb natuurlijk weleens een paar buiklandingen gemaakt,’ vertelde Stunt, ‘maar die zijn altijd goed afgelopen!’

‘En dat noemt hij niets ernstigs!’ merkte moeder op.

‘Wat zijn dat, buiklandingen?’ vroeg Caro. ‘Nooit van gehoord!’

‘Wanneer je je landingsgestel bent kwijtgeraakt. Wanneer het bijvoorbeeld is weggeschoten. Dan moet je dus zonder wielen landen en dat heet een buiklanding!’ ‘Hè, wat zou ik graag eens vliegen,’ verzuchtte Caro. ‘We zullen later weleens zien!’ zei vader.

‘Nou, ik weet 't niet...’ zei moeder bezorgd. ‘Je hoort zoveel over ongelukken met vliegtuigen.’

Stunt stond op. ‘Naar verhouding zijn er in de luchtvaart minder ongelukken dan op de weg in het verkeer, mevrouw! En véél minder ook!’ verzekerde Stunt haar.

‘Blijf jij maar met twee benen op de grond, Caro!’ vond haar moeder. ‘Dan kun je nooit diep vallen!’

‘Ben je al eens uit een vliegtuig gesprongen, Stunt?’ vroeg Caro. ‘Eh... mèt een parachute bedoel ik!’

‘Caro! Wat een vragen!’ vermaande vader haar.

‘Laat maar vragen, meneer!’ zei Stunt grinnikend. ‘Jawel, Caro, ik ben tweemaal uit een vliegtuig gesprongen, maar niet zomaar voor de lol, hoor!’

‘Twee keer! Wat was er dan gebeurd?’

‘Nou, de eerste keer kreeg mijn kist een voltreffer,

boven Engeland, in een gevecht met Duitse jagers. Het toestel vloog in brand en toen moest ik er wel uit!'

'Wat dacht je toen wel, Stunt?'

'Wat ik toen dacht? Nou, veel tijd om te denken had ik niet. Het enige wat ik dacht was: d'r uit! En daar ging ik! Toen ik aan mijn parachute hing, zag ik mijn toestel een duik nemen en zich in een weiland boren! Ik hing toen prinsheerlijk in de lucht. Wat was het toen plotseling stil!'

'En schoot die Duitser niet op je?'

'Nee, hij kwam één keer langs me vliegen en wuifde zelfs!'

'Goed neergekomen?'

'Ik verstuikte m'n enkel, maar verder liep het goed af.'

'En die tweede keer?'

'Dat gebeurde boven Frankrijk. Duits luchtafweergeschut had mij 's nachts geraakt. Ik was gevangen in de lichtbundel van zo'n zoeklicht. Ik moest toen weer springen, want het toestel was onbestuurbaar geworden!'

'En hoe liep dàt af, Stunt?' infotmeerde Caro een en al oor.

'Ook weer goed. Het was nacht en ik kon ontkomen. Een paar Fransen hebben me een tijdje verstopt. Later hebben ze me naar Engeland gesmokkeld.'

'Nou, jij durft, Stunt. Springen in de nacht!' zei moeder.

'Als je moet, mevrouw. Niemand vraagt dan of je wel durft!' antwoordde de de vlieger. 'Je springt voor je leven!'

'En toen?' kwam Caro alweer.

'Wel, ik ben goed thuisgekomen! Geluk gehad!'

‘Is het weleens gebeurd dat de parachute niet openging?’

‘Natuurlijk, dat kan ook gebeuren, maar het komt gelukkig maar zelden voor.’

‘Wat... wat gebeurt er dan?’ vroeg Caro.

‘Wel, dan ga je natuurlijk direct een andere halen!’ was het ernstige antwoord.

‘Nou, word je er toch even lelijk tussen genomen, Caro!’ zei haar vader lachend.

Caro zei niets. Dat was geen erg slimme vraag geweest!

‘Wanneer mag ik eens mee, Stunt?’ vroeg ze even later.

‘Kom kom, Caro, niet zoveel vragen. Als Stunt je eens mee wil nemen, dan zal hij je dat wel laten weten!’ zei vader kort.

‘Zou je zin hebben om mee te gaan, als ik die houwers ga droppen?’ vroeg Stunt onverwachts.

‘Hoort u dat, vader?’ zei Caro opgewonden. ‘Hoort u dat? Ik mag met Stunt mee als 'ie houwers voor die balatamensen gaat afgooien!’

‘Tut tut tut!’ suste haar vader. ‘Reken daar maar niet te vast op. Je moeder en ik hebben ook nog wat te vertellen! Voordat we jou de lucht in laten gaan, willen we eerst weleens weten wat, hoe en waar! Je dacht toch niet dat we onze dochter zomaar met een vlieger meesturen, de rimboe in?’

‘Eh... hoe sympathiek we Stunt overigens ook vinden!’ vulde haar moeder vlug aan. ‘Maar met een klein vliegtuig het binnenland in, nou dat weet ik nog niet, hoor!’

‘Hoe lang is dat vliegen?’ informeerde meneer Donkers.

‘Als alles mee loopt een paar uurtjes, meneer,’ luidde het antwoord.

‘Wat noem je een paar uurtjes?’

‘Een uur of vier, vijf.’

‘Kun je zoveel brandstof meenemen?’ vroeg vader.

‘Ik heb een extra tank laten inbouwen, voor ik naar Suriname kwam. Benzinetekort heb ik nooit!’

‘Welke richting ga je uit?’ wilde vader weten. Caro zat op het puntje van haar stoel en plukte opgewonden aan haar jurk.

‘Laat me eens kijken,’ en Stunt ging weer zitten. ‘Aan de boven-Tapanahony-rivier moet ik die pakketten afgooien. Vandaar moet ik oost vliegen, om in de buurt van het Oranjegebergte naar Oyarikoelè's te zoeken.’

‘Oyari... of hoe die dingen heten mogen, wat zijn dat?’ vroeg vader.

‘Oyarikoelè's zijn Indianen van de Oyarikoelè-stam.’ ‘En moet je daar naar zoeken? Hoezo?’

‘Ja. Deze stam is vrijwel onbekend. Tot ongeveer 't midden van de vorige eeuw woonden deze Indianen aan de Litanie-rivier. Ze hebben oorlogen gevoerd met de Ojana's en andere Indianen, en daarna hebben ze zich helemaal teruggetrokken. Naar beweerd wordt, zijn ze de Oelemari-rivier opgegaan. Het moet een volkomen wilde stam zijn. Ze leven nog min of meer in het stenen tijdperk. Wat we van die Indianen weten, hebben we van de bosnegers en de Ojana-Indianen. Die zijn als de dood voor de Oyarikoelè's!’

‘Hoe is het mogelijk dat er in Suriname nog Indianenstammen zijn waar we niets van weten?’ vroeg moeder.

‘Och, men heeft er zich vroeger nooit voldoende voor

geïnteresseerd. Het is eigenlijk iets van de laatste tijd dat er expedities naar de zuidgrens worden georganiseerd. Zo te hooi en te gras kwam er weleens iemand rondneuzen. Men kan er alleen maar komen met korjalen, en dan moet je over stroomversnellingen en watervallen. Het is een lange reis over verraderlijke rivieren!'

'En hoe moet je die stam opsporen?'

'Er zijn berichten binnengekomen dat de Oyarikoelè's een grote trek zijn begonnen. Andere Indianenstammen daar in de buurt, voornamelijk langs de Litanie-rivier en de Paloemeu-rivier, zijn bang dat de Oyarikoelè's hen zullen overvallen! Ik moet nu zo laag mogelijk rondcirkelen in het Oelemari-gebied en proberen iets te zien. Mogelijk zien we opengekapte plekken, waar Oyarikoelè-dorpen liggen. Ik krijg een fotograaf mee om te fotograferen, als er wat te zien valt. Kort geleden is een expeditie de Oelemari-rivier opgevaren om Oyarikoelè's te zoeken, maar ze hebben helemaal niets gevonden. Alleen wat verlaten kampjes en stenen werktuigen. Ze schijnen nog stenen bijlen te gebruiken! De Ojana's en de Bonni's (bosnegerstam) zeggen dat de Oyarikoelè's gevaarlijke mensen zijn. Ze hebben eens een blanke zendeling ontvoerd. Nooit werd meer iets van de man gehoord.'

'Wie is die fotograaf die meegaat?'

'Zekere meneer Terhoog, ik ken hem wel. Woont op Zorg en Hoop.'

'Nou, ik moet zeggen, een interessante opdracht!' zei meneer Donkers. 'En wilde je Caro meenemen?'

'Ze mag van mij gerust mee, hoor. Het laatste gedeelte van de vlucht is een opdracht van de regering, en die betaalt voor de brandstof enzovoorts. Ze zeggen in

Suriname “winti waai, lanti pai”. Dat betekent: kijk maar niet op een gulden, want het land betaalt!’

‘Hoeveel mensen kunnen er in je vliegtuig, Stunt?’ vroeg Caro.

‘O, als het moet, kunnen er wel een stuk of zeven in. Er is plaats genoeg voor jou, hoor! Als je tenminste van je ouders mag!’

Vader en moeder Donkers keken elkaar een ogenblik bedenkelijk aan. Wat te doen? Het zou voor hun dochter een geweldige gebeurtenis zijn en ook interessant. En gevaarlijk? Och, die Stunt leek hun wel een vertrouwde kerel toe en een vliegtuig was een ding van de nieuwe tijd. Stunt had wel gelijk. Het aantal ongelukken viel heus wel mee. Ze hadden wel meer gehoord dat het in de lucht veiliger was dan op straat!

‘Ik moet je eerlijk bekennen dat ik liever zelf mee zou gaan, maar het werk hier op de plantage laat het niet toe,’ zei vader. ‘Heb jij geen zin, moeder?’

‘Voor geen honderdduizend gulden!’ zei moeder overtuigd.

‘Eigenlijk vind ik onze Caro wel wat jong...’ meende vader.

‘Jong?’ riep Caro verwonderd uit. ‘Ik... te jong?’

‘Jazeker, meisje. Je bent pas zestien jaar,’ zei vader. ‘Enfin, Stunt, we spreken er nog weleens over. Je blijft toch hier logeren? Ik moet er nog eens goed over nadenken!’

‘En we zitten nu net in de regentijd ook! Heb je daar in de lucht geen last van?’ wilde moeder weten.

‘Och, ik heb natuurlijk liever géén regen, mevrouw, maar een beetje regen kan helemaal geen kwaad, hoor.

Soms vliegen we tussen de buien door!'

'Zeg Stunt, ik heb nog één vraag!' zei Caro. 'De allerlaatste!'

'Kom op ermee!'

'Ik... ik heb een vriendin hier op de plantage, Tamara Voorn. Zij is mijn beste vriendin. We doen altijd alles samen. Mag... eh... zou zij ook mee mogen?' Caro moest om haar eigen vraag blozen. Vroeg ze niet te veel?

'Ha ha! Die is goed!' riep Stunt lachend. 'En wie nog meer?'

'Nee, heus waar, Stunt, alleen Tamara!'

'Aha, daarom wilde je weten hoeveel passagiers er in mijn toestel kunnen! Nou, Stunt heeft nooit bezwaren, hoor! Waar plaats is voor drie, is ook plaats voor vier!' zei hij joviaal.

'O, vader!' riep Caro verheugd uit. 'Wat zal Tamara opkijken!'

'Maar wie heeft gezegd dat jij mag?' vroeg vader met een strak gezicht.

Caro zei maar niets meer. Ze moest Stunt straks nog maar eens apart spreken! Als Stunt morgen eens met haar vader zou praten, dan zou ze wel mogen, overdacht ze snel.

'Hoelang heb je nog vakantie, Caro?' vroeg vader.

'Nog zes dagen,' was het antwoord. Caro keek haar vader aandachtig aan. Zou ze mogen? Ze zou wel meteen naar Tamara willen rennen, maar daar was het nu wat te laat voor.

'Kom, Caro. Het wordt bedtijd voor jou, jongedame,' zei moeder even later.

'Nou, moeder, voor deze speciale gelegenheid, Stunt hier en mijn verjaardag, mag ze wel wat later opblij-

ven. Nog zes dagen vakantie, hè?' zei vader, en peinzend keek hij voor zich uit. 'Kom, moeder, ga nog eens met de taart rond. Caro heeft zeker geen trek meer?'

'Dat kun je net denken!' zei moeder. 'Caro geen trek in taart!'

De avond vloog om. Stunt vertelde en Caro zat maar te luisteren. Met haar gedachten was ze al bij de vliegtocht met Tamara!

Een tijdje later, toen Stunt op punt stond naar boven te gaan, fluisterde Caro hem in het voorbijgaan toe:

'Ik hoop maar dat ik mee mag, Stunt. Dat zou fijn zijn, hè?'

'Nou, meisje, ik hoop het voor je! Ik zal morgen nog weleens een goed woordje voor je doen,' antwoordde Stunt met een knipoogje.

'Dank je wel...!'

Die nacht droomde Caro van droppen, oerwouden en van Oyari... of hoe die Indianen ook heten mogen!

Dromen zijn bedrog.

De volgende morgen was Caro al heel vroeg wakker. Direct sprong ze uit bed. Ze moest Tamara gaan vertellen over Stunt en... dat ze met hem zouden gaan vliegen! Misschien! Droppen en Indianen opsporen! Wat zou Tamara daarvan opkijken. Zou ze mee willen? Nou, daar twijfelde Caro niet aan. Tamara en zij hadden het dikwijls over vliegen gehad.

Elke week zag je het KLM-vliegtuig uit Nederland overkomen. Dat was de dag waar Caro's vader en

moeder altijd naar uitkeken want dan kwam er post uit Holland. Tamara had weleens gezegd dat ze graag Suriname uit de lucht zou willen zien. Welnu, ze zou misschien haar zin krijgen!

Op de gang naar de badkamer kwam ze Stunt tegen. ‘Morgen, Stunt!’ klonk het opgewekt.

‘Ook een goeie morgen! Tjonge jonge, jij bent er vroeg bij!’ zei Stunt lachend, terwijl hij met zijn handdoek zijn haren droogde.

‘Ga je er vandaag met mijn vader over spreken?’ vroeg Caro.

‘Met je vader over wàt spreken?’ informeerde Stunt verbaasd.

‘Dat vliegen, dat droppen, weet je wel? Die tocht naar de Oyari... hoe heten die lui ook alweer?’

‘Nou, nou, die is goed!’ riep Stunt uit. ‘Heb je daar soms niet van kunnen slapen, meisje?’

‘Nou, eerlijk gezegd heb ik ervan gedroomd, Stunt. Jij, Tamara en ik zaten hoog in de lucht. We zochten naar wilde Indianen met een blanke huid. De hele kist was volgeladen met houwers. Er was iets met de motor en we moesten landen in de bomen. We kwamen midden tussen die wilden terecht!’

‘En werden we direct opgegeten?’ vroeg Stunt belangstellend.

‘Nee, daarvoor kregen ze geen kans. Het waren vreselijke mensen, kannibalen met ringen in hun neuzen en oren, lange haren en hun lichamen waren met witte strepen beschilderd!’ zei Caro vol afschuw.

‘Dan zat je in Donker Afrika, Caro!’ zei Stunt. ‘Dan ben je op bezoek geweest bij de inboorlingen in Afrika!’

‘Nee, in Suriname. Ze kwamen op ons af. Hu, wat

een griezelig gezicht was dat! Ze hadden lange speren bij zich en bijlen van steen!'

'En wat deden wij? Lieten we ons zomaar pakken?'

'Nee, jij riep: 'Pak de houwers, Tamara. Die gaan we uitdelen!'

'Ha! Dat was een goeie inval van me!' zei Stunt.

'Ja, toen hebben we ze allemaal een houwer gegeven om ze zoet te houden!'

'En toen zijn we zeker weer ingestapt en gestart van de boomtoppen?'

'Nee, het vliegtuig was helemaal in de prak! Niets van over!' antwoordde Caro.

'Nou ja, in een droom kan alles!'

'Nee, we dachten dat ze nu bevriend waren, maar toen kwamen ze met die houwers op ons af! De hoofdman stond z'n lippen al af te likken!'

'Die had honger. Hij kreeg trek in jou!' zei Stunt. 'Lekker happie!'

'Ja, jij zei tegen die vent: "handen thuis, vriend, anders krijg je 't met Stunt aan de stok", maar daar had hij lak aan!'

'Wat zeg je daar? Lak aan Stunt?'

'Ja, jij werd vastgebonden. Tamara zei dat als ik opgegeten werd, zei óók gekookt wilde worden. Ze wilde ook in de pot!

Toen werden Tamara en ik aan elkaar gebonden. Er werd een groot vuur gemaakt, maar toen we in de pot zaten en het water aardig heet begon te worden, werd ik gelukkig wakker!' zei Caro opgelucht.

'En Tamara?'

'Tamara? Die is misschien gekookt, dat heb ik dus niet meer meegemaakt!'

‘Daar ben je dan maar net op tijd ontsnapt, meisje!’ vond Stunt.

Voordat Caro de badkamer binnenging, zei ze nog: ‘Verbeeld je, Stunt, dat je daar ergens in het oerwoud tussen die wilde Indianen terecht zou komen!’

‘Och, als ze er een aardig vliegveldje maakten, zou ik er gerust weleens willen kijken. Onze fotograaf, meneer Terhoog, zou dan wàt mooie foto's kunnen maken.’

‘Je gaat toch vandaag met vader praten?’

‘Dat heb ik beloofd, dus dat doe ik ook, hoor. Maar je moet niet van die rare dingen dromen. Ik heb geen plannen om tussen die Oyarikoelè's terecht te komen!’ zei Stunt, en lachend verdween hij in z'n kamer.

Toen ze later aan het ontbijt zaten, sprak Caro nergens over. Als ze vertelde wat ze gedroomd had, zou haar moeder een stuip krijgen, en haar vader zou haar niet laten gaan. Ook Stunt sprak niet meer over het vliegen.

Na het ontbijt rende Caro de deur uit. Ze moest nu eerst naar Tamara. Die was niet thuis toen ze aan de deur klopte van het huisje waarin de familie Voorn woonde.

Baas Voorn, de voorman van plantage Rustenburg, kwam buiten. ‘Wel, juffrouw Caro. Jij boft maar. Nog steeds vakantie?’

‘Ja, baas Voorn. Nog zes dagen. Is Tamara thuis?’

‘Ze is even naar de Hindoestaanse winkel wat broodbeschuit kopen. Kom binnen en neem een stoel!’

Caro stapte achter baas Voorn aan naar binnen. Vrouw Voorn was bezig de vloer aan te vegen.

‘Fa joe tan (hoe gaat 't?), juffrouw Caro?’ vroeg ze vriendelijk.

‘Hafoe, hafoe, (gaat nogal),’ antwoordde Caro, die maar een paar woorden Neger-Engels sprak. Ze vond vrouw Voorn zo'n gezellige dikkerd, vooral als ze haar kleurige kotto missiejurk (Sur. klederdracht) aan had. ‘Hoe gaat het met je vader en moeder, juffrouw Caro?’ informeerde ze.

‘O, best!’ antwoordde Caro.

‘Wanneer komt Tamara thuis?’

‘Ze is een boodschap doen, zo dadelijk komt ze terug. Moet je haar hebben?’

‘Nou, en òf. We gaan misschien vliegen, vrouw Voorn!’

‘Wat zeg je daar? Vliegen? Me Gado (mijn hemel), juffrouw Caro, vliegen?’

‘Ja, maar het is nog niet zeker!’

‘Gaat je vader een vliegmachine kopen?’ vroeg baas Voorn.

‘Nee, maar er logeert een meneer bij ons en die is vlieger!’

‘Van de KLM?’

‘Hij heeft zelf een vliegtuig, baas Voorn!’

‘Zeker meneer Appel,’ was het antwoord.

‘Ken je hem, baas Voorn?’ vroeg Caro wat verbaasd.

‘Iedereen in Suriname heeft van hem gehoord. Als er een vliegtuig overvliegt, roepen de kinderen: “Appel! Appel!”’

‘Met die meneer Appel mogen Tamara en ik misschien meevliegen! Hij moet een partij houwers ergens in het bos afgooien en ook nog Oyari... een soort blanke Indianen opsporen!’

‘Blanke Indianen? Nooit van gehoord? In Suriname?’

‘Me Gado, juffrouw Caro, waar zijn blanke Indianen?’ vroeg vrouw Voorn terwijl ze haar bezem tegen de wand zette.

‘Dat weet ik niet. Dat weet meneer Appel!’ vertelde Caro.

‘Je grapt, juffrouw Caro,’ was de mening van vrouw Voorn. ‘Me Gado, blanke Indianen. Waar moet dat in de wereld naar toe. En mijn Tamara gaat naar die blanke Indianen?’ Hoofdschuddend ging de dikke vrouw zitten. Het zweet parelde haar op 't voorhoofd.

‘Ha, Caro!’ klonk het ineens van buiten.

Tamara stond voor het huis. Ze had een mand op haar kortgeknipte kroeshaar.

‘Tamara, je gaat op blanke Indianen jagen!’ riep baas Voorn. ‘Met een vliegtug!’

‘Niks van an, hoor! Niet jagen! Zet die mand neer, dan zal ik je groot nieuws vertellen!’ zei Caro opgewonden.

Tamara liep rond het huis en kwam even later door de achterdeur binnen.

‘Wat zeg je allemaal van blanke Indianen, Caro?’

Caro vertelde haar nu over het bezoek van Stunt en wat hij gezegd had. ‘Als m'n vader het goedvindt,’ voegde ze eraan toe.

Baas Voorn begon te lachen. ‘Baas Voorn moet 't óók goedvinden, juffrouw Caro!’ zei hij. ‘Ik zal er eerst je vader eens over moeten spreken!’

‘Wanneer gaan we?’ wilde Tamara al onmiddellijk weten.

‘Over een paar dagen. Ik zal het je nog wel vertellen.

Stunt eh... meneer Appel, zal er straks met mijn vader over spreken.'

'Dùrf jij in zo'n vliegmachien, Tamara?' vroeg haar moeder. 'Me no frède, (ik ben niet bang) ma,' was 't antwoord. Tamara sprak thuis altijd Neger-Engels met haar ouders. Op de scholen werd overal Nederlands onderwezen, maar onder de bevolking was Neger-Engels toch altijd de omgangstaal gebleven.

'Straks komt je naam nog in de krant,' zei baas Voorn. 'Tamara Voorn bij de blanke Indianen. Hoe heten die Indianen eigenlijk, juffrouw Caro?'

'De Oyari... en nog wat... de Oyarikoelè's,' verbeterde zij zichzelf.

'Moeten jullie daar naar toe?'

'Nee, baas Voorn! We gaan er niet naar toe. We gaan erbóven vliegen. Meneer Appel zegt dat we ze misschien niet eens zullen zien,' legde Caro uit.

'En wat moeten jullie met die mensen?'

'Meneer Appel moet kijken of hij ze kan vinden. Ze weten niet eens of ze wel echt bestaan! Er zijn expedities uitgestuurd om ze te zoeken, maar die hebben niets gevonden. Er gaat ook een fotograaf mee, om ze te fotograferen, uit de lucht.'

'En áls ze gevonden worden, wat dan?' wilde baas Voorn weten.

'Dat weet ik niet, hoor. Maar de regering moet toch weten wie er in Suriname allemaal wonen?' antwoordde Caro.

''t Kan mij niks schelen. Laat die Oyari-mensen maar rustig in 't bos blijven,' zei vrouw Voorn. 'Ik heb er nog nooit van gehoord.'

De vriendinnen liepen naar buiten. Tamara nam een steen op en gooide die in de manjaboom. Een paar

rijpe manja's vielen op de grond.

‘Daar,’ zei Tamara, ‘eet maar lekker op. Ze zijn al rijp!’

‘Kijk, daar komt vader aan!’ riep Caro plotseling. ‘En die andere meneer is die vlieger, meneer Appel!’ Meneer Donkers en Stunt kwamen op de meisjes toegelopen.

‘Zo, Tamara!’ riep meneer Donkers.

Toen ze dichterbij gekomen waren, zei meneer Donkers: ‘Dat is nou die Tamara, over wie we het hadden!’

Over wie we 't hadden... dacht Caro. Vader en Stunt hebben er dus al over gesproken!

‘Dag meneer,’ antwoordde Tamara.

‘Ben jij de jongedame die ook weleens zou willen vliegen?’ begon Stunt direct.

‘Caro heeft me verteld, dat ik mee mag, meneer. Nou, ik wil best!’ was het snelle antwoord.

‘Kijk eens aan, twee passagiers voor een reis naar het binnenland,’ zei Stunt opgewekt.

Caro begreep er niets van. Vader zei maar niks en Stunt deed alsof alles al afgesproken was!

‘Wanneer, meneer?’ vroeg Tamara hoopvol.

‘Overmorgen!’ zei Stunt.

‘Overmorgen al?’ en Caro keek haar vader aan.

‘Is je vader binnen, Tamara?’ zei hij ineens. ‘We zijn de plantage overgewandeld, maar ik heb hem niet gezien.’

‘Vader is binnen, meneer,’ antwoordde Tamara.

Caro's vader stapte op de deur af.

‘Vader!’ riep Tamara. ‘Meneer Donkers moet u hebben!’

‘Goedemorgen, meneer,’ zei baas Voorn, die juist

naar buiten kwam. ‘Ik was juist even thuis om een kopje koffie te halen! Maar de arbeiders zijn overal aan het werk!’

‘Ja, hoor, dat heb ik gezien,’ zei meneer Donkers vriendelijk. ‘Maar ik moet je even hebben over je dochter, Voorn! Deze meneer hier is meneer Appel. Hij heeft op Zanderij een vliegtuig. Overmorgen gaat hij voor de balatamaatschappij een partij houwers voor de bleeders afwerpen. Daarna gaat hij wat rondvliegen om te kijken of ze ook van die Oyarikoelè's kunnen vinden. Er wordt beweerd dat die wilde stam aan het verhuizen is, en meneer Appel moet proberen hun nieuwe woonplaatsen vast te stellen. Er gaat ook een de fotograaf mee, een zekere meneer Terhoog.’

‘Juist, ja, meneer, Caro heeft het me al verteld.’

‘Goed, die is me dus al vóór geweest!’ En lachend keek meneer Donkers naar zijn dochter. ‘Vind je het goed dat je dochter meegaat, Voorn?’

Gespannen keek Caro haar vader aan. Nu moest het ze komen!

‘Mag Caro mee, meneer Donkers?’ informeerde baas Voorn voorzichtig.

‘Kijk eens hier, Voorn, dit is iets dat je helemaal zelf moet beslissen. Ik neem natuurlijk geen enkele verantwoording op me, wat betreft je dochter. Meneer Appel is een goed vlieger en ik persoonlijk zie er geen enkel gevaar in. Daarom... laat ik Caro meegaan, als ze de tenminste wil!’

‘Als ik wil?’ Caro vloog haar vader om de hals. ‘Hoeréééé!’ riep ze uit. ‘Of ik wil!’

‘Een ogenblikje, meneer,’ antwoordde baas Voorn beduusd, en hij ging naar binnen. Even later kwam hij weer te voorschijn. ‘Ik heb het mijn vrouw gevraagd.

Die is wel bang. Maar als Caro mag, dan mag onze Tamara ook!'

Caro en haar Surinaamse vriendin dansten in de rondte van plezier.

'Ik heb met meneer Appel afgesproken dat hij jullie op het vliegveld Zorg en Hoop afhaalt. Dan hoef je niet helemaal naar het vliegveld Zanderij te gaan.'

Van het vliegveld Zorg en Hoop had Caro nog nooit gehoord. Het grote vliegveld van Suriname was Zanderij, en dáár stond Stunts vliegtuig.

'Ja!' zei Stunt. 'Daar hebben ze tegenwoordig óók een landingsterrein. Meer modder dan wat anders in de regentijd, maar mijn kist kan overal landen. Ik heb een hoog landingsgestel!'

'En overmorgen al?'

'Ja, overmorgen pik ik jullie daar op. We spreken nog wel af om hoe laat.'

'Ik ga meneer Appel de plantage laten zien, Voorn,' zei vader. 'Loop je mee?' en met z'n allen trokken ze de koffietuinen in.

'Wat voor koffie wordt hier gekweekt?' informeerde Stunt.

'Liberia koffie,' antwoordde Caro's vader.

'Ik zie hier overal van die grote bomen staan, dat is toch geen koffie?'

'Nee, koffie wordt onder hogere bomen geplant voor de schaduw. Dat zijn dus de zogenaamde schaduwbomen. Ze noemen die hier "koffiemama"bomen, de moeder van de koffiebomen dus.'

'Maar hoe kunnen ze schaduw geven, er zit niet veel blad aan,' merkte Stunt op.

'Ieder jaar hebben die bomen te lijden van een rupsenplaag, maar dat duurt altijd maar kort. Heb je

nooit gehoord van de koffiemamavlinder? Die komt van die rups!'

'Ik zie daar verderop zoveel kokospalmen staan. Handelt u hier ook in kokosnoten of kopra, meneer Donkers?'

'Dat zou niet de moeite waard zijn. Een paar honderd bomen hebben we maar. Voor kokosnoten moet je naar het district Coronie gaan, daar wordt iedere vierkante meter gebruikt voor de kweek van kokospalmen. Hier op de plantage is de grond te kleiachtig. Voor kokospalmen moet je meer zanderige leemgrond hebben.'

'Er hangen anders heel wat noten aan die bomen!' meende Stunt.

'Eén boom levert zo gemiddeld honderdvijftig noten per jaar. Er zijn er wel die over de driehonderd stuks opbrengen.'

'Ik heb nooit geweten dat één boom zoveel kon geven!'

'Zeker, en de kokospalm is ook voor veel andere dingen nuttig. Ze gebruiken de bladeren voor dakbedekking. Van de nerven van die bladeren maakt men bezems en ook tralies voor de duizenden vogelkooitjes die je in dit land ziet. Elk rechtgeaard Surinamer heeft wel een kooitje met een "gelebekje" thuis hangen. Wat in Nederland de kanarie is, is hier het "gelebekje".'

'Ik heb er twee!' zei Tamara onmiddellijk.

'Verder maken ze van de kokosnoot zelf borstels en matten. Je hebt natuurlijk ook weleens van kokosolie gehoord, die komt er ook van.'

'Wat is kopra eigenlijk, vader?' vroeg Caro.

'Kopra is gewoon het gedroogde vruchtvlees van de kokosnoot!'

‘Wordt dat geëxporteerd?’ vroeg Stunt, die weleens iets over koffie en kokosnoten wilde horen.

‘Nee, hier exporteert men de hele noten. Het is blijkbaar voordeliger voor de landbouwers de noten vers te verhandelen, of er olie uit te koken.’

‘Ha, u heeft ook al bananen, zie ik!’ merkte Stunt op.

‘Helemaal niet, meneer Appel, dat zijn bakoven,’ zei baas Voorn.

‘Bakoven? Wat is het verschil met bananen? Ze zien er net eender uit!’

‘Bananen worden niet zó gegeten. Die worden eerst gekookt, geroosterd of gebakken. Wat hier wèl zo gegeten wordt, is de bakove. De lekkerste zijn de “pikien missie fienga”.’

‘Wat zijn die pikien missie... of hoe je die ook noemt?’

‘Pikien missie fienga betekent “jongedamesvingers”. Deze bakoven lijken veel op vingers. Ze zijn erg kort.’

Al pratend waren ze bij de rivier gekomen, waar het huisje van oude Hendrik stond.

‘Hier woont onze oudste plantagebewoner, Stunt,’ vertelde meneer Donkers.

Baas Hendrik zat op een wrakke stoel voor zijn planken huisje.

‘Morgoe, meneer Donkers,’ riep de oude baas.

‘Van hetzelfde, baas Hendrik!’ antwoordde meneer Donkers. ‘Je raadt nooit hoe oud die man al is,’ fluisterde hij Stunt in 't oor.

‘Erg jong ziet hij er niet uit,’ meende de vlieger. ‘Hoe oud?’

‘Hij weet 't zelf niet precies, maar hij is op deze

plantage geboren vlak na de afschaffing van de slavernij, dus hij moet zo ongeveer negentig zijn. Hij heeft zijn hele leven op Rustenburg gewoond. Zijn moeder en vader waren hier vroeger slaaf,' vertelde meneer Donkers. 'We laten hem nu rustig hier zijn laatste levensjaren slijten. Hij houdt een oogje op de plantageboot en vrouw Voorn zorgt dagelijks voor zijn potje!'

'Is die man daar een bosneger?' vroeg Stunt, op een man doelend die in de deuropening zat.

Meneer Donkers had de man nog niet opgemerkt.

'Inderdaad, dat is een djoeka (bosneger). Heb je visite, baas Hendrik?' vroeg meneer Donkers met luide stem.

Baas Hendriks gehoor begon hem in de steek te laten.

De oude man stond op. 'Dat is "broko amaka", meneer Donkers,' zei hij. 'Broko amaka is kapitein van zijn dorp. Als hij hier met zijn houtvlot langskomt, komt hij ouwe Hendrik altijd wat tabak vragen.'

'Wat is broko amaka?' wilde Stunt weten.

Baas Voorn begon te lachen. 'In het Hollands betekent dat "gebroken hangmat"! Bosnegers hebben dikwijls vreemde namen, meneer Appel!'

'Kapitein kapotte hangmat! Nou, dat klinkt goed!' vond Stunt. Hij liep op de bosneger toe en gaf hem een paar sigaretten. 'Danki, meneri,' zei de man, terwijl een brede grijns op zijn verweerd gezicht kwam.

'Je treft onder de bosnegers de vreemdste namen aan,' ging baas Voorn verder. 'Ik heb er een gekend, die heette "gwinti mati", dat betekent "gewende vriend". Een andere heette "a pato", oftewel "de pot". Een ander weer heette "di censi", wat "tien cent" betekent. Namen

als “auto”, “skotoe”, wat agent betekent of “bakkra”, dat betekent “blanke”, zijn heel gewoon.’

‘Ze hebben ook vaak de naam van de dag van de week waarop ze geboren zijn,’ zei meneer Donkers. ‘Kwassi is bijvoorbeeld ook een naam. Dat wil zeggen “zondag”, in de taal die aan de Goudkust gesproken wordt. De man is dus op zondag geboren.’

‘Aan de Goudkust?’ vroeg Caro.

‘Je weet toch dat de bosnegers de directe afstammelingen zijn van de vroegere slaven. En die kwamen veelal van de Goudkust in West-Afrika.’

‘Kijk, Caro, een sapakara!’ riep Tamara plotseling luid.

Een grote zwarte, geelgespikkelde hagedis scharrelde op korte afstand door de bladeren op de grond.

‘Net een slangekop, hè?’ vond Caro.

‘Daarom heet hij ook sapakara. Er zijn namelijk ook sapakaraslangen, zwart met geel. Die slang heeft net zo'n venijnige kop als dat beest dáár.’

‘Eet hij bladeren?’ vroeg Caro.

‘Niks hoor, hij eet andere dieren. Het is een roofdier. Vogels, kikkers en insekten. Hij kan geweldig bijten! Je raadt nooit waar hij zijn eieren legt, Caro!’

Nee, dat wist haar Hollandse vriendin natuurlijk niet.

‘In nesten van houtluizen, je weet wel, termieten. Die maken van klei van die geweldige nesten in bomen. Daar binnen leggen ze hun eieren.’

‘En hoe komen ze ìn zo'n nest?’

‘Hij graaft zich er gewoon in en legt daar zijn eieren. Een stuk of vijf. De termieten maken het gat weer helemaal dicht. Later komt de sapakara uit het houtluizennest gekropen! De houtluizen passen dus op de

eieren van de sapakara!'

'Nooit te oud om wat te leren, Stunt,' zei meneer Donkers. 'En waar leeft dat beest?'

'Zo'n sapakara graaft gaten in de grond, maar steek je hand er nooit in, hoor. Dat zou je een vinger kunnen kosten!' waarschuwde Tamara.

'Er is hier nog een hagedis,' zei Stunt, 'ze noemen het een leguaan geloof ik. Een lang groen beest met een heel lange staart.'

'Ja,' zei Caro, 'die zitten in de koffiemamabomen. Ze lusten die bladeren graag. Het zijn net voorwereldlijke dieren in het klein! Zo'n grote kam over de rug en ook nog zo iets onder de kop. Ik vind het een griezelig beest.'

'Wist je dat die leguanen zo goed kunnen zwemmen?' zei Tamara. 'Soms springen ze uit een boom pardoes in het water. Als ze achterna worden gezeten, kunnen ze lang onder water blijven. Met hun staart kunnen ze fikse klappen uitdelen ook!'

'Achterna gezeten? Wie jaagt op die dieren?'

'Mensen! Leguanen worden namelijk gegeten. Indianen zijn er dol op. Ook de eieren van de leguaan worden veel gegeten. Die vind je in kuiltjes op de zandbanken in de grote rivieren.'

'Nou, smakelijk eten, mensen!' zei meneer Donkers. 'Zullen we een kop koffie gaan drinken, Stunt?'

'Kom mee, jò!' zei Caro tegen Tamara, 'dan zal ik je eens vertellen wat ik gedroomd heb!'

Stunt keek Caro even lachend aan, maar hij zei niets.

Klaar voor de start

Er volgde een drukke dag voor Stunt. Hij moest verschillende keren naar de stad om de vlucht naar het binnenland voor te bereiden. Met de balatamaatschappij regelde hij, dat het pakket houwers ook op het vliegveld Zorg en Hoop zou worden ingeladen. Ook was er een groot pak met voedingsmiddelen voor de bleeders in het oerwoud, met rijst, suiker, zout, tabak en bakkeljauw (onaangenaam ruikende, gedroogde vissoort).

‘Alles wordt naar Zorg en Hoop gebracht,’ zei hij 's avonds. ‘Ook meneer Terhoog stapt daar in.’

‘Hoe laat moeten wij daar zijn?’ wilde Caro weten.

‘Laat 'es kijken, ik ga hier morgenochtend heel vroeg weg, dan ben ik om 'n uur of zeven op Zanderij. Daar start ik een halfuurtje later en dan ben ik om ongeveer acht uur op Zorg en Hoop. Wie niet op tijd is, gaat niet mee!’

‘Maak je niet ongerust dat de meisjes niet op tijd zullen zijn,’ merkte mevrouw Donkers op. ‘Ze zullen eerder een uur te vroeg dan te laat zijn!’

‘Het zal in de kist niet lekker ruiken, vrees ik,’ waarschuwde Stunt. ‘Ik krijg bakkeljauw mee en dat stinkt een uur in de wind!’

‘Is dat hetzelfde als kabeljauw?’ vroeg Caro.

‘Nee, zeker niet. Het heeft er zelfs niets mee te maken. Het woord bakkeljauw komt van het Portugese woord bacalhao. De vis wordt gedroogd in de zon en gezouten. Wist je dat bakkeljauw al sedert driehonderd jaar in Suriname wordt ingevoerd?’

‘Hoe vliegen jullie precies?’ informeerde meneer Donkers.

‘Eerst vlieg ik naar de Suriname-rivier, en die volg ik dan tot de splitsing Gran Rio en Pikien Rio. Deze laatste komt uit zuidelijke richting, en die volg ik 'n kwartiertje. Dan zwaai ik af naar het zuidoosten, totdat ik aan de boven-Tapanahony-rivier kom. In de buurt van het Indianendorp Popokai (papegaai) hebben de balatableeders een stuk bos opengekapt. Daar hebben ze grote witte doeken uitgelegd, zodat we het gemakkelijker kunnen vinden!’

‘Weten ze precies wanneer jullie komen?’

‘Ze weten natuurlijk wel dat we houwers komen droppen. Maar of ze precies de dag weten, betwijfel ik. De balatamaatschappij heeft per radio de boodschap doorgegeven via Bensdorp. Daar komt zo nu en dan een van de bleeders, maar Bensdorp ligt aan de Lawa-rivier, en die is er een eind vandaan!’

Meneer Donkers haalde een atlas en sloeg de bladzijde van Suriname op. Stunt wees waar precies Bensdorp lag.

‘Heeft Bensdorp dan radio?’ vroeg meneer Donkers.

‘Ja zeker, Bensdorp is het hoofdkwartier van de Lawa-goudvelden. Een goede kennis van me, is daar administrateur. Hij heeft elke dag radioverbinding met de stad.’

‘Die man zit daar ver van de bewoonde wereld,’ zei mevrouw Donkers.

‘Inderdaad. Maar hij heeft z'n vrouw bij zich. Ze moeten een week de Marowijne-rivier stroomop met korjalen. Ze moeten veel vallen en stroomversnellingen over, de zogenaamde soela's. De boten moeten soms over land, dus door het bos, gedragen worden, zo woest zijn sommige stroomversnellingen. Naar de stad

toe, dus stroomaf, gaat het heel wat vlugger. Dan doen ze er drie tot vier dagen over tot het plaatsje Albina. Vandaar zijn ze door middel van de goede bootverbinding met Moengo in één dag in de stad. Van Albina naar Paramaribo loopt tegenwoordig een behoorlijke weg.'

'Dat is een hele krachttoer, een week de rivier op in korjalen!'

'Ze hebben tegenwoordig buitenboordmotoren achter de korjalen, dus dat gaat wat vlugger. Dan hoeven ze niet meer te pagaaien!' vertelde Stunt.

'Er is op Bensdorp heel wat zwaar en groot materiaal, voor de goudwinning, hoor ik,' zei meneer Donkers. 'Hoe zouden ze dat daar helemaal naar toe gekregen hebben?'

'Alles met korjalen, meneer Donkers!'

'Over die vallen?'

'Zeker! Tractoren en machinerieën werden helemaal uit elkaar gehaald en zó in stukjes en brokjes in boten vervoerd, over stroomversnellingen en langs watervallen!'

'Daar neem ik mijn petje voor af!' zei meneer Donkers.

'Hoelang wordt er in Suriname al goud gevonden, vader?' vroeg Caro.

'Al ruim driehonderd jaar, maar de eerste tweehonderd jaar zijn er alleen maar kapitalen in verloren. Pas in 1875 werd de eerste staaf van in Suriname gewonnen goud aan de Surinaamse Bank verkocht.'

'De aanleg van de spoorweg had oorspronkelijk veel te maken met de goudwinning, heb ik weleens gehoord,' zei Stunt.

'Dat zit zó. In het gebied van de Lawa-rivier was toen

goud gevonden. Dat was in het begin van deze eeuw. Men wilde toen een spoorlijn aanleggen van Paramaribo helemaal naar het Lawa-gebied,' en meneer Donkers wees met zijn vinger het gebied aan, tussen de Tapanahony- en de Lawa-rivier. 'Later werd besloten de spoorweg korter te maken en bij Dam te laten eindigen. Daar is de laatste stroomversnelling in de Sarakreek. Ze hebben totaal negen jaar aan de spoorweg gewerkt. Pas in 1912 was hij klaar.'

'Hoe lang is die lijn, vader?' vroeg Caro.

'Vroeger was hij honderddrieënzeventig kilometer!'

'Vroeger?'

'Vroeger ja. Tegenwoordig is hij maar ruim honderddertig kilometer lang. Het stuk van Kabel naar Dam, het laatste stuk dus dat aan de overkant van de Suriname-rivier ligt, wordt niet meer gebruikt. En nu het grote stuwmeer klaarkomt, is de spoorlijn nog verder ingekort, want het eindpunt Kabel ligt nu onder de waterspiegel!'

'Dus dan hebben ze vroeger voor niets een spoorbrug over de rivier gebouwd,' meende Caro.

'De rivier is daar ongeveer driehonderd meter breed. Ze hebben daar indertijd een kabelbaan gehad. Vandaar de naam van het dorpje Kabel. Je ging er dus door de lucht de rivier over. Tot voor kort kon je in Kabel nog de overblijfselen van die oude kabelbaan zien.'

'We vliegen morgen over die streek, Caro, dan zal ik je weleens het een en ander wijzen.'

'Je boft, Caro, jij maar vliegen en je oude vader zal wel thuisblijven!'

'Ik wou maar dat het morgen was!' verzuchtte Caro.

‘Verwacht nu niet dat je zo erg veel zult zien!’ waarschuwde Stunt lachend, ‘want al die bossen zien er uit de lucht net uit als boerenkool!’

‘Maar je ziet toch zeker de rivieren?’

‘De heel grote rivieren, als de Suriname en de Tapanahony natuurlijk wel, maar de kreken zie je niet, hoor. Die liggen onder de bomen verscholen.’

‘De Marowijne-rivier is de grensrivier tussen Suriname en Frans Guyana, nietwaar?’ vroeg Caro.

‘Juist, maar de bovenloop van de Marowijne is de Lawa en nu zijn ze het er niet over eens, wat nu weer de bovenloop van die Lawa is. In de zuidoosthoek van Suriname ligt eigenlijk nog een betwist gebied.’

‘Daar heb ik weleens iets over in de krant gelezen,’ zei meneer Donkers. ‘Vroeger was al eens uitgemaakt dat de Lawa de grensrivier was, omdat hij de bovenloop vormt van de Marowijne. Toen er tussen de Lawa- en de Tapanahony-rivieren goud werd gevonden, beweerden de Fransen dat de Tapanahony de bovenloop van de Marowijne was. In dat geval zou dus dat hele goudgebied in Frans Guyana vallen! Ze hebben de kwestie vroeger voorgelegd aan een buitenlands staatshoofd. Deze moest als scheidsrechter optreden, en hij heeft toen beslist dat de Lawa de bovenloop en dus ook de grensrivier was. Weten jullie wie dat staatshoofd was?’

‘Nooit van gehoord!’ moest Stunt bekennen.

‘Dat was de Tsaar van Rusland, in 1891. Tsaar Alexander de Derde van Rusland heeft Suriname dat gebied toegewezen!’

Allen bogen zich weer over de atlas. Dat een Tsaar van Rusland iets te maken had met de geschiedenis van Suriname!

‘We vliegen ook over het Oranjegebergte, nietwaar?’ vroeg Caro.

‘Alleen over de noordelijke uitlopers ervan.’

‘Is dat gebergte hoog?’

‘Niet erg. Het hoogste punt is achthonderd meter. Voor de hogere bergtoppen moet je meer naar het westen gaan. Daar zijn toppen van ongeveer twaalfhonderd meter, dus je ziet dat Suriname geen land is voor alpinisten!’

‘Heb je radio aan boord, Stunt?’ informeerde meneer Donkers.

‘Ik heb een goede ontvanger, maar mijn zender reikt niet ver. Ik gebruik 'm alleen maar als ik vlak bij het vliegveld ben. Dan moet ik toestemming vragen om te landen.’

‘Mag ik morgen ook eens luisteren?’ vroeg Caro gretig.

‘Mij best, hoor. Ik heb een extra koptelefoon, dus die zet je maar op je hoofd,’ antwoordde Stunt lachend.

‘Ga jij nu maar vlug naar je bed, Caro, want morgen wordt het een vermoeiende dag voor je,’ zei vader.

‘Ik loop nog vlug even naar Tamara om te zeggen dat ze morgenochtend vroeg klaar moet staan!’ antwoordde Caro.

Toen het meisje weg was, zei meneer Donkers: ‘Zul je voorzichtig zijn met die twee meisjes aan boord, Stunt? Ze zijn pas zestien jaar!’

‘Ja hoor, meneer, ze zijn in goede handen! Maakt u zich nergens zorgen over,’ antwoordde Stunt geruststellend.

‘Maar ze zijn soms zo branieachtig en nergens bang voor,’ meende mevrouw Donkers. ‘Ik vind het toch

helemaal geen rustig idee. Zou je die twee wel meenemen?'

'Ik zie er beslist geen gevaar in, mevrouw,' zei Stunt. 'Maar als u er bezwaar tegen heeft, dan neem ik ze vanzelfsprekend niet mee!'

'Nee, nee!' kwam meneer Donkers tussenbeide. 'Dat kunnen we nu niet meer doen. De meisjes rekenen er vast op en Stunt zal echt wel voorzichtig zijn, daar ben ik zeker van!'

'Ja, maar toch...' zei mevrouw nog. 'Is je motor goed in orde, Stunt?'

Heel gerust was ze toch niet.

'Daar heb ik nog nooit last mee gehad,' zei Stunt.

'Kom, moeder, ik zou me nu maar niet ongerust gaan maken. Haal geen rare dingen in je hoofd,' zei meneer Donkers. 'De moderne vliegtuigen zijn niet meer zoals dat kistje van Lindbergh, waarin hij de oceaan overvloog.'

'Zul je morgen voor alle zekerheid je vliegtuig nog eens goed nakijken? Je kunt toch maar nóóit weten!' meende mevrouw Donkers.

'Kom, we praten er niet meer over,' hakte meneer Donkers de knoop door. 'Mijn vrouw zou het liefst zelf je vliegtuig nakijken!' voegde hij er met een knipoogje aan Stunt aan toe. 'Kijk, daar is Caro ook alweer!'

'Alles is afgesproken met Tamara!' riep Caro opgewonden uit. 'Morgenochtend vroeg staat ze klaar!'

'Nemen jullie een boterhammetje mee?' zei Stunt. 'Hoog in de lucht krijg je honger!'

'Hoe laat zijn jullie weer thuis?' wilde moeder weten.

'Dat zal een uur of een zijn, mevrouw. Ik zet ze aan de grond op Zorg en Hoop, en dan kunnen ze om twee

uur in de middag weer hier zijn. Heen en terug zal het ongeveer zevenhonderd kilometers zijn.'

'Welterusten, Stunt. Welterusten allemaal!' zei Caro. 'We zijn op tijd hoor!'

'Nou, daar twijfel ik geen ogenblik aan!' riep Stunt haar nog na, toen ze de kamer uitging.

'Hoe luidt het weerbericht voor morgen?' informeerde meneer Donkers, toen zijn vrouw even de kamer uit was.

'We zitten in de regentijd, dus er zal wel weer een buitje vallen. De verwachting is niet zo slecht. Verspreide onweersbuien, maar daar vlieg ik wel omheen. Ik ben wel slecht weer gewend.'

'Niet dat ik me ongerust maak, o nee, maar mijn vrouw heeft het niet erg op vliegen begrepen!' zei meneer Donkers.

Stunt keek meneer Donkers even aan. 'Mensen die geen verstand van vliegen hebben, denken vaak dat vliegen gevaarlijk is!' zei hij. 'Mijn eigen moeder was ook dikwijls bang.'

Toen ze later allen naar bed gingen, zei meneer Donkers. 'Ik zal je morgenochtend wel niet meer zien, Stunt. Ik wens jullie een goede reis. Eh... pas vooral goed op de meisjes... en, o ja, bekijk die Oyarikoelè's niet van al te dichtbij!'

Zijn dromen bedrog?

Op het afgesproken uur waren de meisjes op het vliegveld Zorg en Hoop, in de buitenwijken van Paramaribo.

'Ik ben blij dat Stunt ons hier komt halen,' zei Caro,

‘anders hadden we helemaal naar Zanderij gemoeten. Vijftig kilometer van de stad!’

‘Wat jammer dat het regent, Caro!’ vond Tamara. ‘Maar 't houdt straks misschien wel op.’

Het was maar een sombere dag. Een loodgrijze lucht waaruit een fijne motregen viel. Tamara had haar schoenen in haar hand. De wegen rond het vliegveld waren door de aanhoudende regens veranderd in grote poelen roodbruin modderwater. Als er een auto passeerde, moest je een goed heenkomen zoeken, anders zat je van top tot teen onder de modder. Het vliegveld leek in het midden meer op een moeras.

‘Moet Stunt dáárin landen?’ riep Caro uit.

Er stond een kleine loods en daar stonden een paar arbeiders rond een ezelkar. Op de wagen lagen een paar pakketten, waarin zeker de houwers en levensmiddelen zaten verpakt.

‘Zie jij die meneer Terhoog?’ vroeg Tamara.

Nauwelijks had ze dit gezegd, of een meneer stapte op de meisjes toe en zei. ‘Aha, jullie zijn zeker de twee passagiers? Ik ben Terhoog. Nou, we treffen het niet met het weertje, hè? Eh... hebben jullie al eens eerder gevlogen?’

‘Nee, meneer. Dit is de éérste keer!’ zei Caro. ‘Ik ben Caro Donkers en dit is mijn vriendin Tamara Voorn,’ stelde Caro zichzelf en Tamara voor.

Hartelijk schudde meneer Terhoog de meisjes de hand. Hij had een koffertje onder zijn arm.

Daar zit zeker de camera in, dacht Caro.

‘Waar blijft Stunt nou?’ zei meneer Terhoog, op zijn horloge kijkend. ‘Je bent te laat, vriend. Je laat je passagiers wachten!’

‘Stunt heeft een paar dagen bij ons op de plantage

gelogeerd,' vertelde Caro. 'Hij is vanmorgen al heel vroeg naar Zanderij vertrokken.'

'Is 't op Zanderij ook zo'n modder?' wilde Tamara weten.

'O nee, daar hebben ze mooi geasfalteerde startbanen!' zei meneer Terhoog. 'Weet je wel dat hier een paar jaar geleden nog geen huis stond? Toen ik voor 't eerst in Suriname kwam, was dit veld een vliegveldje voor de Amerikaanse luchtmacht.'

'De Amerikaanse?' vroeg Caro ongelovig.

'Jazeker, je weet toch wel dat in de tweede Wereldoorlog de Amerikaanse luchtmacht in Suriname zat? Vóór die tijd was het vliegveld Zanderij ook niets. Zij hebben de weg naar Zanderij aangelegd. Dat schijnt een heel duur wegje te zijn geweest!'

'Wat deden die Amerikanen op Zorg en Hoop?'

'Ze hadden hier een blimpfield.'

'Weer wat nieuws!' riep Caro uit. 'Wat is dat voor iets?'

'Blimps waren kleine luchtschepen. Kleine zeppelins, die de Amerikanen langs de kust gebruikten om bijvoorbeeld onderzeeboten op te sporen, of om koopvaardijschepen te beschermen. Ze konden stilstaan in de lucht. Jullie hebben misschien weleens foto's gezien van die ballonnen, die ze in de oorlog boven Londen en andere grote steden hadden hangen? Die zaten met stevige kabels aan de grond vast en dreven hoog boven de steden.'

Ja, daar hadden de meisjes inderdaad weleens afbeeldingen van gezien.

'Nou, die blimps waren ongeveer even groot, alleen waren ze natuurlijk bestuurbaar.'

'Waarvoor dienden die ballonnen boven Londen,

meneer?’ vroeg Tamara.

‘Door die kabels, waarmee de ballonnen aan de grond verankerd lagen, durfden de vijandelijke vliegtuigen niet laag over de stad te vliegen. Want als ze met zo'n kabel in aanraking kwamen, waren ze er geweest!’

‘Koopvaardijschepen hadden die ballonnen soms ook wel eens!’ zei Caro.

‘Inderdaad. Als ze land naderden en binnen bereik kwamen van vijandelijke vliegtuigen, dan lieten ze een of twee van die ballonnen op. Dan konden de aanvallende vliegtuigen niet laag over het schip duiken, Behalve ballonnen, lieten ze ook wel heel grote vliegers op, met hetzelfde doel!’

‘Hoor!’ riep Caro ineens. ‘Ik hoor een vliegtuig!’ Alle drie luisterden gespannen.

‘Zou 'ie dat zijn?’ vroeg Tamara.

‘Denk ik wel,’ zei meneer Terhoog. ‘Nou, je zult een geplons zien, als hij in dit moeras neerkomt!’

Even later zagen ze heel in de verte een kleine gele stip.

‘Ja hoor, daar komt Stunt eindelijk!’ riep meneer Terhoog uit.

De stip werd groter en ze konden nu duidelijk de vormen van het toestel onderscheiden. Het was een eenmotorige eendekker, helemaal geel geverfd en met een niet-intrekbaar landingsgestel. Het toestel nam een duik en vloog één keer heel laag over het veld. Duidelijk zagen ze Stunt zitten en wuiven.

‘Hij verkent het veld eerst even, voor hij gaat landen,’ legde meneer Terhoog uit.

Het vliegtuig maakte een grote boog rond het veld en verdween daarna weer in de laag voortjagende wolken.

‘Hij klimt eerst wat, om een goeie landing te kunnen maken,’ zei meneer Terhoog.

Nu en dan zagen ze een glimp van het vliegtuig. Precies in één lijn met de baan kwam het weer te voorschijn. Het motorgeronk nam nu sterk af en het volgende ogenblik zweefde het toestel al op een paar meter boven het veld. Grote golven vuil water spatten in alle richtingen toen de wielen de grond raakten. Aan het einde van het veld kwam het vliegtuig tot stilstand, draaide om en met een flink vaartje kwam het op de loods af.

Caro en Tamara kregen het even benauwd. Tjonge, nu stónden ze ervoor!

‘Lang gewacht?’ riep Stunt, toen de vliegtuigmotor zweeg. ‘Kom, gooi de boel er maar vlug in!’ voegde hij er zonder antwoord af te wachten aan toe. De arbeiders begonnen het toestel onmiddellijk te laden. ‘Het wordt weer een hele dag regen,’ praatte hij verder. ‘Boven het binnenland ook regen, hebben ze me op Zanderij voorspeld. Zal me benieuwen of we veel zien!’

‘Dan zal ik mijn camera's maar thuislaten!’ zei meneer Terhoog grijnzend.

‘Dan laat ik jou óók thuis!’ luidde het antwoord.

Stunt tekende een bonnetje af, dat een van de arbeiders hem voorhield. De man gaf Stunt ook nog een pakje.

‘Patronen, meneer Appel!’ verkaarde hij. ‘Die moest ik u geven en erbij zeggen dat u er vooral voorzichtig mee moet zijn!’

‘Moeten die ook afgegooid worden? Lijkt me gevaarlijk voor de mensen in de omgeving. Ik ben geen bommenwerper!’

‘Maar ze zijn veilig in houtwol verpakt, meneer. Ze kunnen wel een stootje verdragen. De bosarbeiders schijnen gebrek aan patronen voor de jacht te hebben. Gisteren is dat bericht over de radio van Bensdorp gekomen.’

‘Nou, vooruit maar. Geef hier die patronen!’ zei Stunt. ‘Zijn jullie klaar, mensen? Klim er maar in. Oef, wat stinkt die bakkeljauw! Eh... jij zit voorin, naast mij, Terhoog. De meisjes achterin!’

Meneer Terhoog en de meisjes klommen in het toestel.

‘De groeten aan je baas!’ riep Stunt tegen een van de arbeiders. ‘Zeg hem maar dat hij voor een volgende keer beter weer bestelt!’

‘Wakka boeng (goede reis), meneer!’ luidde het antwoord.

Stunt liep voor een laatste inspectie eenmaal rond het toestel en klom er toen zelf ook in. ‘Dan gaan we maar!’ riep hij.

‘Waarvoor is dát?’ vroeg Caro, die op een geweer wees dat in een hoek van de cockpit was vastgebonden.

‘Dat heb ik altijd bij me. Evenals een doos patronen voor dat geweer, een houwer, een kooktoestel en een pannetje. Voorzorgsmaatregelen! Als je altijd boven het oerwoud vliegt, zoals ik, dan is het wel verstandig op alles voorbereid te zijn en zo een en ander bij je te hebben!’

Caro en Tamara keken hun ogen uit. Nu ging het dan gebeuren! Ze zouden echt gaan vliegen!

‘Maken jullie je riemen vast!’ commandeerde Stunt.

‘Waarvoor is dat?’ vroeg Caro verwonderd.

‘Voorzorgsmaatregelen,’ antwoordde meneer Terhoog. ‘Dat moet in ieder vliegtuig, zowel bij de start als bij het landen.’

‘Waarom?’

‘Ach, je kunt immers nooit weten. Verbeeld je dat het toestel een slechte landing maakt en het met een onverwachte bons de grond raakt. Als de passagiers dan niet vast zitten, zouden ze allemaal door elkaar rollen!’

Stunt startte zijn motor. Wat een geraas plotseling! Ze konden elkaar nu niet meer verstaan. Even gaf Stunt vol gas en het toestel stond te schudden. Toen werd het geraas minder en Stunt gooide de remmen los. Het vliegtuigje begon te rijden. Het hobbelde over het ongelijke veld. In de plassen gekomen moest Stunt nu en dan veel gas geven om erdoorheen te trekken.

Aan het begin van de baan hield het toestel even stil, Stunt gaf vol gas en met een plotselinge zwaai stonden ze in de goede richting. De lange startbaan, vol modder en plassen, lag nu recht voor hen.

Stunt keek even om naar de beide meisjes. ‘Oké?’ riep hij.

Twee benauwde gezichten knikten van ‘ja’.

Vol gas! Het lawaai was oorverdovend.

Het toestel begon te rollen, sneller en sneller, de schokken werden heviger. Ze zagen de arbeiders wuiven toen ze voorbij de loods reden. Plotseling voelden ze geen schok meer. Ze waren los van de grond!

In een rechte lijn ging het voorwaarts. Ze zagen de grond beneden hen dieper en dieper wegzakken. Hemeltje, wat ging zo'n ding hard! Het vliegen was heel anders dan Caro zich had voorgesteld! ‘Net als een elektrische tram’, had Stunt gezegd. Ja, hij had gelijk.

Daar leek het wel op. Er was niets griezeligs aan! De huizen op Zorg en Hoop schoten onder hen door. Kijk, daar had je het Saramacca-kanaal al! Daar was de Suriname-rivier ook al. Je kwam gewoon ogen te kort! Hoger en hoger klommen ze. Ineens zagen ze niets meer. Ze waren in een dikke mist. Stunt draaide zich half om en riep: ‘De wolken hangen laag. Jammer!’

Hij verminderde gas. Ze zakten een beetje, tot ze de aarde weer zagen.

‘We zullen voorlopig maar beneden de wolken blijven!’ schreeuwde Stunt. ‘Anders zien jullie niks!’

‘Hoe hoog zitten we al?’ riep Caro.

Stunt wees op een wijzertje, dat op tweehonderd stond.

‘Tweehonderd meter!’ riep hij.

Plotseling helde het toestel erg naar rechts. Stunt maakte een bocht en vloog nu evenwijdig aan de Suriname-rivier naar het zuiden. Hij wees recht vooruit.

‘Weet je wat dàt is?’ riep hij.

De meisjes zagen een complex gebouwen.

‘Da's Bruynzeel!’ riep Tamara. ‘De triplexfabriek!’

Stunt duwde de stuurknuppel wat naar voren en het toestel begon snel hoogte te verliezen.

‘Even de directeur daar beneden aan 't schrikken maken!’ schreeuwde Stunt lachend.

Dichtbij de fabriek gekomen, zette Stunt een ogenblik de motor af. Toen hij vlak boven de fabriek zat, gaf hij plotseling weer vol gas en het toestel begon steil te klimmen.

‘Die directeur is een goeie vriend van Stunt!’ legde

meneer Terhoog uit. ‘Dit is een manier van Stunt om zijn vrienden te groeten.’

Even later zaten ze weer boven de rivier, die ze nu volgden.

Stunt beduidde Caro dat ze de koptelefoon, die aan haar stoel hing, op moest zetten. Caro deed het en hoorde eerst een vreselijk gepiep en fluittonen. Plotseling hoorde ze een stem, de stem van Stunt.

‘Hallo Zanderij, hallo Zanderij. Hier Obo Charlie Mike. Hoort u mij? Over!’

Een luid gekraak volgde weer en ineens hoorde Caro een andere, verre stem heel zacht: ‘Obo Charlie Mike! Zanderij antwoordt! Hallo Obo Charlie Mike. Zanderij antwoordt. Ik ontvang u goed! Over!’

Weer gefluit en toen kwam Stunt weer: ‘Zanderij! Zitten tussen Bruynzeel en Domburg, boven Suriname-rivier. Koers zuid. Drie passagiers. Over twintig minuten zal ik u weer oproepen. Over!’

‘Hallo Obo Charlie Mike. Zanderij antwoordt. Dat is begrepen. Tot straks! Uit!’

Stunt draaide het radioknopje om en Caro hoorde niets meer.

‘Straks hoor je Zanderij wel duidelijker. Dan zitten we er dichter bij,’ riep Stunt over zijn schouder.

‘Wat heb je allemaal gehoord?’ wilde Tamara natuurlijk weten.

‘Stunt sprak met Zanderij. Over twintig minuten doet hij 't weer. Luister jij dan maar 'es!’

Intussen waren ze het gehucht Domburg genaderd. Meneer Terhoog draaide zich om en riep: ‘Kijk daar! Een bauxietschip. Komt van Paranam! Heeft bauxiet geladen en het is nu onderweg naar Trinidad!’

Bauxiet is Surinames voornaamste exportartikel. Er

wordt aluminium van gemaakt in Amerika, in Nederland en nu ook in Suriname zelf. Grote zeeschepen kwamen de Surinaamse rivieren op tot diep in het binnenland, om daar het bauxieterts te laden.

Zo nu en dan zaten ze in de wolken en zagen ze niets meer.

'Kijk!' wees Stunt, 'daar op de linker oever ligt Groot Chatillon. De gouvernements-lepra-inrichting.'

De meisjes kwamen nu helemaal ogen te kort. Wat zouden ze een hoop te vertellen hebben, als ze vanmiddag weer thuis waren. Vanmorgen had Caro nog even aan die nare droom gedacht. Wat kon een mens toch rare dingen dromen!

Ze waren nu vlak bij Paranam, het dorp van de Surinaamse bauxietmaatschappij, en ze zagen twee grote zeeschepen liggen. Alle huizen en gebouwen waren er met een dikke stoflaag bedekt.

'Je zit daar beneden lekker in het rode bauxietstof!' riep meneer Terhoog. 'Hier geen last van!'

Kort daarna lag ook Paranam alweer achter hen. Het ging allemaal veel te snel! Als dat zo doorging, waren ze in een ommezien weer thuis!

Stunt wees weer naar de koptelefoon en Caro riep: 'Tamara, luisteren!'

'Hallo Zanderij, hallo Zanderij. Obo Charlie Mike roept u! Over!'

Keihard kwam het terug: 'Obo Charlie Mike! Zanderij hoort u. Alles oké? Over!'

'Obo Charlie Mike hier. Ja, alles best. We volgen de Suriname-rivier tot de Pikien Rio. Dan naar Popokai aan de Tapanahony. Vandaar naar de bovenloop van de Oelemari-rivier in het Oranjegebergte. Schat terug-

komst op Zanderij tussen een en twee uur vanmiddag. Hoe luidt het laatste weerbericht? Over!'

Zanderij meldde: 'Het trekt dicht boven het binnenland. Veel regen, maar hier en daar opklaringen. Over!'

'Dank u! Ik roep over twintig minuten weer. Uit!'

Tamara zette de koptelefoon af.

'Heb je 't gehoord?' vroeg Caro.

'Nou, keihard!' riep Tamara. 'Zanderij zegt dat het beroerd weer wordt. Het trekt dicht, zeggen ze!'

Caro haalde de schouders op. 'We zitten hier vlak bij Zanderij.'

'Links zie je Gelderland en Cassipora. Indianendorpen!' meldde Stunt achteromkijkend.

Meneer Terhoog stak een sigaret op en gaf er Stunt ook een.

Die Stunt zit daar maar gewoon alsof hij achter het stuur van een auto zit, dacht Caro.

'Ik kruip wat hoger!' schreeuwde Stunt boven het motorlawaai uit. 'Het is me hier te nat!'

Hij gaf nu meer gas en het toestel begon te klimmen. Onmiddellijk werden ze in de wolken opgenomen. Tamara vond het geen prettig idee. Waar waren ze nu. Je zag ineens niks meer! Hoe kon meneer Appel nu in hemelsnaam nog weten of hij in de goede richting vloog. Misschien dáálden ze wel. Dadelijk raakten ze nog de boomtoppen!

'Ik wou maar dat we wat zagen!' riep ze naar Caro, die het overigens ook maar matig vond.

'Wat raar, hè!' riep ze terug. 'Als je zo...'

Plotseling vlogen ze in een heerlijke zonneschijn!

'Jò, moet je eens naar beneden kijken!' riep Tamara opgewonden. 'Zo iets heb je nog nooit gezien!'

Ze waren boven het wolkendek uitgekomen, lekker in de zon, en ze vlogen nu onder een prachtig blauwe hemel!

‘Dit is beter, nietwaar!’ schreeuwde Stunt naar zijn passagiers.

Onder zich zagen ze de eindeloze witte wolkenvelden. Het leken wel uitgestrekte en ongerepte sneeuwvelden!

‘Hoe ziet u nou waar u naar toe moet?’ riep Tamara luid tegen Stunt.

‘Och, daar raad ik maar zo'n beetje naar!’ schreeuwde Stunt, terwijl hij zijn buurman een knipoogje gaf. ‘Nee hoor! Kijk maar eens hier. Dit is mijn kompas, de beste vriend van de vlieger in de lucht!’

‘Hoe werkt zo'n ding?’ vroeg Tamara.

‘Ha ha, die is goed!’ riep Stunt luid lachend uit. ‘Dat kan ik je niet zo maar een twee drie uitleggen, hoor!’

Toen Caro zag dat Stunt aan de radioknop draaide, zette ze vlug de koptelefoon weer op.

‘Hallo Zanderij. Hier Obo Charlie Mike. Over!’

Heel zacht klonk het als van heel ver: ‘Hallo Obo Charlie Mike. Zanderij hoort u zwak. Alles oké? Over!’

‘Ja Zanderij. Alles oké. Zitten op tweeduizend meter in het zonnetje. Zal over een kwartier nog eens proberen! Uit!’

‘Raar idee!’ riep Caro tegen haar vriendin. ‘Dat de mensen die je daar hoort, ónder die wolken zitten!’

Meneer Terhoog strekte zijn benen en geeuwde. ‘Ik krijg slaap!’ riep hij, Stunt aanstotend. De fotograaf liet zich in zijn stoel onderuitzakken en sloot de ogen.

Er was hier boven de wolken niets te zien. Een enkel keertje zagen ze door een opening in het wolkendek een stukje bos. Toen Caro op haar horloge keek, hadden ze al anderhalf uur gevlogen. Wat vloog de tijd! Stunt keek even later ook op zijn horloge. Hij maakte daarna een gebaar met zijn duim naar beneden. Hij ging weer zakken.

'We gaan de wolken weer door. Hou je vast!' riep hij.

Zodra ze weer in de woelige wolken wegzakten, begon het toestel te slingeren en te stampen.

'Dat heb je altijd in de wolken,' riep Stunt toen hij achter zich twee bedrukte gezichten zag. 'In de wolken is de lucht in opwaartse beweging, dat veroorzaakt het stampen. Daarboven was het lekker rustig, hè?'

Nadat ze een tijd in de wolken hadden gezeten, zagen ze ineens weer de aarde beneden zich. Bos, bos en nog eens bos. Overal oerwoud. Stunt had wel gelijk, het leek zo van boven net boerenkool!

Stunt pakte weer zijn koptelefoon en riep: 'Ik ben vergeten Zanderij nog eens op te roepen. We zullen er nu wel te ver vandaan zitten!'

Ook Caro zette de koptelefoon weer op.

'Hallo Zanderij, hallo Zanderij. Obo Charlie Mike roept u. Over!'

Er kwam geen antwoord.

Stunt herhaalde zijn oproep maar ook die bleef onbeantwoord. 'Dacht ik al. We zitten al te ver. Ze horen ons niet meer!' riep Stunt.

'Wat nu?' riep Tamara verschrikt uit.

Stunt keek lachend om. 'Niks bijzonders. Mijn radio is te zwak om ver gelegen stations te bereiken. Dat is

alles. Er is niets aan de hand, hoor. Als we teruggaan, pikken we Zanderij vanzelf weer op!'

'Wat betekent Obo Charlie Mike eigenlijk?' informeerde Caro.

'Dat zijn de roepletters van mijn toestel. De letters O, C en M. Maar als je zegt Obo Charlie Mike is dat duidelijker!' legde de vlieger haar uit. 'Die woorden liggen vast in een boekje.'

'Waar zitten we ergens?' vroeg de fotograaf.

'We moeten nu boven de Pikien Rio hangen,' was het antwoord.

'Ik zie geen Pikien Rio!' kwam meneer Terhoog weer.

'Daar moet je ook vlak boven zitten om die te zien. Je bent hier boven het oerwoud, Terhoog!' zei Stunt. 'Smalle kreken en kleinere rivieren gaan verscholen onder de overhangende bomen! Ik zal wat zuidoost aanhouden, dan moeten we straks vanzelf de Tapanahony zien!'

Het weer was wat opgeklaard. Het regende niet meer, maar het bleef toch nog erg somber. Het wolkendek was iets opgetrokken, want ze zaten nu op duizend meter en hadden nog goed zicht.

'Kijk daar, aan de horizon, dat bergtopje. Dat zal de Ananasberg wel zijn. Die is vijfhonderd meter hoog!' riep Stunt, en hij wees naar rechts.

Je zag daar beneden geen levend wezen, geen nederzetting, niets dan groen oerwoud, eindeloze bossen. Caro had weleens gelezen over de oerwouden van Brazilië. Die werden wel "de groene hel" genoemd. De oerwouden beneden hen vormden daar een deel van.

Je kon hier maar beter in de lucht zitten dan in die tropische oerwouden met al hun geheimzinnigheden.

Jammer dat die zon maar niet wilde schijnen!

Stunt deed haar opschrikken uit haar overpeinzingen.

‘Daar heb je de Tapanahony! Zie je 'm? Je ziet daar twee dingen die op grote meren lijken. Dat zijn verbredingen van de Tapanahony-rivier. Als we er dadelijk dichterbij zijn, zie je de rivier wel beter!’

Even later lag de kronkelende rivier al beneden hen.

‘Nu moeten we even zoeken waar de Paloemeu-rivier in de Tapanahony uitmondt, daar ligt Popokai. Dan kunnen we daar die boel achterin eruit gooien! Ik zal blij zijn als we die stinkboel kwijt zijn!’

Stunt volgde een eindje de Tapanahony. Maar toen deze zich scherp naar rechts afboog, keerde hij terug.

‘We zijn de Paloemeu voorbijgevlogen. Goed kijken, mensen! De Paloemeu moet nu van rechts komen!’ riep hij.

‘Daar zie ik 'n paar huisjes!’ riep Tamara, en werkelijk lag daar een heel klein dorpje. Enkele huisjes maar. Stunt nam wat gas terug en daalde tot op ruim honderd meter. Ze zagen nu de Indianen tussen de huisjes staan. Zou dit Popokai zijn? Die Paloemeu-rivier kon wel verscholen liggen onder het dichte oerwoud. Hier moest dus ergens een opengekapte plek in het bos zijn, waar witte doeken lagen uitgespreid!

‘Kijken jullie goed meisjes? We moeten een open plek vinden waar witte doeken zijn uitgelegd!’ schreeuwde Stunt achterom. Niemand zag iets.

‘Misschien is dit Popokai helemaal niet!’ meende meneer Terhoog.

‘Jawel, kijk maar! Daar stroomt de Paloemeu!’ riep Stunt verheugd uit.

Ze zagen nu onder zich heel even een glimp van een smalle stroom en weg was'ie weer!

‘Ik zie geen plaats waar we die boel kunnen droppen!’ riep Stunt.

Ze cirkelden nu heel laag boven de bomen. Caro en Tamara zaten wel een beetje in hun rikketik.

‘Gooi de boel midden in dat dorp, tussen de huizen!’ adviseerde meneer Terhoog.

‘Ben je niet wijs?’ riep Stunt. ‘Verbeeld je dat je een van die mensen raakt! Of dat een pakket precies op een huis terechtkomt! Dan gaat het er dwars doorheen! Ik zou trouwens moeilijk precies tùssen de huizen kunnen mikken!’

In steeds grotere cirkels vlogen ze rond het Indianendorp Popokai. De Indianen stonden wild te wuiven. Geen van vieren zag een opengekapte plek in het bos. Dicht oerwoud, overal!

Toen ze bijna een halfuur hadden rondgecirkeld, riep Stunt:

‘We moeten het maar opgeven, want anders wordt het veel te laat!’ Dicht langs de rivierkant zag Caro toen ineens een witte vlek.

‘Daar, Stunt!’ En ze wees in de richting. ‘Daar is een open plek, daar vlak langs de waterkant. Kijk, er staan een paar huisjes ook!’

‘Goed gezien, Caro!’ riep Stunt. ‘Dat moet het zijn!’

Zo laag mogelijk vlogen ze nu over de plek, en ze zagen er een aantal doeken uitgespreid liggen. Een paar mannen waren nog bezig de doeken uit te leggen.

‘Ze hebben met die doeken gewacht tot ze ons hoorden!’ schreeuwde meneer Terhoog.

‘We moeten wachten met gooien tot er niemand meer op die plek loopt, want ik zou niet graag iemand met zo'n pakketje raken!’ riep Stunt.

Toen ze weer over de plek vlogen, was er geen mens meer te zien. De Indianen hadden onder de bomen dekking gezocht. Meneer Terhoog was al achter in het vliegtuig gekropen en maakte de touwen los waarmee de pakketten waren vastgesjord.

‘Open dat luik daar!’ schreeuwde Stunt, achteromkijkend. ‘Als ik “drie” roep, gooi je het eerste pakket!’ ‘Dadelijk raken we de boomtoppen!’ riep Tamara geschrokken, toen het toestel rakelings over de boomtoppen scheerde.

Stunt had nu geen tijd om te antwoorden of om te kijken. Zo laag had hij al zijn aandacht nodig bij het vliegen. Eén onbewaakt ogenblik kon fataal zijn!

‘Eén... twee... drie!’ schreeuwde Stunt.

De meisjes keken door de raampjes naar beneden. Ze konden het eerste pak volgen, omdat Stunt na de eerste drop een scherpe bocht draaide.

‘Raak!’ riep Caro. ‘Precies op die open plek!’

Stunt vloog het toestel rond en even later begon hij weer: ‘Eén... twee... niet gooien! Pas op!’ riep hij plotseling. Een paar mannen waren op het eerste pakket toegelopen en stonden midden op de opengekapte plek. Ze schenen het gevaar te beseffen, want ze stoven het bos weer in toen het vliegtuig laag over hen heen raasde.

‘Hier, Caro geeft dit pakje even aan meneer Terhoog!’ riep Stunt. Hij gaf daarop Caro het pak patronen.

‘Gooi het tegelijk met de rest, Terhoog!’ schreeuwde Stunt. ‘Hier, bind mijn zakdoek eraan, anders zien ze

het niet vallen!' En hij gaf Caro zijn zakdoek.

Hij vloog rond en begon weer te tellen: 'Eén... twee... drie!'

Weer draaide het vliegtuig een scherpe bocht en Caro kon het pakket goed volgen. 'Net erop!' riep ze. Precies aan de rand van de open plek was het pak neergekomen.

'Die zijn we gelukkig kwijt!' riep Stunt opgelucht. 'Nu kunnen we tenminste weer gewoon ademhalen... bah, wat een lucht! Doe het luik weer goed dicht, Terhoog!'

De fotograaf sloot het luik en kwam weer naast de vlieger zitten.

Stunt vloog het vliegtuig nog eenmaal laag over de kleine nederzetting van de Indianen en balatableeders. De arbeiders stonden te wuiven met grote doeken.

'Zij liever dan ik!' schreeuwde Stunt. 'Begraven onder de boerenkool!' Stunt gaf vol gas en het toestel begon onmiddellijk weer steil te klimmen.

'Kom, we gaan klimmen!' riep hij. 'Nu naar de Oyarikoelè's!'

'We moeten naar het oosten!' riep meneer Terhoog, die op de kaart keek. 'De bovenloop van de Oelemari loopt tussen twee oostelijke ruggen van het Oranjegebergte.'

Het was weer begonnen te regenen en de wolken waren gezakt tot op enkele honderden meters boven de oerwouden.

'We moeten bij dit slechte zicht op ruim achthonderd meter kruipen, want het Oranjegebergte heeft toppen van vijf- tot achthonderd meter!' zei Stunt.

Al gauw was het vliegtuig weer in de donkere regenwolken opgenomen.

‘Ik hoop maar dat we aan de Oelemari wat opklaringen hebben, want zo is het niks waard!’ riep meneer Terhoog.

‘We kunnen niet al te lang naar die Oyarikoelè's zoeken, want we hebben bij de balatamensen al genoeg tijd verspeeld. Ik moet rekening houden met mijn benzine. Ik neem geen enkel risico, hoor!’ antwoordde Stunt.

Ze klommen en klommen. Het toestel werd duchtig heen en weer geslingerd en de vlieger tuurde aandachtig op zijn instrumenten. De hoogtemeter wees al drieduizend meter aan, maar nog steeds zaten ze in de wolken.

‘Het zit hóóg!’ riep Stunt. ‘Maar even in de wolken blijven zitten, want de Oelemari is nu dichtbij!’

‘Ja, maar zo zien we niets. Zou je niet wat lager kruipen, Stunt?’ meende de fotograaf, die zijn camera uitpakte.

‘We moeten eerst die eerste heuvelrug over, die zit vóór ons in de wolken. Daar kun je beter niet tegenaan vliegen!’

Nadat ze nog een kwartiertje door de regenwolken geploeterd hadden, besloot Stunt tot onder de wolken te dalen. Het zicht was nu erg slecht geworden.

‘Als ik niet gauw een opklaring vind, gaan we terug. Dit is niks gedaan!’ riep Stunt. ‘Je ziet niets, geen Oelemari, geen Indianen, je ziet nauwelijks het oerwoud! We zitten nu op honderd meter!’

‘Probeer nog even! Misschien houdt de regen dadelijk op en dan heb je meteen beter zicht!’ drong de fotograaf aan. Het idee van een vergeefse reis stond hem niet erg aan. Hij hield zich klaar, om op alles voorbereid te zijn.

‘Volgens mij moeten we nu in het Oelemari-dal zijn!’ riep Stunt, die de grootste moeite had de toppen van de bomen te onderscheiden. Elk ogenblik kon het nodig zijn het toestel op te trekken. Eén hand aan de stuurknuppel, één hand aan het gashandel, afwisselend zijn ogen gericht op de instrumenten en de bomen beneden hen.

‘Het is gekkenwerk, hier te zoeken. Ik zal ze in de stad wel vertellen dat het onmogelijk was iets te zien. Dit is hondeweer en het is niet langer verantwoord hier zo laag rond te blijven vliegen. We moeten naar boven, boven de wolken uit en dan terug!’

Nauwelijks had hij dit gezegd, of een korte hapering van de motor deed alle vier opschrikken. Meneer Terhoog werd ineens lijkbleek van schrik. De twee meisjes waren nog te jong om de ernst van de situatie te beseffen. Stunt gaf onmiddellijk vol gas om hoogte te winnen. Wéér een korte hapering.

‘Wat is dat?’ riep de fotograaf.

‘Weet ik dat?’ was het korte antwoord. ‘Misschien regenwater in de...’ Een langere hapering van de motor. Even scheen hij helemaal af te slaan, maar het volgende ogenblik pakte hij weer. Vergeefs probeerde Stunt hoogte te winnen. Wat hij het ene ogenblik won, verloor hij het volgende weer door het sputteren van de vliegtuigmotor.

Vertwijfeld draaide hij aan allerlei knopjes. De haperingen bleven elkaar opvolgen...

‘Riemen vast! We landen... in de bomen...!!’ schreeuwde Stunt plotseling.

Ineens drong het tot de meisjes door. De boomtoppen waren nu angstig dichtbij. Een gordijn van regen. Het oerwoud onder hen! Even scheen de motor het weer te

doen, een korte opleving. Ze wonnen twintig, dertig meter... veertig meter. En Stunt wilde juist iets zeggen... wéér een hapering. Maar wéér pakte de motor...

'Hou je vast! Daar gaan we!' riep Stunt nog. Een vreselijke schok, een gekraak en gescheur volgde. Wat er daarna gebeurde, wist niemand zich later te herinneren. Het toestel viel tussen de bomen door en kwam met een ontzettende slag op de drassige grond van het donkere oerwoud terecht. De twee vleugels waren afgebroken, de cabine lag, niet erg beschadigd, op zijn kant. Het landingsgestel was bij de aanraking met de bomen afgebroken en hing nog ergens boven in een boomtop, samen met een stuk van de staart. Het oerwoud sloot zich boven zijn prooi. Het was weer stil. Alleen de drenzende regen was te horen.

Nog even een hevig gekraak, een plof op de grond. Ook het staartstuk was gevallen.

Op een afstand richtte een vreemde figuur zich op. Geruisloos rende hij door het oerwoud, een stenen bijl in de hand...

Vliegtuig vermist

'Ze hadden nu toch al terug kunnen zijn, vader?' zei mevrouw Donkers. 'De middagboot is al voorbij. De volgende komt pas om vijf uur!'

'Misschien brengt Stunt de meisjes wel thuis met zijn auto,' zei meneer Donkers.

'Ja, dat kan natuurlijk! Wat zullen de meisjes een boel te vertellen hebben!'

'Caro zal er vannacht wel niet van kunnen slapen,

denk ik,' meende meneer Donkers.

'Toch aardig van die Stunt, de meisjes zo maar mee te nemen. Ik heb hem nog aangeboden ervoor te betalen, maar daar wilde hij niets van weten.'

Mevrouw keek op haar horloge. 'Ze zullen nu toch zeker wel geland zijn, denk je ook niet?'

'Geen flauw idee, maar ik zou zo zeggen... het is nu twee uur, nietwaar?' zei meneer. 'Ik moet nog naar kantoor. Vandaar zal ik even opbellen, naar Zanderij.'

'Maar ze zouden landen op Zorg en Hoop, vader!'

'Zorg en Hoop heeft nog geen telefoon. Dat is zo maar een veldje, waar nog niemand woont of oppast. Ik zal Zanderij opbellen. Misschien hebben ze oponthoud gehad en komen ze wat later. Maak je maar niet ongerust hoor!'

'Stunt had radio aan boord. Dat heeft hij hier nog zitten vertellen!' herinnerde mevrouw Donkers zich.

'Precies. Hij zal Zanderij wel opgegeven hebben hoe laat hij hoopt terug te zijn.'

Meneer Donkers liep de plantagelaan over naar zijn kantoor. Onmiddellijk greep hij de telefoon en vroeg het nummer van Zanderij aan.

'Hallo? Met Zanderij? O, meneer, u spreekt met Donkers van plantage Rustenburg. Ik wilde vragen of u misschien weet hoe laat meneer Appel wordt terug verwacht!'

'Meneer Appel?' was het antwoord. 'Die is naar het binnenland, hè? Treft het niet met het weer! De hele zaak zit potdicht!'

'Juist ja,' zei meneer Donkers. 'Maar ik wilde graag weten hoe laat u hem terugverwacht!'

‘Eens even kijken, meneer Donkers,’ was het antwoord. ‘Tussen een en twee uur! Dat is tenminste het laatste bericht dat we van Appel ontvangen hebben. Het heeft ons wel bevreemd dat we daarna niets meer van hem gehoord hebben. Hij zei in zijn laatste boodschap dat hij ons over een kwartier weer zou oproepen, maar dat is niet gebeurd.’

‘Maar hij is intussen misschien al op Zorg en Hoop geland. Daar zou hij eerst naar toe gaan. Hij heeft namelijk mijn dochter aan boord, ziet u,’ vertelde meneer Donkers.

‘Dat is niet waarschijnlijk, meneer. Op de terugweg had hij ons dan wel opgeroepen. Tenzij zijn radio defect is natuurlijk.’

‘Ja. Nou, enfin, we moeten dan maar even geduld hebben, nietwaar?’ zei meneer Donkers. ‘Ik bel u straks nog eens. Dank u wel!’

‘Tot uw dienst. Dag meneer Donkers!’ klonk het aan de andere kant van de lijn.

‘En?’ vroeg mevrouw Donkers, die plotseling in de deuropening stond.

‘Nog niets! Maar Stunts radio kan defect zijn, zeggen ze!’

Mevrouw Donkers draaide zich met een ruk om en liep naar huis terug. ‘Of,’ mompelde ze, ‘als ze nu maar niet...!’ Maar nee, ze moest niet van die rare gedachten in haar hoofd halen. Er kon per slot van rekening zoveel gebeurd zijn waardoor de meisjes wat later thuiskwamen dan ze verwacht had.

Ze hoorde een auto. ‘Daar zijn ze gelukkig al!’ riep ze, en ze haastte zich naar buiten.

Het was echter iemand die meneer Donkers wilde spreken.

Wat kon ze doen? Wie kon ze bellen? Wacht, dichtbij het veld van Zorg en Hoop woont een kennis! dacht ze. Die bel ik even op. Als Stunt geland is, heeft zij het daar zeker wel gehoord.

Met bevende hand draaide ze het nummer.

'Mevrouw Donkers hier,' zei ze. 'Heeft u misschien het vliegtuig van Appel gezien? Is het vanmiddag geland?'

'Wat zegt u, Appel? Wat bedoelt u?' klonk het verbaasd aan de andere kant.

'Ziet u, onze Caro is vandaag met Appel op een vliegtocht naar het binnenland. Ze zijn vanmorgen vroeg al vertrokken en op Zorg en Hoop ingestapt. Heeft u het toestel vanmiddag horen landen?'

'Nee... nee, niet dat ik me kan herinneren. Ik kan het veld van hier zien, maar ik zie daar geen vliegtuig. Ze hebben zeker vreselijk weer gehad. Het heeft hier de hele dag gegoten! Vanmorgen vroeg heb ik Appels vliegtuig wel even zien staan, herinner ik me nu. Maar vanmiddag niet. Maar maakt u zich niet ongerust, mevrouw Donkers! Ze zullen zo wel komen opdagen! Als ik ze hoor, bel ik u direct terug!'

'Erg vriendelijk van u. Dank u wel!' zei mevrouw Donkers, en in gedachten verzonken legde ze de hoorn op de haak.

Wat te doen? Wachten maar, dat is alles wat ze kon doen. Ze hoorde de bezoeker van haar man wegrijden, maar wilde niet naar zijn kantoor lopen. Ze voelde dat haar man ook ongerust was.

'Rrrring!' galmde korte tijd later de telefoon. Haastig greep ze de hoorn. 'Met mevrouw Donkers!' zei ze gejaagd.

'Ik wilde u even vertellen dat zoëven, in een gietbui,

een vliegtuig is geland. Het staat precies achter de loods op het veld, zodat ik het niet kan zien, maar het is natuurlijk Appel! Ik dacht, ik zal direct mevrouw Donkers waarschuwen. Uw dochter zal nu wel gauw thuis zijn. Dag mevrouw!'

'O, dank u!' verzuchtte mevrouw Donkers opgelucht. 'Och ja, ik wist wel dat ze gauw zouden komen. Maar u begrijpt, als je dochter erin zit. Nogmaals hartelijk dank!'

Mevrouw Donkers haastte zich nu naar het kantoor van haar man, aan de overkant van de plantagelaan.

'Ze zijn op Zorg en Hoop geland, man!' riep ze al van buiten.

'Nou, zie je wel! Stunt is niet de eerste de beste! Ik wist wel dat het vertrouwd was de meisjes mee te laten gaan!'

'Ze zullen wel met de boot van vijf uur komen. Stunt kan ze niet met z'n auto brengen, want die staat op Zanderij!' zei mevrouw. 'We zullen het dan maar op vijf uur houden! Goddank, zeg! Ik had het werkelijk even benauwd! Kom je dadelijk thee drinken?'

Mevrouw Donkers liep neuriënd terug naar huis. Wat zal Caro een hoop te vertellen hebben! dacht ze. Jammer dat ze zulk slecht weer getroffen hebben!

'Rrrrring!' Weer de telefoon.

Wie kon dat zijn? 'Ja, hallo?'

Het was weer die mevrouw op Zorg en Hoop. 'Het spijt me verschrikkelijk, maar dat vliegtuig was niet van Appel. Het is een vreemd toestel. Ik heb een van de kinderen erheen gestuurd om Caro te waarschuwen dat haar moeder op haar zit te wachten. Maar nu hoor ik dat het Appel niet was! Het spijt me ontzettend...!'

Mevrouw Donkers had de telefoon al neergelegd. Doodsbleek ging ze zitten.

Ze waren dus nog steeds niet geland... Ze keek naar buiten. Het was nu ook op de plantage weer begonnen te regenen.

'Is de thee klaar, moeder?' klonk het even later opgewekt op de veranda. 'Wat is er? Wat zie je bleek! Voel je je niet goed?' vroeg meneer Donkers verschrikt, toen hij zijn vrouw zag.

'Het was een vergissing! Het was Appel helemaal niet, maar een ander!' kon mevrouw Donkers er met moeite uitbrengen.

'Een ander? Maar... zijn ze dan nog niet... zijn ze ver...' haastig slikte hij de tweede lettergreep in. Wat moest hij daar nu van denken? Hij draaide zich abrupt om en haastte zich naar zijn kantoor. Hij kon maar beter vanuit zijn kantoor bellen. Hij maakte zijn vrouw anders maar ongeruster.

'Is dat Zanderij, meneer?' zei hij gejaagd.

'Ja meneer, met wie?'

'Hier Donkers. Ik kom nog even informeren naar het toestel van Appel. Heeft u al wat gehoord? Het is in elk geval niet op Zorg en Hoop geland!'

'Nog geen enkel bericht ontvangen, meneer Donkers. Het spijt me. Een vervelend geval. Het is mogelijk dat Appel door slecht weer gedwongen ergens anders is geland. Moengo bijvoorbeeld, of Coronie, daar is tegenwoordig ook een landingsterrein.'

'En denkt u dat ze daar geland zijn?'

'Nou, eerlijk gezegd denk ik dat niet, maar het is wel een mogelijkheid. In dat geval zou hij ons per radio toch wel gewaarschuwd hebben. Maar zoals ik al zei, het blijft een mogelijkheid.'

‘Tja,’ antwoordde meneer Donkers teleurgesteld, ‘maar als hij er over een half uur nog niet is, wat doet u dan?’

‘Wat kunnen we doen, meneer?’ luidde het antwoord.

‘Dat weet ik niet! Dat moet u weten. U blijft dan toch zeker niet met de armen over elkaar zitten?’

‘Natuurlijk niet, meneer. Maar we hebben met het binnenland geen radiocontact. Als er een toestel in het oerwoud onderduikt, dan... eh... nou... dan zullen we even moeten afwachten!’

‘Afwachten zei u? We hebben nu toch lang genoeg afgewacht? U kunt toch niet blijven wachten? U kunt toch andere vliegtuigen uitsturen om te zoeken!’

‘Welke vliegtuigen, meneer Donkers?’

‘De KLM bijvoorbeeld!’

‘Daar hebben wij niets over te vertellen. Bovendien is er momenteel geen KLM-toestel binnen!’

‘Er was zoëven een vliegtuig op Zorg en Hoop. Dat weet ik toevallig. Die kan toch gaan zoeken?’

‘Dat weet ik, meneer. Maar dat toestel is alweer vertrokken. Het was een toestel uit Frans Guyana. In verband met het beroerde weer was het even neergestreken. Het is alweer weg!’

‘Maar wat kunnen we dàn doen?’ vroeg meneer Donkers wanhopig.

‘Het spijt me heel erg, maar op dit moment kunnen we alleen maar afwachten. Ik zal alle binnenkomende toestellen vragen uit te kijken naar het vermiste vliegtuig. Hoogstens kunnen we Bensdorp vragen of ze daar misschien iets weten. Appel is naar de boven-Tapanahony en 't Oranjegebergte. We weten niet eens of ze Popokai wel bereikt hebben, want ook met dat India-

nendorp hebben we natuurlijk geen verbinding!'

'Wat een toestand!'

'Ja, meneer Donkers, een vliegtuig dat onder de bomen van het oerwoud verdwijnt, is uit de lucht niet te vinden. Misschien hebben ze een noodlanding in een open stuk gemaakt. In een savanna bijvoorbeeld. In dat geval vinden wij ze wel!'

'Kunnen er vliegtuigen uit Frans Guyana en Demerara komen om te zoeken?' informeerde meneer Donkers.

'Ja, dat kan wel. Maar eerst zullen we toch even moeten afwachten. Als we morgen geen verbinding hebben, zullen we ons in verbinding stellen met Art Williams Demerara. Die heeft kleine watervliegtuigen, waarmee ze op de rivieren kunnen landen. Ze zouden in Popokai kunnen informeren of Appel daar geweest is. Maar dan is het gebied nog zó ontzettend uitgestrekt, meneer Donkers. Het Oranjegebergte is...'

'Wat zegt u?'

'We zullen moeten afwachten, meneer Donkers!'

'Zo gauw als u iets weet, wilt u me wel waarschuwen, hè?' vroeg deze.

'Natuurlijk. Daar kunt u op rekenen! Maar ze zullen wel ergens geland zijn. Beroerd weer!'

'Laten we 't hopen. Dag meneer!' zei meneer Donkers. Hij legde de telefoon neer en bleef lange tijd met het hoofd in zijn handen achter zijn bureau zitten. Caro en Tamara, leefden ze nog? Hij moest er niet aan denken... hoe had hij de meisjes kunnen laten meegaan... Maar het zou misschien allemaal nog wel meevallen...

Een paar uur later ging in het huis van de familie Donkers de telefoon. Meneer Donkers sprong op. Nieuws?

‘Met Donkers!’ riep hij ongeduldig.

‘O, meneer Donkers, u spreekt met de politie, met inspecteur Gunkels. We zijn zoëven door Zanderij opgebeld. Naar het schijnt is het vliegtuig van meneer Appel niet op zijn basis teruggekeerd. Uw dochter en nog een jongedame, alsmede twee manspersonen bevonden zich aan boord. Is dat juist, meneer?’

‘Ja, dat klopt.’

‘Zou u dan zo goed willen zijn de naam op te geven van die andere jongedame, meneer Donkers?’

‘Tamara Voorn. Zestien jaar oud. Ook van plantage Rustenburg.’

‘Juist, ahem! Ja. Hoe heet úw dochter precies? Ook haar leeftijd graag, enne...’

‘U wilt zeker haar geloof, diploma's, naam van haar ouders, schoolopleiding, gehuwd of ongehuwd enzovoorts hebben? Het spijt me erg, inspecteur, maar ik heb nog geen doodsbericht ontvangen! Ik dank u voor uw belangstelling. Dag inspecteur!’ Nijdig smeet hij de telefoon op de haak.

Plotseling klonk 't op de veranda: ‘Goedenavond, meneer Donkers!’

Het was baas Voorn.

‘O, goedenavond Voorn,’ antwoordde meneer Donkers.

‘Onze Tamara is nog niet thuis. Is Caro al thuis, meneer?’

‘Nee, eh... ik had al naar je toe willen komen, Voorn, maar ik wilde eerst zekerheid, zie je. De meisjes zijn nog niet terug. Meneer Appel is misschien

ergens anders geland, maar niet op Zanderij of Zorg en Hoop. We weten nog helemaal niets. Van alles is mogelijk. We weten niets!'

'Wat bedoelt u, meneer... Is het vliegtuig zoek? Tamara en Caro, zijn ze zoek?' vroeg baas Voorn geschrokken.

'Nou, zoek zou ik nog niet willen zeggen, maar ze zijn in ieder geval... ja, ze zijn eigenlijk wèl zoek!'

Baas Voorn keek meneer Donkers geschrokken en vertwijfeld aan.

'Zoek?'

'Inderdaad, Voorn. Ze hebben beroerd weer gehad. We moeten niet wanhopen en eerst morgen afwachten, zegt Zanderij.'

'Morgen? En dan?'

'Ja, wat dan. Baas Voorn, 't is een beroerde geschiedenis. Laten we in elk geval de moed niet opgeven. Er is nog geen reden om al 't ergste te vrezen. Hoewel... eh... we weten niets!' zei meneer Donkers moeilijk.

'Me Gado,' was alles wat baas Voorn zei. Hij draaide zich om en met een zacht 'dag meneer' verdween hij even geruisloos als hij gekomen was.

'Zodra ik wat hoor, stuur ik je direct bericht, Voorn!' riep meneer Donkers hem nog na. 'Moed houden!'

Die nacht gingen de lichten in de woning van de familie Donkers niet uit. De hele nacht zaten Caro's ouders op. Nu en dan wisselden ze een paar woorden. Er viel weinig te zeggen. Ze moesten afwachten. Ook in het huisje onder de manjaboom bleef licht branden. Ook baas Voorn en zijn vrouw zaten, bij het zwakke licht van de olielamp te wachten...

De volgende morgen ging al vroeg de telefoon. Het was Zanderij.

‘Hallo, meneer Donkers? We hebben nog geen enkel bericht over het vermiste toestel. We hebben contact gehad met Moengo, Albina, Nickerie en Bensdorp, maar nergens was iets bekend. We verwachten nu een watervliegtuig van Art Williams. We zullen hiermee het hele traject afzoeken tussen Paramaribo en het Oranjegebergte. De politie is ook gewaarschuwd. We hebben nog een dorp aan de Suriname-rivier aan de telefoon gehad. Men heeft daar Appel zien overvliegen, dat was gistermorgen. Ze hebben hem echter niet terug horen komen. Dat is helaas alles wat wij u op dit ogenblik kunnen vertellen.’

‘Dank u wel. Kan ik misschien iets doen?’

‘Nee, meneer Donkers, helemaal niets. Dag meneer!’

‘Nieuws?’ vroeg mevrouw Donkers onzeker.

‘Nee, geen enkel nieuws,’ luidde het sombere antwoord. ‘Ga jij maar eens wat rusten, moeder. We kunnen toch niets doen. Afwachten. Vandaag wordt er gezocht.’

Baas Voorn was al heel vroeg in de ochtend geweest...

Het had de hele nacht zwaar geregend en ook nu regende het nog.

‘Ik ga naar Zanderij!’ besloot meneer Donkers. ‘Ik kan het thuis niet langer uithouden!’

Een halfuur later was hij al onderweg. Hij reed zo snel mogelijk. Hij wilde handelen... iets doen!

Op Zanderij hoorde hij dat het toestel van Williams al geland was en weer opgestegen. Het was nu onderweg naar de Tapanahony. Er was radio aan boord en een

radioman van Zanderij was meegegaan.

‘Hallo Zanderij, hallo Zanderij! Hier Abel Peter Baker. Hoort u mij? Over!’ klonk het onverwachts uit de luidspreker in de radiokamer.

‘Zanderij antwoordt Abel Peter Baker. Ik ontvang u goed. Over!’ antwoordde de telegrafist.

‘Hallo Zanderij. Abel Peter Baker. We zitten boven de Suriname-rivier. Weinig zicht. Zware regen. Koersen zuid langs de rivier. Blijft u naar ons luisteren. Over!’

‘Dat is geed ontvangen, Abel Peter Baker. Okó!’

‘Okó!’ klonk het nog.

‘Dat was onze radioman in het toestel van Art Williams!’ verklaarde iemand. ‘Afwachten maar weer!’

Nu en dan kwamen er berichten door van andere vliegtuigen. Van de KLM, de Pan American Airways en andere. Aan al deze toestellen werd gevraagd boven Suriname naar een vermist geel vliegtuig uit te kijken. Alle toestellen meldden echter zeer slecht zicht.

‘Een kop koffie, meneer Donkers?’ vroeg een van de heren in de radiokamer.

‘Ja, heel graag,’ zuchtte Caro's vader.

‘Zo dadelijk zal Art Williams wel weer doorkomen,’ zei de man nog.

‘Gaan ze tot het Oranjegebergte?’ vroeg meneer Donkers.

‘Dat moeten we afwachten. Als 't zicht te slecht is, dan...’

‘Hallo Zanderij, hallo Zanderij. Hier Abel Peter Baker. Zitten nu boven Pikien Rio. Niets gevonden. Ontzettende regen. Alles zit potdicht. Koersen naar Tapanahony. Zullen proberen te landen bij Popokai. Blijf luisteren, Zanderij. Over!’

‘Goed begrepen, Abel Peter Baker. Wij luisteren uit!’ antwoordde de telegrafist van het vliegveld.

Meneer Donkers stond op en stak een sigaret op.

‘We hebben gistermorgen driemaal verbinding met Appel gehad,’ vertelde de radioman. ‘Hij zei dat-ie ons over een kwartier nog eens zou oproepen, maar we de hebben niets meer van hem gehoord. Misschien dat en hij dus ergens langs de Suriname-rivier...’

De minuten kropen voorbij. Meneer Donkers rookte de ene sigaret na de andere.

Opnieuw een fluittoon in de radio. Daar kwam het vliegtuig weer!

‘Hallo Zanderij. Hier Abel Peter Baker! We zitten nu precies boven Popokai. Indianen staan te wuiven. Zicht is nog slecht. We cirkelen vlak boven het bos. We kunnen de plek waar Appel moest droppen niet vinden. Als 't zicht beter wordt, wil de piloot proberen te landen op de rivier. Blijf naar ons luisteren, Zanderij! Over!’

‘Okó, Abel Peter Baker. Succes!’

Meneer Donkers luisterde aandachtig. Zouden ze het wagen op die smalle rivier te landen? Elk ogenblik verwachtte hij het radiobericht: ‘Wrak gevonden!’ Zouden Caro en de anderen in Popokai zijn? De Indianen zouden misschien kunnen vertellen of er gisteren een vliegtuig boven het dorp was geweest. Wat duurde het lang. Wat voerden die lui toch uit? O, wacht, daar kwam weer wat!

‘Zanderij! Hier Abel Peter Baker. We zijn geland op de Tapanahony. De Indianen van Popokai zeggen dat een geel vliegtuig gisteren voorraden heeft afgegooid. Het toestel is in oostelijke richting verdwenen. Verder hebben ze niets meer gehoord of gezien. Het regent nog

steeds pijpestelen! Over!'

'Goed, Abel Peter Baker. Gaan jullie verder? Over!'

Even was het stil, toen klonk het: 'Hallo Zanderij! Ja, we gaan verder. Zullen kijken hoe 't zicht boven Oranjegebergte is. Hebben weinig hoop. Het regent verschrikkelijk! Over!'

'Oké, Abel Peter Baker. We blijven luisteren!'

'Dat zal vandaag wel niets meer worden,' meende iemand.

'Verschrikkelijk,' was alles wat meneer Donkers kon uitbrengen.

Een half uur verstreek, tot het zoekende toestel weer doorkwam.

'Hallo Zanderij! Hier Abel Peter Baker. Hoort u mij? Over!'

De stem klonk nu aanmerkelijk zachter.

'Ja, Abel Peter Baker. Ik ontvang u goed. Heeft u iets gezien? Over!'

'Hallo Zanderij. Nee niets gevonden. Voortdurend zware regen. We zien heel weinig. Kruisen vlak boven boomtoppen in Oranjegebergte. We volgen de Oelemari-rivier. Geen spoor van Appels vliegtuig. Nutteloos verder te zoeken. We komen terug. Sorry! Over!'

'Oké, Abel Peter Baker! Niets aan te doen. Wij blijven naar u uitluisteren!'

'U heeft het gehoord, meneer Donkers. Hier steekt u nog eens op!' en de telegrafist bood meneer Donkers een sigaret aan.

'Dank u,' was het sombere antwoord. 'Dan ga ik maar...'

Dreigend gevaar.

Langzaam ging het deurtje van de vliegtuigcabine open en moeizaam klom iemand naar buiten. Het was meneer Terhoog. Met één hand greep hij een overhangende boomtak en liet zich op de grond zakken. Zijn linkerarm hing slap langs het lichaam. Wezenloos staarde hij in het rond. Hij liep een paar passen en leunde toen tegen een boom.

Het begon al donker te worden in het oerwoud. De gutsende regen scheen hem niet te deren. Hij liep weer een paar passen en ging toen op de drassige bodem zitten. Hij keek om zich heen. Langzaam drong het gebeurde tot hem door.

Hij betastte zijn linkerarm. Waarschijnlijk gebroken, realiseerde hij zich.

‘Stunt!’ schreeuwde hij plotseling. Met moeite stond hij op en wankelend liep hij terug naar de cabine, waarvan hij het deurtje had laten openstaan. De cabine lag op z'n kant en het regenwater liep door het geopende deurtje naar binnen. Hij klom op de cabine en liet zich naar binnen zakken.

‘Stunt!’ riep hij weer. ‘Caro... Tamara!’

‘Hmmm?’ klonk het.

De twee meisjes hingen in hun riemen. Caro staarde meneer Terhoog met grote ogen aan.

‘We zijn verongelukt!’ zei ze plotseling.

Met zijn bruikbare hand maakte de fotograaf de riemen los, die de meisjes aan hun stoel gekluisterd hielden.

‘Hoe is 't?’ vroeg hij bezorgd.

‘Ik... ik geloof goed,’ was het zachte antwoord.

‘En Tamara? Kom, laten we Stunt en Tamara eruit

halen,’ zei meneer Terhoog.

Caro schudde Tamara's hand. ‘Ze is dood, geloof ik!’ zei ze verschrikt.

‘Probeer haar op te tillen, dan trekken we haar naar buiten,’ zei de fotograaf, die zelf weer naar buiten kroop.

Met de grootste inspanning kregen ze Tamara uit de cabine.

‘Ze lééft!’ zei meneer Terhoog. ‘Ze haalt adem. Komt wel bij! En nu Stunt!’

De twee kropen weer naar binnen.

‘Houd z'n arm vast, Caro, dan maak ik die riem los. Pas op dat hij niet naar beneden valt!’

Meneer Terhoog schrok toen hij het vaalbleke gezicht van de vlieger zag.

Samen trokken ze uit alle macht om het lichaam van Stunt uit de cabine te halen. ‘Pas op, Caro!’ waarschuwde meneer Terhoog. ‘Zijn ene been zit klem!’

Ze hadden Stunt nu met het hoofd door de cabinedeur. ‘Die krijgen we er zo nooit uit! Dat rechterbeen zit tussen de stoel en de ingedrukte wand klem!’

Meneer Terhoog, die in de cabine stond, drukte met zijn voet de wand zoveel mogelijk naar beneden, terwijl hij met zijn goede arm de stoel omhoogtrok. ‘Trekken!’ riep hij.

Even later hadden ze ook Stunt uit het vliegtuigwrak gesleept.

Door het koude regenwater had intussen Tamara de ogen geopend.

‘Wat doen jullie?’ was haar eerste vraag, terwijl ze zich oprichtte.

‘Hoe gaat 't? Niets gebroken?’ informeerde meneer Terhoog bezorgd.

‘Hu... hoofdpijn!’ klaagde Tamara. ‘Waar zijn we eigenlijk?’

‘O, we zitten een beetje in 't oerwoud. Geen zorg, hoor! Komt best in orde,’ stelde meneer Terhoog haar gerust.

‘Stunt is er geloof ik slecht aan toe,’ meende Caro.

‘Kom, meisjes, we moeten iets doen. We regenen hier kletsnat. Straks zitten we allemaal met een dubbele longontsteking. Dat kunnen we er niet bij hebben! We moeten proberen de cabine rechtop te zetten, dan kunnen we daar tenminste de nacht doorbrengen.’

Meneer Terhoog trok zijn regenjas uit en legde die over Stunt.

‘Opschieten, meisjes. Stunt ligt in de modder. Vlug, dan kunnen we hem hier binnen leggen!’

Tamara was opgestaan. Ze trok een pijnlijk gezicht, maar ze scheen het ongeluk goed overleefd te hebben. Spoedig waren alle drie bezig de cabine te kantelen. De zware vliegtuigmotor, die nog aan de cabine vast zat, was erg moeilijk te kantelen, maar uiteindelijk slaagden ze er toch in. De cabine stond nu weer normaal en wonder boven wonder bleek hij niet eens zo heel erg beschadigd te zijn. Het geboomte had de val gebroken.

‘Vlug, eerst Stunt naar binnen!’ commandeerde meneer Terhoog. Ze namen de vlieger voorzichtig op en legden hem languit op de vloer van de cabine.

‘Mijn been!’ riep Stunt, die bij bewustzijn was gekomen, plotseling uit. Wild keek hij om zich heen. Enkele seconden maar... toen verloor hij weer het bewustzijn.

Meneer Terhoog bekeek het been, dat klem gezeten had, zorgvuldig. Uitwendig was er weinig te zien.

‘Wat is er met uw arm?’ vroeg Caro, die opmerkte dat meneer Terhoog zijn linkerarm niet kon gebruiken.

‘Vermoedelijk gebroken. Niets aan te doen.’ Hij begon alle kastjes in de cabine te doorzoeken.

Tamara sloot het deurtje weer. Ze zaten nu tenminste droog.

‘'t Lijkt me zo, dat we er alle vier wonderwel zijn afgekomen. Dat hebben we aan de bomen te danken!’

‘Hoe komen we terug?’ vroeg Tamara.

‘Daar zullen we ons nú maar niet te druk over maken!’ vond meneer Terhoog. ‘Als Stunt weer op de been is, zien we wel verder. Vannacht zitten we in elk geval droog. Hebben jullie je boterhammen nog, meisjes?’

Caro voelde in de zak van haar spijkerbroek en haalde er een kletsnat pakje uit. Ook Tamara was tijdens de vliegtocht haar brood helemaal vergeten, en nu toonde ze haar broodje.

‘Bewaren!’ adviseerde de fotograaf. ‘Niet opeten. Je hebt het later misschien meer nodig. Hadden we die pakketten maar niet bij die balatamensen afgegooid!’ voegde hij er zuchtend aan toe.

Uit een van de kastjes haalde hij een blikje, waarin wat schroefjes zaten. ‘Daar kunnen we water mee scheppen,’ zei hij, terwijl hij de schroefjes eruit haalde. Hij opende het deurtje en ging weer naar buiten. ‘Ik ga water zoeken. Blijven jullie maar binnen. Je regent anders onnodig nat!’ riep hij nog.

‘Daar zitten we dan!’ verzuchtte Caro, die met een pijnlijk gezicht aan haar voorhoofd voelde. Ze had boven haar linkeroog een grote bult. ‘Ik ben met m'n

hoofd ergens tegenop gevlogen!'

Even later kwam de fotograaf terug.

'Aan water geen gebrek!' zei hij. 'Voor de nacht wil ik wat water klaarhouden voor Stunt, als hij dorst heeft. Hij komt straks wel weer bij. Voorlopig rustig laten liggen.'

'Hu, koud hè?' rilde Tamara.

'We zullen voorlopig geen vuur kunnen maken,' zei meneer Terhoog. 'Geen droge tak in het hele bos! Morgen eerst hout verzamelen en dat hierbinnen opstapelen. Dan kan 't drogen.'

'Ik zal een pina afdak maken. Zo'n dak van palmbladeren, daar komt geen druppel door. Dan kan het hout daaronder drogen,' zei Tamara.

''t Is maar goed dat Stunt een geweer heeft. Onder die stoel daar steekt een houwer. We kunnen daar hout mee kappen. Doen jullie je regenjassen toch aan, meisjes. Jullie zitten kou te vatten in je natte kleren.'

'Regenjassen!' Die waren ze helemaal vergeten. Toen ze op Zorg en Hoop waren ingestapt, hadden ze hun jassen achterin gegooid. Het was ondertussen helemaal donker geworden. De regen kletterde onophoudelijk tegen de cabinewand.

'Ik weet niet of Stunt een zaklantaarn heeft. Zien we morgen wel. Pak je goed in, meisjes, en probeer wat te slapen. Kop op, hoor. We boffen dat we nog leven! Welterusten!' zei meneer Terhoog met een diepe zucht.

'Auw!' hoorden de meisjes hem nog brommen. 'Die arm is een pijnlijk geval!'

Stunt lag op de vloer uitgestrekt, toegedekt onder zijn eigen jas en die van meneer Terhoog. De anderen zaten

ineengedoken in hun stoelen. Veel ruimte was er niet. De voorkant en de raampjes van de cabine waren helemaal ingedrukt. De staart was afgebroken, zodat daar nu een groot gat was.

‘Hoe komen we hier weg?’ fluisterde Tamara weer. ‘Caro, wat denk je? Wat is 't donker! We zitten ver weg van de stad, hè? Hoe heten die wilde Indianen ook weer?’ Tamara's stem trilde.

‘Indianen!’ riep Caro ineens. ‘Die Oyarikoelè's!’

‘Komaan, meisjes maak je niet druk!’ zei meneer Terhoog rustig. ‘Die bestaan misschien niet eens! Wie zegt je bovendien dat ze gevaarlijk zijn? Misschien komen ze ons wel helpen!’

‘Ik heb laatst van die Indianen gedroomd!’ zei Caro.

‘Probeer nu maar wat te slapen en droom dat er morgen zon is! Zanderij zal morgen wel een vliegtuig uitsturen om ons te zoeken. Ze weten immers waar we zo ongeveer zitten?’

‘Ik hou'm niet! Ik hou'm niet!’ klonk het plotseling uit de mond van Stunt. ‘Ik hou 'm niet! Daar gaan we! Riemen vast!’ klonk het schor.

‘Hoor je me, Stunt?’ zei meneer Terhoog. ‘Ik ben het, Terhoog!’

Geen antwoord. In het donker konden ze Stunt niet zien liggen.

‘Stunt!’ probeerde meneer Terhoog nog eens. ‘Hoor je me, Stunt?’

Weer geen antwoord. De vlieger had het bewustzijn weer verloren. Geen van drieën deden ze die nacht een oog dicht. Langzaam kropen de nachtelijke uren voorbij. Het bleef onophoudelijk regenen. Midden in de nacht hoorden ze ineens een vreselijk geraas en

breken van takken en een zware plof op de drassige bosgrond. Alle drie zaten een ogenblik verstijfd van schrik rechtop.

‘Wa's dat?’ fluisterde Caro met bibberende stem.

‘Daar is iets!’ fluisterde Tamara. ‘Indianen?’

‘Schei uit met je Indianen, Tamara!’ zei meneer Terhoog een beetje boos.

‘Wat kan het dan zijn?’ vroeg Caro weer.

‘Weet ik niet, maar ik denk iets van het vliegtuig, dat in de bomen was blijven hangen,’ antwoordde meneer Terhoog.

Allen luisterden aandachtig, maar verder hoorden ze niets meer. Pas toen een lichte schemering aankondigde dat een nieuwe dag in aantocht was, vielen ze in slaap. Doodvermoeid als ze waren.

‘Ik hoor een vliegtuig!’ riep Caro plotseling.

Alledrie zaten ineens recht op. Meneer Terhoog keek op z'n horloge. ‘Het is al een uur!’ riep hij uit. ‘Ze zoeken naar ons!’

Heel in de verte hoorden ze motorgeronk. In enkele seconden waren ze buiten. De regen viel nog in stromen neer.

‘Maar ze kunnen ons hier nooit vinden, we moeten een open plek zoeken!’ schreeuwde meneer Terhoog en hij rende weg.

‘Maak een vuur!’ klonk het plotseling uit de cabine.

Caro kroop weer naar binnen en zag Stunt rechtop zitten.

‘Ha! Hoe is het er mee, Stunt?’ vroeg ze opgelucht.

‘M'n ene been is gekraakt!’ verzuchtte de vlieger.

‘Maak een vuur, Caro, vlug, dan zien ze de rook!’

‘Maar alles is drijfnat!’ antwoordde Caro.

‘Hij komt dichterbij!’ schreeuwde Tamara buiten.

Caro rende naar haar toe. ‘Meneer Terhoog, Stunt is beter!’ riep ze.

‘De radio!’ klonk weer de stem van Stunt uit de cabine.

Weer kroop Caro naar binnen. ‘Kan ik wat doen, Stunt?’

‘Draai die zwarte knop om, Caro!’ commandeerde hij, ‘en geef me die microfoon. O, mijn been! Ik kan het niet bewegen!’

Vlug draaide Caro de knop om en hield Stunt de microfoon voor de mond.

‘Hallo, hallo. Hier Obo Charlie Mike. Hier Appel. Hallo, hallo. Hier Appel. Hoort u mij?’ riep Stunt. ‘Zet mij die koptelefoon op, Caro, vlug!’

Er kwam van het toestel in de lucht geen antwoord. In de verte hoorde Caro het geronk van motoren.

‘Hallo, hallo, hier Appel. Obo Charlie Mike. We liggen onder de bomen. U kunt ons niet zien. Wij horen u! Hallo, hallo, hier Appel! Hoort u mij?’

Geen antwoord.

Plotseling een fluittoon en toen klonk het duidelijk: ‘Hallo, Zanderij. Nee, niets gevonden. Voortdurend zware regen. We zien heel weinig. Kruisen vlak boven de boomtoppen in Oranjegebergte. Volgen Oelemari-rivier. Geen spoor van Appels vliegtuig. Nutteloos verder te zoeken. We komen terug. Sorry. Over!’

‘Hier zijn we!’ schreeuwde Stunt vertwijfeld. ‘Hallo, hallo, hier Appel! Hallo hallo!!’

Het bleef verder stil.

‘Ze horen ons niet. Zender is stuk!’ zuchtte Stunt.

Het motorgeronk verwijderde zich en even later was het totaal verdwenen.

Tamara kwam weer binnen. ‘Hij is weg!’ riep ze diep teleurgesteld uit.

Even later kwam ook meneer Terhoog terug. ‘Geen open plek te vinden!’ zei hij. ‘O, hallo, Stunt. Weer op de been?’ vervolgde hij, toen hij de vlieger zag zitten.

‘Op één been,’ luidde het antwoord. ‘M'n andere been is er geweest!’

‘Waar is je kaart?’ vroeg de fotograaf, wiens eerste zorg nu was hier weg te komen.

‘Jullie moeten hier niet blijven zitten. Ik vrees dat ik niet mee zal kunnen, maar als jullie de bewoonde wereld bereiken, kunnen jullie voor mij wel hulp sturen. Ik red me hier wel!’ antwoordde Stunt. ‘Hier, haal de kaart uit m'n zak. Ik had met dat beroerde weer helemaal niet moeten vliegen! Het had op een andere dag ook wel gekund. Het is allemaal mijn schuld. Ik...’

‘Als je uitgepraat bent, wil ik ook wat zeggen!’ viel meneer Terhoog hem in de rede. ‘Samen uit, samen thuis!’ Hij had de kaart al opengevouwen.

‘Tja, waar zitten we nu. Hier loopt de Oelemari, daar moeten we toch ergens zijn neergekomen, hè?’

‘Dat zou ik wel denken,’ antwoordde Stunt. ‘Maar gezien heb ik de Oelemari niet. Ik heb dat zoekende vliegtuig zoëven met Zanderij horen spreken. Ze zeiden dat ze de Oelemari volgden, dus die moet daar lopen!’ Stunt wees in de richting waar ze het vliegtuig hadden gehoord. ‘Dat vliegtuig zat hier een heel eind vandaan, dus de Oelemari zal niet dichtbij zijn!’

‘De Oelemari loopt noord-oost en mondt uit in de Litanie-rivier. Dat is de bovenloop van de Marowijne. Als we nu maar bij de Oelemari komen, vinden we

vanzelf wel de Litanie en langs die rivier wonen mensen. Ojana-Indianen. Die zijn bevriend,' vertelde meneer Terhoog, die weleens in het binnenland had gereisd.

'Ja, uiteindelijk kan je daar komen, Terhoog. Maar ik moet je wel waarschuwen dat je per dag niet meer dan een kilometer of tien vordert. Je moet je een weg door het dichte oerwoud kappen, en dat is een vermoeiend en tijdrovend werk. Nu is het maar de vraag hoever we hier van de Oelemari zitten. Naar het geluid van het vliegtuig te oordelen, kun je de rivier in één dag bereiken.'

'Ik heb honger!' zei Caro ineens. 'En mijn brood is nog kletsnat!'

'Het mijne ook,' zei Tamara.

'Zullen we het toch maar opeten? Sinds gisterenmorgen hebben we niets meer gegeten. Ik rammel!' verzuchtte Caro.

'Jij hebt toch patronen, nietwaar Stunt?' zei meneer Terhoog, die het geweer inspecteerde.

'Ja, in een doos in dat zakje daar, aan de wand.'

De fotograaf nam het doosje en telde de patronen.

'Vijftien stuks!' zei hij. 'Wie is er een goed schutter?'

'Ik heb nog nooit geschoten!' bekende Caro.

'Nou... ikzelf ook niet dikwijls,' moest ook de fotograaf toegeven.

'Maar ik wel, meneer,' zei Tamara. 'Ik heb vaak gejaagd met mijn vader!'

'Maar we moeten wel zuinig zijn op onze patronen,' waarschuwde Stunt.

'Kom, meisjes, we gaan hout verzamelen. We moeten hout drogen om later een flink vuur te maken om de kleren te drogen. Je kunt niet in kletsnatte kleren

blijven rondlopen,' besliste meneer Terhoog.

'En om te koken!' zei Tamara, die haar maag voelde jeuken.

'In dat kistje zit een primus om op te koken,' zei Stunt. 'Ik heb er pas nog petroleum ingedaan.'

Tamara nam de houwer en ging naar buiten. Ze begon bladeren van palmbomen af te kappen. Toen ze een stapel had, ging ze de hoofdnerven splijten. De beide helften bond ze daarop met dunne lianen weer aan elkaar, zodat deze plat op elkaar kwamen te liggen.

'Dat wordt het dak!' zei ze tegen Caro. 'Nu nog wat stokken.'

Ze kapte een hoeveelheid dunne stammetjes en ontdeed die van alle zijtakjes.

'Ik ga eens kijken of er wat te schieten valt!' zei meneer Terhoog. 'Maar ik waag er maar één patroon aan hoor!'

Tamara gaf Caro, die dapper meehielp, alle aanwijzingen, en na een tijdje ingespannen arbeid hadden ze een keurig afdakje gemaakt, waar het regenwater niet door kwam.

'Nu hout, Caro!'

In korte tijd hadden de meisjes een hele stapel brandhout verzameld. In de verte klonk een schot!

'Zou meneer Terhoog iets geraakt hebben?' vroeg Caro.

'Ik hoop van wel, want ik heb een reuze honger!' verzuchtte Tamara.

Daar kwam meneer Terhoog al aan.

'Wat geschoten?' riep Caro.

'Niks, m'n arm doet te veel pijn. Ik kan het geweer niet ophouden. Ik zag een flinke miereneter, maar ik miste!'

‘Een miereneter!’ riep Tamara verschrikt. ‘Brrr, niet te eten! Taai!’

‘Wacht maar, honger maakt rauwe bonen zoet!’ waarschuwde meneer Terhoog.

Hij had echter wel wat anders. ‘Kijk!’ zei hij triomfantelijk. ‘Dit is toch óók eetbaar, nietwaar?’ Hij had een grote schildpad onder zijn arm. ‘Weet jij hoe je schildpad moet koken, Tamara?’

‘Nooit gedaan, maar wel zien doen!’ antwoordde Tamara.

‘Nou, dan laten we het koken van de sekrepatoe aan jou over!’

De regen was eindelijk opgehouden en in het bos begon het een beetje lichter te worden.

‘Heb je een pan, Stunt?’ vroeg meneer Terhoog.

‘Moet wel ergens zijn. Is zeker naar buiten geslingerd!’ luidde het antwoord. Stunt kon niet naar buiten komen. Hij moest op de vloer van de cabine blijven liggen.

Een paar uur later kwam meneer Terhoog al met een pannetje aandragen. Voorzichtig schepte hij wat water uit een smal stroompje, terwijl Tamara en Caro met de schildpad bezig waren. Toen ze later alle vier in de cabine met een schildpadkluifje aan het worstelen waren, zei Stunt: ‘Is de benzinetank leeggelopen?’

‘Geen druppel meer!’ antwoordde de fotograaf.

‘Jammer! Anders hadden we benzine over het natte hout kunnen gooien, dan brandt het vanzelf wel.’

‘Morgen gaan we lopen, Stunt!’ zei meneer Terhoog.

‘Ik heb er eens goed over nagedacht. Jij, Stunt, kunt onmogelijk mee. Een van de meisjes blijft hier bij je en jullie houden ook het geweer hier. Tamara moet straks maar op jacht gaan en schieten wat ze kan. Dat koken

we dan onmiddellijk en nemen we morgen mee als proviand.'

'Wie blijft hier?' vroeg Stunt.

'Dat moeten de meisjes maar onder elkaar uitmaken!' zei meneer Terhoog.

'Gaan jullie in hemelsnaam alle drie!' riep Stunt uit.

'Je kunt toch altijd later hulp sturen!'

'Onzin! Een van de meisjes en ik vertrekken morgenochtend vroeg. We zoeken eerst naar de Oelemari en dan volgen we die tot we bij de Litanie komen. Daar ontmoetten we misschien wel Ojana-Indianen of bosnegers van de Bonni-stam. Tamara, ga jij eens kijken of je wat kunt schieten. Ik heb de indruk dat hier veel wild zit! Schiet alles wat maar eetbaar is! Hier zijn vijf patronen. Goede jacht!'

Tamara vertrok, het geweer over de schouder.

'Het lijkt me beter dat Tamara morgen meegaat,' meende Caro. 'Zij kent het oerwoud beter. En als u bosnegers of Indianen ontmoet, heeft u meer aan haar. Zij spreekt de bosnegertaal en ze kan ook wel met Indianen spreken!'

'Inderdaad. Dat lijkt me een goed idee,' zei meneer Terhoog.

'Ik zal hier wel voor Stunt zorgen,' zei Caro.

'Daar wil ik helemaal niets van horen!' riep Stunt uit. 'Jij gaat met meneer Terhoog en Tamara méé!'

'Maar jou wordt helemaal niks gevraagd!' antwoordde de fotograaf.

Plotseling kwam Tamara opgewonden binnenstormen. 'Voetsporen... voetsporen!' riep ze uit. 'Ik heb in de modder sporen van blote voeten gevonden!'

'Zijn dat niet je eigen voetsporen?' vroeg meneer Terhoog ongelovig.

‘Nee, meneer,’ hield Tamara vol. ‘Ze zijn veel groter!’

‘Wat zeg je? Groter? Waar?’

‘Kom maar mee!’ riep Tamara verschrikt.

Een paar minuten later stonden meneer Terhoog en de twee meisjes te staren naar duidelijke voetafdrukken in de modder. Ze waren inderdaad heel wat groter dan enige voetafdruk die meneer Terhoog ooit had gezien.

‘Vreemd...’ mompelde hij.

‘Misschien Oyarikoelè's?’ zei Caro. ‘Wat denkt u, meneer?’

‘Ik? Ik ben een boon als ik het weet! Zulke grote voetsporen heb ik nog nooit gezien. Maken jullie je er maar niet druk over, meisjes, maar... blijf voor alle zekerheid steeds in de buurt van de cabine!’

Meneer Terhoog liep naar Stunt. ‘Schiet wat je raken kunt, Tamara!’ riep meneer Terhoog nog. ‘En loop niet te ver!’

In de cabine lag Stunt vol spanning te wachten.

‘Zeg Stunt, het klinkt niet plezierig, maar ik moet je toch waarschuwen. Er zitten hier vreemde mensen in de buurt, maar ze laten zich niet zien. We hebben sporen van blote voeten gezien, die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten. Het zijn sporen van vreemde mensen, groter dan gewone mensen, denk ik!’

‘Oyarikoelè's? denk je?’ zei Stunt een beetje geschrokken.

‘Dat moet haast wel. Het zijn vast en zeker mensensporen. Vijf tenen aan elke voet!’

‘Wat zeiden de meisjes, Terhoog?’ vroeg Stunt direct.

‘Caro dacht onmiddellijk aan Oyarikoelè's, maar ik ben daar maar niet op ingegaan. We moeten hier zo

vlug mogelijk weg, Stunt. We moeten jou maar dragen. Althans... proberen!'

'Dat is onmogelijk! Absoluut onmogelijk. De meisjes zijn pas zestien jaar en jij met je gebroken arm. Nee, Terhoog. Ik sta erop, dat je Caro eveneens meeneemt!'

'Maar we kunnen het toch proberen?'

'Nee. Het zou nog beter zijn als jullie nu direct konden vertrekken. Jullie moeten je een weg door het bos kappen. Met één houwer en een zware vracht schiet je helemaal niet op. We zouden misschien doodop ergens blijven steken. Nee, Terhoog. Dat is een volslagen onmogelijkheid!'

Een schot klonk en Stunt keek op. 'Laat de meisjes maar oppassen en niet te ver gaan, Terhoog. Om je de waarheid te zeggen, lijkt mij het gevaar heel groot!'

'Wat is er over die Oyarikoelè's eigenlijk bekend?' wilde meneer Terhoog weten.

'Niet veel. De Trio-Indianen, de Ojana's en de Bonni's hebben er weleens contact mee gehad. Meer dan honderd jaar geleden. De vreselijkste verhalen doen de ronde en niemand weet wat ervan waar is. Ze hebben vroeger eens een missionaris overvallen en er is nooit meer iets van die man gehoord. Nee, jullie moeten hier zo gauw mogelijk weg. Het is nu al te laat om vandaag nog te gaan, want je komt vandaag niet meer uit deze buurt. Vertrekken jullie dan morgen vroeg, zodra het licht begint te worden. Neem het geweer ook mee, Terhoog. Maak je over mij geen zorgen, ik red me hier wel! Stunt heeft wel voor hetere vuren gestaan!'

Weer hoorden ze een geweerschot. 'Ik hoop dat ze wat geraakt hebben!' zei meneer Terhoog.

‘Misschien schrikken die schoten de Indianen wel af!’ meende Stunt.

Kort daarna kwamen de meisjes terug. Caro had een grote kapassi (gordeldier) en Tamara een baboen-aap (brulaap) over haar schouder bengelen, terwijl de laatste nog een schildpad onder haar arm droeg.

‘Alsjeblieft!’ riep de fotograaf uit. ‘Die jongedames kun je tenminste op jacht sturen!’

‘Maar onmiddellijk schoonmaken, hè?’ zei Caro.

‘Die baboen mag zeker wel vier uur koken, want ze zijn zo taai als mijn schoenzolen!’ meende Stunt. ‘Kapassivlees is verrukkelijk!’

Het was al donker toen de meisjes de dieren gevild hadden. Het licht van de primus wierp een spookachtige gloed op het gebladerte rond de cabine.

‘Meisjes,’ zei meneer Terhoog ineens. ‘We moeten open kaart spelen. De toestand is ernstig. Stunt wil alléén achterblijven. Hij staat erop dat wij met ons drieën morgenochtend vertrekken. Die voetsporen zijn naar alle waarschijnlijkheid van de Oyarikoelè's. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat er van die kant bepaald gevaar dreigt. We weten daarvoor te weinig van die mensen af. Maar we moeten op onze hoede zijn! We nemen het vlees dat Tamara aan het klaarmaken is mee. Hoe lang we onderweg zullen zijn, kunnen we van tevoren niet zeggen, maar het kan wel een hele tijd zijn. Het wordt een moeilijke tocht, bereid je daar maar op voor. Morgenochtend vertrekken we dus! Wat denken jullie daarvan?’

Met grote ogen keken de meisjes meneer Terhoog aan.

‘En Stunt dan?’ vroeg Caro.

‘Dat heb ik toch juist verteld? Die blijft hier.’

‘Alleen?’

‘Ja, dat wil hij nu eenmaal!’ zei meneer Terhoog kort.

‘Dan blijf ik ook achter!’ verklaarde Tamara onmiddellijk.

‘Ik!’ zei Caro. ‘Stunt kan hier toch niet alleen blijven?’

‘Ja, meisjes!’ kwam Stunt nu tussenbeide. ‘Dat heb ik al allemaal met meneer Terhoog afgesproken, dus daar hoeven we niet meer over te spreken!’

‘Alles goed en wel, maar ik laat Stunt hier niet alleen achter!’ zei Caro nadrukkelijk.

‘Dan moet meneer Terhoog maar alleen gaan,’ meende Tamara, ‘want ik blijf ook.’

‘Hoor je het, Stunt?’ zei de fotograaf. ‘Dat is de mening van de meisjes. Ik wist het wel. We hebben hier te maken met twee flinke dochters! Je hebt 't gehoord, Stunt! Eén blijft er in elk geval bij je!’

Stunt probeerde zich een beetje op te richten. ‘Meisjes,’ zei hij met een pijnlijk gezicht, ‘ik zal dit nóóit vergeten. Ik heb jullie in deze soep gebracht. Het is allemaal mijn schuld. Ik had niet moeten vliegen met dat weer. Degene die hier met mij zou achterblijven, die... eh... die komt misschien nooit meer in de bewoonde wereld terug. Die Oyarikoelè's zijn geen lieve jongens... Je bent je droom toch nog niet vergeten, Caro?’

Het meisje keek even angstig in 't rond.

‘Wat gebeurde er ook al weer in die droom?’ drong Stunt aan, toen hij merkte dat Caro bang werd. ‘Wees verstandig, meiske, en ga morgen met meneer Terhoog méé! Allebei! Jullie mogen blij zijn als jullie morgen nog kunnen vertrekken!’ besloot Stunt.

‘Je probeert ons bang te maken!’ zei Caro moedig.

‘Maar ik blijf toch!’

‘Luister, meisjes!’ zei meneer Terhoog. ‘Luister naar mij en niet naar Stunt. Die zit jullie alleen maar bang te maken. Het lijkt mij het verstandigst dat Tamara meegaat en Caro met het geweer bij Stunt blijft. Jij kunt met de Indianen praten, nietwaar, Tamara? Jij bent ook meer gewend om door het bos te sjouwen!’

Tamara antwoordde niet. Het plan om haar vriendin achter te laten, beviel haar helemaal niet.

‘Het is beter zó, Tamara,’ zei Caro. ‘Meneer Terhoog heeft veel meer aan jou dan aan mij!’

‘Sluit dat deurtje, Terhoog!’ zei Stunt. ‘Het wordt weer koud! Als zij weg zijn stoken we grote vuren, Caro. Lekker warm! Let maar eens op. We redden ons hier best!’ Hij protesteerde dus niet meer. Het was maar goed dat geen van vieren naar buiten kon kijken, want daar stonden in de duisternis drie lange, vreemde gestalten. Behoedzaam slopen ze rond de cabine.

Even richtte Stunt zijn hoofd op. Hoorde hij buiten iets? Ach welnee, flauwekul! Begon hij nu zelf ook al dingen te horen? In elk geval niets laten merken. De meisjes zaten al genoeg in de rats, al wilden ze dat niet bekennen. Ongemerkt trok hij het geweer naar zich toe en stopte er een patroon in.

Ze hadden de primus nu uitgedaan. ‘Wees maar zuinig met de petroleum, Stunt!’ waarschuwde de fotograaf.

‘Proberen jullie maar wat te slapen,’ zei Stunt.

‘Morgenavond zullen jullie je benen wel voelen!’

‘Welterusten,’ zei meneer Terhoog, terwijl hij zich in zijn jas rolde.

‘Maf ze!’ antwoordde Stunt. ‘Als jullie wat inschikken, dan kunnen jullie precies achter die twee stoelen liggen, op de grond.’

Hij wilde de meisjes niet voor het deurtje hebben.

Caro en Tamara kropen hun stoelen uit en strekten zich uit achter in de cabine. Meneer Terhoog had het gat achterin met stukken van de afgebroken staart dichtgemaakt.

Stunt had veel pijn aan zijn been en kon de slaap niet vatten. Al gauw hoorde hij aan het regelmatig ademen van zijn drie metgezellen, dat alle drie sliepen.

Daar hoorde hij wéér iets buiten. Nee, dat was beslist géén verbeelding! Hij hoorde duidelijk voetstappen. Hij hoorde een takje breken, vlak voor het deurtje. Zouden het misschien dieren zijn? Hij richtte zich wat op. Zou hij Terhoog wakker maken? Nee, wat zou die kunnen doen? Hij hoorde buiten iemand fluisteren... er waren mensen buiten...! Zou hij schieten, in het wilde weg? Hij kon niets zien... Nu hoorde hij ineens niets meer. Waren ze weg? Zouden ze terugkomen?

‘Nou, Stunt, hou je taai!’ zei meneer Terhoog de volgende morgen voor dag en dauw, toen hij en Tamara klaarstonden voor vertrek.

‘Dag Caro!’ zei Tamara met een strak gezicht. Ze had tranen in haar ogen.

Caro antwoordde onverstaanbaar.

‘Vooruit, Caro!’ riep Stunt. ‘Wees een verstandig meisje en ga mee!’

‘Doe ze de groeten van me!’ was alles wat Caro zei, en ze probeerde te lachen.

‘Prettige wandeling!’ riep Stunt, en ook hij probeerde

te lachen. ‘Kop op, mensen, het zal wel loslopen!’

Een paar grote tranen rolden over Caro's wangen.

‘Kom binnen zitten, Caro, dan zal ik je vertellen wat mij eens is overkomen!’ zei Stunt.

Caro kroop snikkend naar binnen.

‘Ik was eens 'n keer...’ begon de vlieger.

Schieten

Tegen de middag begon het weer te regenen.

‘Hoelang denk je dat meneer Terhoog en Tamara erover zullen doen?’ vroeg Caro, toen ze de cabine binnenkwam met een nieuwe schildpad.

‘Kan ik onmogelijk zeggen. Het kan een paar dagen zijn, maar ook wel een paar weken. Hangt ervanaf hoe ze lopen en... of ze een beetje geluk hebben,’ antwoordde Stunt. ‘Als de zon nu maar eens doorkwam, dan konden ze hun richting bepalen. Je loopt anders zo gauw te dwalen in het oerwoud. Ik heb weleens gehoord dat iemand in het bos de weg kwijt was en in een grote cirkel rondliep. Hij kwam tenslotte uit op de plaats waar hij begonnen was! Hij had er niets van gemerkt. Op sommige plaatsen kun je niet verder zien dan een paar meter. Vooral met die zware regenval is het heel moeilijk lopen. Ze zullen kreken en moerassen door moeten trekken. Jammer dat het kompas niet meer deugt, anders was het heel wat eenvoudiger geweest. Nu zal Terhoog op z'n gevoel moeten lopen.’

‘Hoe is het nu met je been, Stunt?’ informeerde Caro bezorgd.

‘Och... gaat wel. Ik zou graag deze cabine eens

uitkomen, maar ik kan onmogelijk. Als ik doodstil blijf liggen, voel ik mijn been niet zo erg. Zou je me dat blikje water even willen aangeven?'

Caro gaf hem het water. 'Moet dat eigenlijk niet eerst gekookt worden?'

'Boswater kan over het algemeen zo gedronken worden. Het ziet er goed uit. Bovendien moeten we zuinig zijn met de petroleum in de primus, Caro.'

'Morgen zal het hout wel droog genoeg zijn om een flink vuur te maken. Als we maar eerst wat takjes aan 't branden krijgen,' meende Caro.

'Zeg, aan deze kant moet je een gat in de cabine maken,' en Stunt wees op de wand van de cabine, tegenover de deur.

'Waarom een gat?'

'Nou... zomaar. Dan kan ik óók een beetje naar buiten loeren!'

Caro begon onmiddellijk met het zakmes van Stunt aan het triplex te peuteren.

'Een beetje lager, hier, vlak boven de grond!' zei Stunt.

Toen Caro een gat had gemaakt, ging ze nieuw water scheppen. Stunt nam het geweer en hield de loop door het gat. Ja, zó kon hij deze hele zijde van de cabine bestrijken! Door de geopende deur kon hij de andere helft ook overzien. Overdag zou hij zo ongewenste bezoekers op een afstand kunnen houden.

'Caro,' zei hij later, 'denk erom, niet meer dan een meter of honderd het bos inlopen. Beloof me dat!'

'Oyarikoelè's?'

'Ja, Caro. Ik kan het je beter ronduit vertellen. We moeten erg oppassen. Als je aan deze kant van de cabine zoekt, zul je denk ik diezelfde voetafdrukken

vinden die jullie gisteren een eind verderop in het bos zagen!'

Caro ging direct naar buiten en even later riep ze al: 'Ja, Stunt, hier opzij van de deur staan van diezelfde grote voetsporen als in het bos! Zijn ze helemaal hier geweest?'

'Ik heb ze vannacht gehoord. Het is heel best mogelijk dat ze alleen maar nieuwsgierig zijn en erg bang. Maar daar mogen we niet op rekenen. Daarom wil ik niet dat je buiten het gezicht van de cabine het bos ingaat! Weet je wat je het beste kunt doen? Snij met dat mes alle lage takken en struiken zoveel mogelijk in een wijde cirkel rond de cabine weg. Het is met dat ongelukkige mesje wel een heel werk, maar het lijkt me erg nuttig. Verder is er toch niets voor je te doen. We hebben voorlopig vlees en hout genoeg. We moeten verder maar afwachten.'

'Waarom die takken wegsnijden, Stunt?'

'Dan heb ik beter uitzicht over de naaste omgeving van de cabine!'

'Een vliegtuig!' riep Caro plotseling. 'Ik hoor een vliegtuig!'

Inderdaad klonk er weer motorgeronk.

'We kunnen niets beginnen, Caro. Ik lig hier machteloos en jij mag niet te ver weg gaan. Probeer vlug een vuur te maken, maar zuinig met de lucifers! We hebben er welgeteld nog maar veertien! Hier, neem dit stuk papier en steek dat eerst aan.

Caro rende naar buiten. Vlug verzamelde ze wat dunne takjes, die ze op het papier stapelde. Toen stak ze het papier aan, maar nee, het hout was nog te nat. Het ging niet!

'Onmogelijk, Stunt!' riep ze teleurgesteld. 'Als ze

morgen of overmorgen weer komen, dan kunnen we een flink rokend vuur maken!'

Het vliegtuig kwam dichterbij en eenmaal vloog het zelfs vlak over hen heen. Stunt had zijn radio weer aangedraaid. Zou de batterij nog te gebruiken zijn? Hij hoorde niets. Het was weer harder gaan regenen. Hoe zouden Terhoog en Tamara het maken? Die zouden het vliegtuig ook horen en natuurlijk proberen de aandacht te trekken. Maar hoe?

'Hallo, Zanderij!' hoorde hij opeens heel zwak. 'Hallo Zanderij! Hoort u mij? Over!' De oproep was in het Engels.

Het antwoord van Zanderij kon Stunt niet opvangen.

'Hallo Zanderij,' kwam het vliegtuig weer, 'hier Abel Peter Baker. Niets gevonden. Slecht zicht. We zullen de komende dagen het bos langs de Suriname-rivier af zoeken. Gaan nu naar huis. Abel Peter Baker uit!'

Teleurgesteld zette Stunt de radio af. Hij moest zuinig zijn met de stroom uit de batterij. 'Ze hebben dus een toestel uit Brits Guyana gehuurd om naar ons te zoeken,' mompelde hij.

Het motorgeronk verwijderde zich weer.

'Wat zullen vader en moeder ongerust zijn. Ze denken natuurlijk dat we verongelukt en dood zijn!' zei Caro ineens.

'Tja, dat kan haast niet anders. Het is vreselijk, wat zij moeten doormaken. Konden we maar een radioboodschap doorgeven dat we in leven zijn!'

'Denk je echt dat we hier ooit levend uitkomen, Stunt? Zeg eens eerlijk?' vroeg Caro, de vlieger strak aankijkend.

‘Ja, zeker komen we hieruit. Het kan misschien nog even duren, maar eruit komen doen we!’

‘Er komen hoe langer hoe meer muggen binnen, Stunt!’

‘Zolang het regent gaat het wel, maar als 't even droog is, komen ze meteen te voorschijn!’ zei Stunt.

‘Weinig aan te doen!’ verzuchtte Caro gelaten.

‘Rook! Zodra we vuur kunnen maken, gooi je voor de nacht een partij natte bladeren op de vlammen. Die geven een verschrikkelijke rook en daar houden muggen niet van,’ zei Stunt. ‘Hou je armen en benen zo goed mogelijk bedekt, want als je nu nog een flinke malaria oploopt, ben je helemaal verkouden!’

‘Kijk, daar!’ fluisterde Caro ineens. ‘Een hert!’

‘Waar?’

‘Daar! Net langs die dikke liaan. Zie je 't?’

‘Ja, warempel!’ Stunt greep onmiddellijk het geweer. Hij mikte door het openstaande deurtje.

‘Niet doen!’ zei Caro verschrikt.

Het hert hief de kop op. Een schot viel. Wat klonk dat naar in de stilte van het oerwoud.

‘Het betekent vlees!’ was alles wat Stunt antwoordde.

‘Gisteren een kapassi en een aap. Nu weer een hert dood!’ zei Caro verwijtend.

‘En vergeet jouw schildpadden niet! Als je in nood zit, kun je je niet te druk maken over de dierenbescherming, meisje! Waar wilde je anders van leven?’

‘Ja... dat is zo. Eigenlijk heb je gelijk!’ moest Caro toegeven. Ze holde naar de plaats waar het hert gevallen was. Vol medelijden staarde ze naar het getroffen dier, dat met wijd opengesperde neusgaten

nog een paar forse trappen met de achterpoten gaf.

Kom, niet kinderachtig zijn, overdacht ze. Ze wachtte even tot het dier niet meer bewoog, greep toen een poot en sleepte het dode dier naar de cabine. Stunt had wel gelijk, er zat heel wat vlees aan!

‘Daar heb je voorlopig je handen vol aan, Caro. Heel wat schoon te maken. Ik wou dat ik je kon helpen! Je moet het gauw doen, want morgen is het waarschijnlijk al bedorven. Met dit regenweer bederft alles direct.’

Die middag en avond aten ze schildpadvlees, zo maar in water gekookt.

‘Smakeloos, hè?’ zei Caro, die met een lang gezicht zat te eten.

‘Bepaald lekker kan ik het ook niet vinden,’ vond Stunt. ‘Toch moet je goed blijven eten, hoor, dat is heel belangrijk. Je moet morgen in dat stroompje maar eens kijken of je niet wat vis kunt verschalken!’

‘Hoe?’ wilde Caro weten. ‘Zonder net of haak?’

‘Is de kreek breed?’

‘Vrij smal en erg ondiep. Hij stroomt nauwelijks,’ antwoordde Caro.

‘Mooi, dan neem je die aluminium dekplaat van de motor. Daar kun je best een beetje mee graven. Probeer twee dammen door het water te leggen. En als dat lukt, begin je met de pan het water ertussen uit te scheppen. Je gaat daar net zo lang mee door tot de bedding droog ligt. Als er vissen tussen de dammen zijn, dan kruipen die in de modder. Je moet dus in de modder wroeten. Zo heb ik dikwijls jongens vis zien vangen. Boskreken hebben vaak veel vis. Er zullen wel krobbia's zitten!’

‘Krobbia's? Wat zijn dat?’

‘Vissen met stekels op de rug. Zo iets als de baars in

Holland. Het is lekkere vis!'

Het was intussen alweer donker geworden. Ze zaten nog wat te praten, maar de muggen beten zo venijnig dat Stunt en Caro hun handen en voeten moesten omwikkelen met poetslappen, terwijl ze hun hoofden verborgen onder hun regenjassen.

'Nou, welterusten, hoor!' zei Stunt somber.

'We hebben nu ineens de ruimte!' vond Caro. 'Denk je dat die Indianen weer zullen komen?'

Nauwelijks had ze dit gezegd, of ze werden opgeschrikt door een flauw lichtschijnsel door het gat in de cabine. Stunt richtte zich wat op en loerde door de opening. 'Een fakkel in de verte!' mompelde hij.

'Oyarikoelè's?' hakkelde Caro.

'Misschien wel. Iemand zwaait met een fakkel. Door het dichte bos kan ik niet goed zien. Hij komt dichterbij...'

'Wat denk je dat ze gaan doen, Stunt?' Caro's stem klonk dodelijk verschrikt.

'Geen idee, Caro. Rustig maar, hoor. Ze pakken ons zó maar niet! Doe dat deurtje helemaal open!'

Caro kroop naar voren en stootte het deurtje open. Ze spiedde naar buiten.

'Daar ginds is óók vuur!' fluisterde ze.

'Net wat ik dacht!' was het antwoord. 'Ze willen ons misschien bang maken! Ze vinden het niets leuk dat wij hier zitten. We zitten midden in hun gebied, maar ze zijn als de dood zo bang voor die knallen uit het geweer! Die hebben ze natuurlijk gehoord!'

'Zou je denken?'

'Dat geloof ik zeker! Daarom laten ze zich overdag niet zien. Kijk, het zijn fakkels waar ze mee zwaaien. Kijk eens om de hoek, zie je daar óók vuur?'

Caro stak voorzichtig haar hoofd om de hoek van de deur.

‘Ja, daar ginds ook al, Stunt!’ Vlug trok ze zich terug.

‘Als ze te dichtbij komen, zal ik een keer schieten. Maak je niet bang meisje. Ik geloof niet dat ze veel durven, als ze weten dat ons geweer nog kan blaffen!’

‘O “Stunt” als ze ons te pakken krijgen!’

‘Geen leuke gedachte... maar zover is 't gelukkig nog lang niet! Kom, ga daar tussen die stoelen zitten. Ik moet zoveel mogelijk kunnen zien!’ bromde Stunt, die zich over de vloer naar het midden van de cabine sleepte.

Het geweer had hij in zijn ene hand.

‘Geef me de patronen, Caro!’

‘Wat voor wapens hebben de Indianen?’ vroeg Caro.

‘Hoogstens pijl en boog en stenen bijlen!’

‘Vergiftige pijlen zeker?’

‘Weet ik niet!’

‘Zouden ze weten dat meneer Terhoog en Tamara weg zijn?’ vroeg Caro gespannen.

‘Reken maar!’ fluisterde Stunt. ‘Maar ze weten ook dat het geweer nog hier is. Ze zullen niet zo dichtbij komen als gisternacht, want ze weten dat we op de loer liggen!’

‘Maar meneer Terhoog en Tamara hebben geen wapens... alleen die houwer!’ fluisterde Caro verschrikt.

‘Misschien zijn ze ver genoeg weggekomen. Laten we het hopen!’ was het antwoord. ‘Kijk, ze trekken een hele cirkel om ons heen! Overal fakkels! Hu! Ze zijn

met een hele troep! Ze willen ons zóveel schrik aanjagen, dat we morgen onze biezen pakken en ervandoor gaan. Ik zou overigens niets liever doen! En dan dat vliegtuig gisteren en vandaag! Dat heeft hen ook zenuwachtig gemaakt. Ze begrijpen natuurlijk dat het iets met ons te maken heeft!'

'Maar zouden ze ons vliegtuig dan niet hebben horen neerkomen, Stunt?'

'Vast wel, maar daar zullen ze niet veel van begrepen hebben. In elk geval vertrouwen ze onze aanwezigheid hier niet erg, en ze willen ons wegjagen, denk ik.'

Plotseling richtte Stunt zijn geweer. Hij bromde: 'Kalm blijven, Caro, maar daar zie ik een gestalte dichterbij komen! Zeker de leider. Kijk, met dat fakkellicht op de achtergrond kun je daar een grote gestalte zien naderen! Nu is'ie weggedoken! Kijk, daar zie je 'm weer! Wéér weg. Zou hij daar blijven zitten? Ik zie hem niet meer. Goed opletten, Caro. Kijk eens door het gat aan de andere kant!'

Trillend kroop Caro naar de andere kant en loerde door de opening.

'Stunt!' fluisterde ze. 'Hier staat iemand!'

'Wat? Waar?'

'Hier vlak bij. Ik kan het niet goed zien... hier vlak naast de cabine!'

'Pak het geweer, Caro, en schiet door het gat! Vlug. Probeer in de lucht te schieten!'

Caro stak de loop door het gat en met een bevend vingertje haalde ze de trekker over. Een verstikkende kruitdamp vulde de cabine.

'Geef hier dat geweer, Caro,' fluisterde Stunt gejaagd. 'Blijf goed uitkijken!'

Het volgende ogenblik klonk wéér een schot.

‘Heb je er een doodgeschoten?’ vroeg Caro angstig. ‘Nee, nog niet. Die vent was weer dichterbij gesprongen, maar nu is'ie opnieuw weggedoken!’

‘Ik zie aan deze kant niks meer!’ zei Caro. Haar hart bonsde in haar keel. Gek, ze moest nu ineens even aan thuis denken, waar haar vader en moeder waarschijnlijk de avondkrant zaten te lezen! Als ze eens wisten hoe hun dochter op dit moment...

‘Een paar fakkels worden gedoofd! Nog één keer vuren!’

Op hetzelfde moment klonk een derde schot. Caro begon te hoesten. De kruitdamp sloeg op haar keel.

‘Ze smeren 'm, geloof ik,’ fluisterde Stunt. ‘Zie je, overal gaan de fakkels uit!’

Caro hoorde dat Stunt opnieuw het geweer laadde.

‘Aan deze kant gaan ze óók allemaal uit!’ riep ze triomfantelijk. ‘Ze zijn bang geworden! Van zo'n geweer hebben ze niet terug!’

Gespannen tuurden ze in de duisternis rondom de cabine.

‘Wat verwacht je dat ze zullen doen?’ vroeg Caro, die weer moed begon te krijgen.

‘We zullen ze vannacht wel niet meer terug zien, denk ik. Zie jij nog wat?’

‘Nee, Stunt, alle fakkels zijn aan deze kant uit. Ik zie niks meer.’

‘Blijf goed uitkijken en scherp luisteren, Caro.

Ze spraken nu geen woord meer en luisterden aandachtig. Het bleef stil. Een uil kraste in een boom boven hen en de nachtwind floot door de kieren van de wrakke cabine.

Toen ze zo een tijd gelegen hadden, fluisterde Stunt huiverend: ‘Probeer jij maar wat te slapen, Caro. Ik

blijf wel op de uitkijk. Als ik wat verdachts hoor, paf ik nóg wel 'n keer!'

Nog nooit had een nacht zo lang geduurd. Pas tegen de morgen viel Caro in slaap.

Stunt liet haar lang uitslapen, maar later op de ochtend moest hij haar toch wakker maken.

'Nu moet je eerst het terrein om de cabine zoveel mogelijk opensnijden, Caro!' beval Stunt. 'Hier, neem het geweer mee. Pas goed op. Het is geladen!'

Voorzichtig nam Caro het wapen over. Ze vond het maar een gevaarlijk ding.

'Als er wat is... schieten!' zei Stunt nog. 'Ik ga proberen een dutje te doen!'

Door regen en moerassen

'Gisteren hoorde ik het vliegtuig dáár, Tamara!' Meneer Terhoog wees recht vooruit. 'Dus we moeten die richting aanhouden, om bij de Oelemari te komen. We moeten proberen vooral in een rechte lijn te blijven lopen. De zon zien we vandaag niet. En als we dan uit de rechte lijn raken, kunnen we hopeloos verdwalen!'

Tamara had haar schoenen weer om haar nek hangen, want de bosgrond was overal erg drassig. Het regende niet meer, maar uit het dikke bladerdak boven hen vielen nog gestadig dikke waterdruppels.

'In het oerwoud begint het altijd later te regenen, maar het regent er ook langer door!' zei meneer Terhoog, zijn gezicht afdrogend. 'Door het dichte gebladerte duurt het lang, voor de regen de grond bereikt. Maar als het ophoudt met regenen, blijft het in het bos nog lang nadruppelen.'

‘Zal ik met de houwer voorop gaan, meneer?’ zei Tamara.

Ze kapte links en rechts takken en lianen. Ze moesten over omgevallen boomstammen klimmen en door grote diepe poelen waden om de rechte lijn te kunnen aanhouden. Telkens keek meneer Terhoog om en controleerde of ze wel recht liepen. Geregeld kapte Tamara merktekens in stammen. Ze zouden op die manier later de cabine gemakkelijk kunnen terugvinden.

Vaak zakten ze tot aan de knieën in het water, en tot overmaat van ramp begon het later op de morgen ook weer te stortregenen.

Tamara kapte een groot blad van een bosbanaan en gaf dat aan de fotograaf.

‘Goed tegen de regen!’ riep ze.

Voor zichzelf kapte ze ook vlug een flink blad. ‘Brrrr, wat is die regen koud!’ verzuchtte ze.

Toen ze op die manier enkele uren waren voortgeploeterd, stonden ze voor een groot moeras.

‘Een grote zwamp!’ stelde Tamara vast.

‘Maar we zullen er toch recht doorheen moeten gaan! Laten we een boel stokken kappen om hier en daar in het water te zetten. Dan kunnen we later terugvinden waar we de zwamp zijn doorgetrokken. Door middel van die stokken kunnen we mooi in een rechte lijn lopen!’

‘Dat kunt u anders ook wel zien aan het opborrelende vuile zwampwater,’ meende Tamara deskundig.

Tamara kapte een groot aantal flinke stokken. Meneer Terhoog nam er een partijtje onder zijn goede arm, terwijl Tamara de rest op haar schouder nam. Het moeras was hier en daar aardig diep.

‘Zit hier geen ongedierte in, Tamara?’ vroeg meneer Terhoog.

Hij had wat reizen in het Surinaamse binnenland gemaakt, maar van zwampen moest hij niet veel hebben.

‘In zulke zwampen zitten meestal kaaimannen en slangen, meneer!’

‘En jij op je blote voeten?’

‘Tegen slangen en kaaimannen helpt een paar lage schoenen niet veel!’ was het antwoord, en Tamara kon het weten. Ze was niet voor niets aan de rand van het oerwoud opgegroeid.

Nu en dan zakten ze tot over het middel in de zwamp. Er scheen geen einde aan het moeras te komen.

‘We lopen hier net door het laagste gedeelte van de streek, als je 't mij vraagt!’ zei meneer Terhoog.

Telkens plantten ze een stok in het moeras en richtten zich daarbij op de vorige stokken.

‘Een vliegtuig!’ zei meneer Terhoog.

Ze hadden in het moeras een ruimer uitzicht. De bomen stonden hier niet zo dicht opeen.

‘Wat kunnen we doen om de aandacht te trekken, meneer?’’ vroeg Tamara.

‘Niks, helemaal niks! Kijk, je kunt het toestel zien! Daar!’

En meneer Terhoog wees in de richting vanwaar ze gekomen waren.

‘Het vliegt ongeveer over de cabine! Wat zit'ie laag. Kom, doorlopen, we mogen geen tijd verliezen! We moeten zien zover mogelijk uit deze Oyarikoelè-streek te komen, vóór het donker wordt!’

Meneer Terhoog bleef even staan om zijn broekspijpen op te rollen.

‘Niet doen, meneer!’ waarschuwde Tamara onmiddellijk. ‘Op die manier komt u vol bloedzuigers te zitten!’

Ook haar eigen spijkerbroek plakte aan haar benen, maar dat was beter dan die lastige, infectie veroorzakende bloedzuigers in de zwampen.

Tegen de middag bereikten ze weer droge grond. Een dicht palmbos. De stammen van de bomen waren dicht bezet met lange dunne naalden, en herhaaldelijk bezeerden ze zich aan deze gemene stekels. Tamara trok haar schoenen aan.

‘Een awarrabos!’ stelde ze vast.

‘Ik weet niet hoe je 't noemt, maar die stekels zijn verschrikkelijk! Ze dringen dwars door je kleren heen!’

‘Moet u naar boven kijken!’

Boven de woudlopers hingen grote trossen oranjekleurige ronde vruchten.

‘Awarra's, meneer! Lekker!’

Vlug kapte ze een awarraboom om en sneed de vruchtentros eraf. Het waren kleine harde vruchten met een terpentijnsmaak, maar toch heel smakelijk.

‘We hoeven niet te pinaren (gebrek lijden), meneer!’ zei Tamara opgelucht. ‘De bomen zitten vol, kijkt u maar! We moeten een paar trossen meenemen!’

Tamara zetten onmiddellijk haar tanden in de awarra's en al gauw liepen ze allebei met een helemaal gele mond.

Ze vorderden maar heel langzaam door dit dichte stekelbos.

Het terrein begon langzaam te stijgen en de bodem werd minder drassig.

‘We gaan gelukkig omhoog, Tamara!’ stelde meneer

Terhoog vast. ‘Dan zijn we voorlopig van die zwampen af!’

Die hele middag zwoegden ze door het awarrabos. Hun huid vertoonde overal bloedige verwondingen, opgelopen door die verraderlijke lange naalden, waarmee de awarrapalm zich in de natuur beschermt.

‘Weet je wat we doen, Tamara? We blijven vannacht in dit bos. Ik heb zo 't gevoel dat we gevolgd worden. Overal worden we bespioneerd. In dit stekelige bos zullen ze ons niet makkelijk volgen! Ze zullen 't wel uit hun Oyarikoelèhoofd laten ons hier in de nacht te overvallen!’

Tamara begon nu een paar vierkante meter schoon te kappen. Het was een moeilijk werk, want ze kon de stammen niet met de hand aanraken. Gelukkig zijn awarrastammen vrij licht en dun, en zo kon ze een plekje schoonkappen waar ze de komende nacht ongestoord zouden kunnen bivakkeren. Van bladeren maakte ze vlug weer een afdakje, en vóór het donker werd, hadden ze tenminste beschutting tegen de met tussenpozen vallende regen.

‘We hebben hier ook geen last van frémoesoe (vleermuizen), meneer! Die vliegen niet in zo'n awarrabos!’ ‘Ben je dan zo bang van fremoe... vleermuizen?’

‘Ik wel! Als je in het bos slaapt, zomaar in de open lucht, dan komen 's nachts bloedzuigende frémoesoe aan de randen van je oren of aan de toppen van je vingers of tenen zuigen. Je merkt er niets van en je slaapt rustig door. Maar de volgende morgen heb je overal wondjes. Vaak lelijke wonden ook. Als je vuur maakt, blijven ze ook weg!’

‘Nou, dan zitten we hier in elk geval veilig. Geen vleermuizen en geen Indianen. Kom, zullen we nog

maar eens een stukje van dat smakeloze vlees gaan kauwen?'

De awarra's vormden een welkome afwisseling op het zouteloze vlees.

'Er zitten hier ook geen muggen!' en Tamara slaakte een zucht van verlichting. 'Goed dat we niet bij de zwamp zitten. We moeten morgen uitkijken naar een loksie trie (locusboom), meneer!'

'Wat is een loksie trie?'

'Die boom geeft iengie kandra, dat betekent Indiaanse kaars. Aan de stam vind je soms grote klonten hars. De Indianen gebruiken dat als kaars en ze maken er ook fakkels mee.'

'Jij bent een flinke en handige jongedame om in het oerwoud bij je te hebben, Tamara!' prees meneer Terhoog zijn metgezellin.

Ze waren doodop. Meneer Terhoog had vreselijke pijn aan zijn arm, maar dat liet hij niet merken. Van palmbladeren maakte Tamara een vloerbedekking en daarop strekten ze zich uit. Onder het bladerenafdak lagen ze tenminste droog.

Net toen Tamara wilde indommelen, hoorde ze in de verte een geweerschot.

'Er wordt geschoten, meneer!' riep ze, terwijl ze opsprong.

'Hmmm, dat zal Stunt wel zijn. Het klopt met de richting. Wat zouden ze schieten, in de nacht?' zei meneer Terhoog.

'Misschien worden ze overvallen!' meende Tamara. Weer klonk een schot, en even later een derde.

'We zitten hier machteloos. Ik moet er niet aan denken wat zich daar misschien afspeelt...' bromde meneer Terhoog.

‘Toen we vanmiddag uit de zwamp kwamen, hoorden we ook een schot. Toen zal Caro wel een of ander dier geschoten hebben, maar in de nacht zal ze toch wel niet jagen!’ dacht Tamara hardop.

Het was een koude nacht en tegen de morgen lagen beiden te rillen. Bij de eerste dageraad gingen ze weer op weg. Het ging nu over een heuvelrug en al gauw waren ze uit het pijnlijke awarrabos. Ze stonden nu voor een snel stromende kreek.

‘Zou dit de Oelemari zijn?’ vroeg Tamara.

‘Ik vermoed van niet. Die zal wel wat breder zijn dan dit kreekje. Hoe komen we hierover zonder meteen weer drijfnat te worden?’

Tamara keek in 't rond. Ze liep op een groepje bomen toe, dat vlak langs de kreek stond en naar 't water overhelde. Ze kapte de stam van een van de bomen door. Hij viel precies over de kreek. Een tweede viel de verkeerde kant uit, maar een derde viel weer goed, en zo hadden ze een bruggetje over het water.

Voor de fotograaf was 't een hele toer om met één bruikbare arm over deze wiebelende stammetjes te balanceren. Maar Tamara kapte voor hem een heel lange stok, waarmee hij de bodem van de kreek kon halen. Zo had hij dus wat steun, en evenals Tamara bereikte hij droog de overkant.

Steeds omkijkend zorgde meneer Terhoog ervoor dat ze in een rechte lijn bleven lopen. Nu en dan was het bos zo dicht, dat Tamara elke meter moest openkappen.

Eenmaal kwamen ze uit op een oud voetpad.

‘Dit pad wordt allang niet meer gebruikt!’ stelde het Surinaamse meisje vast.

Het liep enige tijd noordwaarts en ze konden dus dit pad voorlopig volgen. Nu schoten ze tenminste op.

Onverwachts bereikten ze een oud, verlaten kamp.

‘Moet een oud Oyarikoelè-kamp zijn!’ zei meneer Terhoog.

Tamara bekeek de gedeeltelijk in elkaar gezakte hutten. Ze waren al half vergaan.

‘Kijk!’ zei meneer Terhoog, die iets opraapte. ‘De overblijfselen van een stenen bijl! Die Indianen gebruiken nog stenen bijlen! Hoe is 't mogelijk!’

‘Ja, kijkt u maar hoe die palen, waar de kampen mee gebouwd werden, zijn gekapt. Het lijkt er meer op of ze gewoon gebroken zijn. Die mensen moeten ongelooflijk sterk zijn!’

Onder de overblijfselen van een andere woning vonden ze stenen potten. ‘Die hebben ze zelf gemaakt,’ zei meneer Terhoog.

Hij keek in het rond, terwijl een huivering door hem heenging.

‘We moeten voortmaken, Tamara. Kom!’

Ze trokken verder noordwaarts. Het pad ging niet verder dan het verlaten kamp. Nu moesten ze zich weer door de takken, lianen en andere obstakels heenworstelen. Zo nu en dan raakten ze verstrikt in spinnewebben van grote, kleurige spinnen, die dan vlug een goed heenkomen zochten tussen de bladeren van de bomen. Aan de voet van een reusachtige locusboom vond Tamara een hoeveelheid hars.

‘Vanavond hebben we licht!’ zei meneer Terhoog vermoeid. ‘Dan blijven jouw frémoesoe's uit de buurt!’

‘Wat ruikt 't hier!’ zei meneer Terhoog ineens. ‘Bah, wat 'n lucht!’

Even keek Tamara om zich heen.

‘Dáár, die brede liaan daar noemen we tiengi oedoe.

Dat betekent stinkhout! De Indianen maken daar vergif van om vissen mee te vangen. Je kunt het in de stad ook weleens kopen, maar het is contrabande (verboden waar), zeggen ze in Suriname.'

'Heb ik weleens gehoord. Noemen ze dat niet "nekoe"?'

'Ja, meneer. Ze gooien dat spul in het water en de vissen komen later bedwelmd boven!'

'Indianen schiéten ook wel vis, hè?'

'Met pijl en boog!' wist Tamara te vertellen. 'Weet u hoe ik weleens vis? Ik steek een lange stok in de modder en daarop maak ik een fles vast. In die fles hang ik een spijker aan een draad. Aan de stok maak ik de vislijn vast. Als er een vis aan de haak trekt, dan hoor ik de spijker in de fles! Zo hoef ik niet steeds bij m'n hengel te zitten wachten!'

'Heel handig!' zei meneer Terhoog.

'Met een stelhengel gaat 't ook goed,' zei Tamara weer. 'Je neemt een buigzame stok als hengelstok. Je steekt 'm in de grond en buigt hem zover tot hij goed gespannen staat. Nu maak je de lijn met de haak zó vast dat, als de vis flink bijt, de stok zich ontspant en de vis het water uitgeslingerd wordt!'

'Je moet er maar opkomen!' zei meneer Terhoog lachend.

'Ik heb 't weleens gehad,' ging Tamara verder, 'dat ik op die manier een mooie vis ving. Vóór ik hem goed en wel op het droge had, had een grote roofvis mijn buit te pakken en ging er als de wind mee vandoor!'

'Ik hoor een waterval!' zei meneer Terhoog. 'Luister!'

Even stonden ze stil.

‘Inderdaad!’ riep Tamara. ‘Zou dat de Oelemari kunnen zijn?’

Meneer Terhoog haalde zijn schouders op. ‘Laten we opschieten! Stunt en Caro wachten op ons. Het zou de Oelemari kunnen zijn!’

Een uur later stonden ze aan de oever van een brede kreek.

‘Dit moet de Oelemari zijn!’ stelde meneer Terhoog vast.

‘Zouden we hier nog ver van de Litanie afzitten, denkt u?’

‘Geen flauw idee. Als ik dat wist, zou ik je precies kunnen zeggen wanneer we bij bevriende Indianen komen. Langs de Litanie wonen Ojana's. Ook de Triostam woont langs de Litanie, maar ik geloof dat die meer zuidelijk zit.’

Meneer Terhoog keek op zijn horloge.

‘We kunnen de Oelemari nog een uurtje volgen, maar de eerste de beste kampplaats kunnen we beter benutten!’

‘Kun je een groot kruis maken van takken en lianen, Tamara?’ vroeg meneer Terhoog. ‘Dan zetten we dat hier als herkenningspunt aan de oever. Anders kunnen we de plaats waar we de Oelemari bereikten niet meer terugvinden.’

Tamara keek meneer Terhoog even aan. Gek, dacht ze, die bakkra's altijd met hun kruisen, stokken en weet ik veel! Als je, zoals ik, in 't bos bent opgegroeid, dan herken je die plaatsen zonder moeite. Waaraan? Ja, dat weet je eigenlijk zelf niet!

Toen Tamara het kruis geplant had, zei ze opeens: ‘U krijgt een baard, meneer!’

‘Tja, meisje. Als je je op mijn leeftijd een paar dagen

niet scheert, word je er niet mooier op!' zei hij over zijn stoppelbaard strijkend.

Ze begonnen de Oelemari te volgen, in de hoop dat het inderdaad de Oelemari wàs! Vele keren moesten ze het water door. Lage gedeelten, die bij de hoge waterstand in moerassen waren herschapen. Op vele plaatsen was de rivier buiten haar oevers getreden.

'We hebben nu twee dagen gelopen, meneer. Hoeveel kilometer denkt u dat we al hebben afgelegd?'

'Niet veel. Ik denk vijfentwintig hoogstens. Eh... hoeveel is er nog van dat taaie vlees, Tamara?'

'Niet veel meer, meneer.'

Ze opende het pakje.

'We zullen heel zuinig aan moeten doen,' waarschuwde meneer Terhoog. 'Beter nu en dan een klein beetje, dan straks niets meer. We mogen er niet op rekenen dat we nog wat te eten vinden in dit moerasbos!'

Tegen 't vallen van de avond bereikten ze een hoge rivierbank. Tamara was volkomen uitgeput. Meneer Terhoog nam de houwer en kapte wat palmbladeren, zodat ze tenminste niet op de natte grond hoefden te liggen.

'Rook je?' vroeg meneer Terhoog.

Nu moest Tamara toch even lachen.

'Roken? Ik? Nee hoor!' zei ze.

'Dat treft dan, want ik heb nog maar één sigaret en twee lucifers... als die tenminste nog droog zijn!'

Uit zijn broekzak haalde de fotograaf een zilverpapiertje waarin de waardevolle sigaret en een lucifersdoosje zaten. 'Ze zijn gelukkig nog droog!'

Beiden aten met tegenzin het taaie, smakeloze vlees. Tamara haalde de hars te voorschijn en kneedde er een

Indiaanse kaars van.

‘Dat is tegen de frémoesoe! Steekt u 'm maar aan, meneer!’

De iengie kandra gaf een heel kleine vlam, maar een vieze rook. Die nacht werden ze haast opgegeten door de muggen. Droog hout om zich te verwarmen bij een vuurtje of om hun kleren te drogen, was nergens te vinden.

Uitgeput door gebrek aan slaap, vermoeienis, honger en kou gedurende de nacht, trokken ze de volgende ochtend voor dag en dauw weer verder.

Meneer Terhoog zag duidelijk dat, indien ze niet gauw de Litanie zouden bereiken, ze een rustdag zouden moeten nemen. Hij moest nu telkens de houwer van het meisje overnemen, omdat ze de kracht miste de hindernissen uit de weg te kappen.

‘Ik kan niet meer, meneer,’ zei Tamara toen ze een ogenblik halt hielden. ‘Ik ben doodop!’ Ze ging op de natte grond zitten. Hun kleren waren doorweekt en Tamara rilde van kou en ellende.

‘Laten we een tijdje rust nemen, Tamara,’ stelde meneer Terhoog voor.

‘Hoe ver nog?’ vroeg Tamara wanhopig.

‘Ik weet het echt niet, meisje!’ was het sombere antwoord.

Toen ze een paar uur gezeten hadden, zei meneer Terhoog. ‘Zullen we het nog eens proberen, Tamara?’

Het doodvermoeide meisje stond op. Ze antwoordde niet, maar ze begon weer te lopen. Ze moesten weer een diep moeras door, om de Oelemari te kunnen blijven volgen. Nergens zagen ze vruchtbomen of iets anders eetbaars.

Meneer Terhoog liep nu voorop, met zijn goede arm hier en daar takken en lianen doorkappend. Zijn gebroken arm droeg hij in een doek. Wat moest hij beginnen als Tamara werkelijk niet verder kon? Het meisje dragen was uitgesloten. Alleen verder gaan en als hij hulp vond direct terugkeren? Nee, dat kon hij ook niet doen. Langzaam vorderden ze. Hoe ver nog? Het begon alweer donker te worden. Sedert de avond tevoren had het niet meer geregend, maar nu barstte weer een tropische bui in alle hevigheid los. Als een gordijn kwam het hemelwater naar beneden. Ze hadden nu drie dagen geploeterd. Liepen ze wel in de juiste richting? Meneer Terhoog begon eraan te twijfelen. En was deze rivier wel de Oelemari? Kwam deze stroom wel uit in de Litanie? Zo niet, wat dan? Zouden ze deze groene hel ooit uitkomen? Waren ze gedoemd hier in de moerassen, ver van de bewoonde wereld om te komen?

'Volhouden, Tamara!' moedigde hij het meisje aan.

Tamara keek even op. Ze wankelde, maar sjokte toen weer verder. De rivier werd langzamerhand breder, maar beiden waren te vermoeid en uitgeput om dat op te merken. Noodgedwongen volgden ze de rivier in al z'n kronkelingen, over hoge oeverbanken en door diepe moerassen, doorweekt en koud. 'Volhouden!'

Zonder te spreken ploeterden ze, meneer Terhoog voorop, achter elkaar aan.

'De rivier!' schreeuwde meneer Terhoog plotseling. 'Tamara, kijk, de grote rivier! Dat moet de Litanie zijn!'

Voor zich uit zagen ze door het dichte bos ineens een heel breed water.

'De Litanie!' juichte meneer Terhoog, die even al zijn

vermoeidheid vergeten was. ‘Hé, Tamara, we zijn er, we... eh... zijn bij de Litanie!’ riep hij verheugd.

Het kostte Tamara grote moeite om de laatste honderd meters, die hen van de brede rivier scheidden, af te leggen.

Ze beklommen de hoge oeverbank en stonden toen aan de brede Litanie-rivier, de bovenloop van de Marowijne.

‘En nu?’ bracht Tamara met een diepe zucht uit.

‘Wat nu? We... we moeten de Litanie volgen tot we bij een Indianendorp komen.’ Meneer Terhoog keek Tamara aan. Zou ze de Litanie wèl een paar honderd meter kunnen volgen? Hij begon direct een partij palmbladeren te verzamelen en maakte daarvan een bed voor het meisje.

‘Ga daarop liggen, Tamara, dan dek ik je helemaal toe met palmbladeren. Je kunt dan tenminste slapen zonder dat de muggen je opeten!’

Tamara liet zich uitgeput en zwijgend op het bladerbed neervallen. Ze zuchtte een paar keer diep. Het duurde niet lang of ze lag in een diepe slaap.

Een eindje verder zag meneer Terhoog een paar wilde bananebomen. Daarvan kapte hij wat bladeren, en tegen een dikke stam maakte hij een afdakje. De ‘kaars’ was allang opgebrand. Morgenochtend, vóór ze de volgende dagmars gingen maken, zouden ze het laatste restje vlees aanspreken. Dan moest er hulp komen...

De hele nacht waakte hij over het meisje. Met een palmblad verjoeg hij met eindeloos geduld de zwermen muggen, die weer waren komen opzetten. Het was een verschrikkelijke nacht, waarin de regen zonder onderbreking neerplensde...

‘Voel je je wat beter?’ vroeg meneer Terhoog de volgende morgen, toen Tamara onder het natte bladerdak uitkroop. ‘Ja, meneer. Gaat wel,’ was het antwoord.

‘Denk je dat je weer kunt lopen? Kalmpjes aan?’

‘Proberen maar!’ antwoordde Tamara. ‘Ik kan moeilijk hier blijven zitten,’ liet ze er zuchtend op volgen. ‘Oei, wat ben ik stijf!’

Ze aten het laatste restje vlees op en gingen weer langzaam op weg.

‘We moeten de Litanie in zuidelijke richting volgen, Tamara, want de Oelemari-monding kunnen we onmogelijk oversteken zonder boot!’

‘Denkt u dat er een Indianendorp in de buurt is?’ vroeg Tamara.

‘Laten we het hopen!’ was het enige antwoord.

Even later riep meneer Terhoog ineens: ‘De zon! Tamara, daar komt warempel de zon! Laten we eerst onze kleren drogen! Hoera, de zon!’

Wat waren die zonnestralen heerlijk warm, na alle ontberingen in zwamp, regen en kletsnatte kleren.

Tamara liet zich heerlijk languit in het zand op de rivierbank vallen. Hè, daar kwam ze meteen van bij! Ook meneer Terhoog ging weer in de zon zitten. Hier aan de kant van de rivier konden de zonnestralen onbelemmerd tot de aarde doordringen. Geen woudreuzen die van de dag een nacht maakten.

Toen ze zich zo heerlijk in de hete zon lagen te koesteren, hoorden ze onverwachts stemmen...

Meneer Terhoog sprong op. ‘Ik hoor mensen!’ riep hij uit.

‘Daar, meneer, in die korjalen komen Indianen aan!’ riep Tamara.

Inderdaad kwamen twee korjalen de rivier afzakken, vrij dicht onder de oever.

'Hé!' schreeuwde meneer Terhoog, en tegen Tamara: 'Roep jij eens!'

Tamara schreeuwde enkele voor meneer Terhoog onverstaanbare woorden en de Indianen pagaaiden langzaam naar hen toe. Op enige afstand hielden de ranke bootjes halt, en nieuwsgierig staarden zes Indianen naar de blanke man en het negermeisje op de kant.

'Zeg dat we vrienden zijn, Tamara. Zeg dat we dringend hulp nodig hebben!'

Weer riep Tamara iets dat meneer Terhoog niet kon verstaan.

De Indianen riepen iets terug.

'Ze vragen waar we vandaan komen,' vertaalde het meisje.

'We zijn uit de lucht komen vallen,' zei meneer Terhoog grinnikend, 'maar zeg dat maar niet. Zeg dat we een ongeluk hebben gehad. Vertel hun dat nóg twee mensen in het bos zitten, één met een gebroken been, en zeg dat mijn arm gebroken is. We hebben honger en zoeken hulp!'

Tamara wendde zich weer tot de mannen in de bootjes. Ze schenen niet te begrijpen wat Tamara hun probeerde duidelijk te maken.

'Ze begrijpen me niet, meneer,' zei Tamara teleurgesteld. 'Ze verstaan maar een paar woorden Neger-Engels.'

'Probeer het nog eens, Tamara!' drong meneer Terhoog aan.

Weer praatte Tamara met de Indianen in een vreemd mengelmoes van Neger-Engels en Indiaans... Een hevige discussie volgde nu. Tenslotte peddelden de

Indianen naar de kant en vroegen of meneer en Tamara tabak bij zich hadden.

Tamara vertelde hun dat ze geen tabak meer hadden, maar dat de achterblijvers in het bos een geweer hadden. Ze beloofde de leider van het groepje dit geweer als beloning, wanneer ze wilden helpen. Weer volgde een ingewikkeld over en weer gepraat. Tamara moest handen, voeten, armen en benen gebruiken om zich duidelijk te maken. Uiteindelijk besloten de mannen te helpen en beduidden de woudlopers in hun korjalen te stappen. Meneer Terhoog en Tamara kregen meteen al een handvol bananen.

In een snelle vaart ging het nu stroomafwaarts. Enkele stroomversnellingen werden gepasseerd. Met grote behendigheid manoeuvreerden ze hun korjalen tussen de grote rotsblokken door en over stroomversnellingen. Door de vele zware regens stond het water erg hoog, en met bruisend geweld baande het zich een weg tussen de rotsen door, die hier en daar in de rivier lagen.

'Vraag eens hoe hun dorp heet,' verzocht meneer Terhoog, 'en ook hoe de leider van dit groepje heet?'

Na enige tijd van heen en weer gepraat, met veel gebaren en schouderophalen, vertelde Tamara: 'De leider is een Indianenkaptein. Hij heet Makalé. Ze gaan naar een dorp, dat Janemalé heet.'

'Vraag eens hoe ver het is van Janemalé naar Bensdorp, want daar hebben ze radio,' zei meneer Terhoog, die zelf geen woord met de Indianen kon wisselen.

Tamara begon weer aan een ellenlang gesprek met de niet-begrijpende Indianen. 'Van Janemalé naar Bensdorp is het één dag, als ik het goed begrijp!' vertaalde

ze. ‘Eén dag over de rivier.’

‘Vraag ook eens of daar een dokter is?’

‘Hij zegt dat er in Maripasoela een Franse dokter zit. Maripasoela is aan deze kant van Bensdorp en is dus dichterbij.’

‘Een Franse dokter?’

‘Ja, meneer. Hij zegt dat de Fransen in Maripasoela een hospitaal aan het bouwen zijn voor de bosbewoners. Er is ook radio.’

‘Nou, dan moeten we in Maripasoela zien te komen. Vraag eens of we vanavond nog door kunnen varen?’

Even later vertaalde Tamara: ‘Hij zegt dat we morgen verder kunnen, maar dat de mensen die ons naar Maripasoela zullen brengen betaald moeten worden. Ze hebben in hun dorp groot gebrek aan zout en suiker!’

‘Zeg hem dan dat we door de radio om hulp zullen vragen. Ze zullen ons dan een vliegtuig sturen en dat vliegtuig zal een partij suiker, zout en ook tabak meebrengen. Daar zal ik voor zorgen! Maar eerst moeten Stunt en Caro opgehaald worden. Die moeten we naar Maripasoela brengen.’

Er volgde weer een lange bespreking. En pas toen de Indianen de zekerheid hadden dat ze beloond zouden worden, stemden ze toe.

‘Kapitein Makalé zegt dat vliegtuigen in Maripasoela kunnen landen.’

‘Op de rivier?’

‘Nee, de Fransen hebben daar een vliegveldje.’

‘Nog mooier! Een dokter, radio en een vliegveld!’

Meneer Terhoog zag pijlen en bogen in de boten liggen.

‘Ze zijn zeker op jacht geweest?’

‘Ja, meneer. Kijkt u maar in die andere boot. Achterin liggen heel wat leguanen!’

‘Eten ze die?’

‘Nou! En die zijn lekker ook! In de stad worden ze ook wel gegeten!’

In de late middag arriveerden ze in Janemalé. Daar maakten ze kennis met het opperhoofd Janemalé zelf. Het dorp was dus naar het opperhoofd genoemd. Hij was een vriendelijke Indiaan met een paar snoeren kleurige kralen rond zijn hals. Verder droeg hij geen tekenen van zijn waardigheid. Uit de volgende bespreking bleek dat zowel het opperhoofd Janemalé als kapitein Makalé een paar jaar geleden helemaal in Paramaribo waren geweest. Een toenmalige expeditie had deze twee leiders mee naar de stad genomen, om hen eens kennis te laten maken met de moderne beschaving.

Ze werden erg vriendelijk ontvangen en meneer Terhoog drong aan, dat Tamara nogmaals duidelijk zou vertellen dat ze een vliegtuig naar Maripasoela zouden laten komen om hen op te halen. Dat toestel zou dan meteen suiker, zout en tabak als beloning voor de hulp voor het dorp meebrengen.

Zowel meneer Terhoog als Tamara kreeg een kleurige hangmat, die ze tussen twee palen in een kamp voor gasten mochten spannen.

‘Deze hangmatten worden door de Indiaanse vrouwen zelf gemaakt, meneer,’ vertelde Tamara.

Ze hadden niets liever gedaan dat meteen de hangmat in te duiken en te slapen, maar 's avonds was het feest. Meneer Terhoog en Tamara moesten kasjiri drinken, een zurige alcoholische drank. De Indianen

dronken er zoveel van, dat hun magen helemaal gevuld waren. Ze gingen dan overgeven en begonnen onmiddellijk opnieuw te drinken. De meesten waren dronken.

De mannen hadden zich opgemaakt met veren, en om de benen hadden de dansers bossen rinkelende zaden gebonden. Sommigen hadden zich versierd met repen boomschors. Er werd gedanst in een open ruimte tussen de hutten. De toeschouwers hadden hun hangmatten rond de dansruimte opgehangen. Een aantal mannen zorgde voor muziek op bamboefluiten, die ze met de neus bespeelden. De maaltijd bestond hoofdzakelijk uit cassavekoeken en leguanevlees. Meneer Terhoog en Tamara waren blij toen de feestende Indianen tenslotte zó moe waren en zó vol drank zaten, dat ze een voor een afdropen en de rust in het dorp weerkeerde.

De volgende morgen wandelden de fotograaf en het meisje door het dorp. Overal zagen ze honden en kippen. Ook zaten hier en daar tamme papegaaien wijsgerig de vreemdelingen toe te kakelen.

'Kijk!' riep Tamara. 'Een kwassi kwassi (neusbeertje).' Het diertje liep vrij rond in het dorp. Een eindje verder zagen ze een tamme tapir op hen afkomen.

'Een boffroe! (buffel)' verklaarde Tamara. Meneer Terhoog streelde het grote dier over de ruwe kop en vanaf dat ogenblik liep het hen overal achterna! Nu en dan liet het een klagend gehinnik horen. Het was de dieren aan te zien dat ze door de Indianen goed verzorgd werden.

Zowel de mannen als de vrouwen hadden allemaal lang sluik en vettig zwart haar. De mannen waren over het algemeen tenger gebouwd. Hun huid was

koperkleurig. Ze droegen een gordel die was gemaakt van het haar van de ‘kwatta’, de slingeraap. Een rode lap, die tussen de benen was doorgetrokken, werd voor en achter door die gordel opgehouden. Verdere kleding hadden ze niet. De vrouwen droegen allemaal een soort schortje. Verder droegen ze kettingen rond de hals, die bestonden uit aan elkaar geregen kleurige pitten van verschillende vruchten. Aan hun vingers hadden sommigen koperen ringen.

‘Hoe zouden ze aan die kralen en ringen komen?’ zei meneer Terhoog. Tamara vroeg het aan een van de Indianen, die een paar woordjes Neger-Engels bleek te verstaan. ‘Ze ruilen die met de bosnegers voor jachthonden en hangmatten, meneer!’ vertaalde Tamara. ‘Van de bosnegers hebben ze ook een beetje Neger-Engels geleerd. De Indianen zijn erg knap in 't africhten van honden voor de jacht. Het zijn armetierige honden om te zien, maar krijg die bloeddorstige dieren niet achter je aan!’

De kinderen van het dorp liepen helemaal bloot. Wel hadden ze allemaal snoeren kralen rond de hals.

‘Wat is 't hier heerlijk rustig!’ verzuchtte meneer Terhoog. ‘Hier kan je oud worden!’

‘Dat is een groot verschil met een bosnegerdorp,’ vertelde Tamara. ‘Indianen spreken altijd heel zacht, in tegenstelling met de luidruchtige bosnegers.’

‘Kijk, daar zit een Indiaan een ander te vlooien, Tamara. Zie je hoe hij de vangst opeet?’ zei meneer Terhoog glimlachend.

‘Dat doen de Javanen toch ook!’ antwoordde Tamara. ‘Vaak genoeg in de stad gezien! Mooi zindelijk dorp, vindt u niet?’

‘Vraag eens waar ze hun groenten en aardvruchten

vandaan halen!' drong meneer Terhoog aan.

'Ze hebben, net als de bosnegers, hun kostgrondjes. Dat zijn stukken opengekapt bos waar ze verschillende gewassen verbouwen. Cassave bijvoorbeeld, bananen, maïs, een slechte soort tabak, papaja en nog meer gewassen.'

'Waar haal jij al die wijsheid vandaan, Tamara?'

'Op school geleerd, meneer!' luidde het antwoord.

Toen ze weer aan de waterkant kwamen, stond kapitein Makalé al klaar. Hij zou meneer Terhoog en Tamara hoogst persoonlijk begeleiden op hun reis naar Maripasoela. Ze hadden een grote korjaal tot hun beschikking gekregen, waarin het opperhoofd Janemalé een grote hoeveelheid vruchten en cassavekoeken had laten laden, voor de reis.

Na een vriendelijk afscheid van het opperhoofd ging het in snelle vaart de Lawa-rivier af. Op twee plaatsen namen de Indianen een korte weg door het bos. Het rivierwater stond namelijk zo hoog, dat gedeelten van het bos waren ondergelopen. Op die manier konden ze grote kronkels in de rivier afsnijden. Heel wat grotere en kleine soela's (watervallen) ontmoetten ze op deze reis, en steeds weer wisten de bootsmannen met grote behendigheid door middel van hun pagaaien en koelastokken te voorkomen dat de boot omsloeg of op de rotsen te pletter liep.

Een keer zagen ze een troep bosvarkens de rivier overzwemmen, terwijl de Indianen, vlak voor ze te Maripasoela aankwamen, in het water een hert grepen. Het dier wilde overzwemmen. Maar toen het de korjaal bemerkte, draaide het om en probeerde terug te zwemmen. Vóór het de oever echter kon bereiken, hadden de mannen het dier al gegrepen. De man die

het bij de horens greep, hield het even onder water. Een rilling liep meneer Terhoog over het lijf over zoveel wreedheid, maar zo was nu eenmaal het leven in het oerwoud. Even later lag het verdronken hert in de boot. In de middag arriveerden ze te Maripasoela.

Er heerste daar grote bedrijvigheid. Men was er namelijk bezig met de bouw van een hospitaal. Als bouwstenen gebruikte men de stenen uit de rivier.

De fotograaf en Tamara stapten aan land. Kapitein Makalé bracht hen direct naar de Franse dokter, een vriendelijke oude man met een lange grijze baard. Hij bleek uitstekend de Indiaanse taal machtig te zijn. Na een uitvoerig relaas gegeven te hebben van hun wederwaardigheden, konden ze een radiotelegram opgeven. Via de hoofdstad van Frans Guyana, Cayenne, zou het onmiddellijk naar Paramaribo worden overgeseind. De inhoud luidde: ‘Vliegveld Zanderij. Terhoog en Tamara te Maripasoela. Keer met Ojana's terug naar Oelemaribos om Appel en Caro te halen. Appel beenfractuur. Stuur vliegtuig Maripasoela over zeven dagen, met lading suiker, zout, tabak voor dorp Janemalé. Caro en Tamara gezond. Groet families. Terhoog’.

‘Wanneer krijgen ze dat op Zanderij?’ wilde meneer Terhoog weten.

‘Morgenochtend,’ verzekerde de radioman hem.

‘Tamara, vraag eens aan kapitein Makalé of we morgenochtend terug kunnen naar Janemalé?’

Tamara keerde zich tot de Indianenkapitein, die onmiddellijk begrijpend met het hoofd knikte.

‘Kan hij ons vier man geven om Stunt en Caro te gaan halen? We moeten de Oelemari opvaren tot het punt

waar we dat kruis geplant hebben. Vandaar lopen we dan in één dag naar de cabine. Ze moeten daar een draagbaar maken en Stunt terugdragen. In zeven dagen kunnen we hier terug zijn!'

'U spreekt van "we"!' merkte Tamara op. 'Gaat u dan ook mee?'

Ze keek bezorgd naar de arm van de fotograaf, die hem geweldig veel pijn bezorgde.

'Natuurlijk!' zei hij. 'Ik had eigenlijk gedacht jou hier te laten. Jij hoeft niet mee terug. Dat heeft totaal geen zin.'

'Ik denk er niet over, meneer. Ik ga mee!' riep Tamara verontwaardigd uit.

'Maar die Oyarikoelè's?' vond meneer Terhoog.

'Ach... die zijn zo kwaad niet! En ik ben allang niet moe meer!'

'Het spijt me erg, meisje, maar ik mag je daar toch niet aan blootstellen!'

'Maar dat moet ik toch zelf weten?' verdedigde Tamara zich.

'Nee, Tamara. Je bent geweldig flink geweest. Niet veel meisjes zouden je nadoen wat jij geleverd hebt. Zonder jou had ik misschien Maripasoela nooit bereikt. Maar ik mag je niet mee terug het bos in nemen. Dat zou niet verantwoord zijn. Ik weet ook zeker dat je ouders het niet goed zouden vinden.'

Nou, daar had Tamara niet direct een antwoord op. En wat haar ouders betreft... ja, daar had die fotograaf beslist gelijk in! Ze moest dus geduldig in Maripasoela blijven wachten, bij die dokter met z'n lange baard.

'Maar vraag nu eerst eens aan kapitein Makalé of hij mensen voor ons heeft, Tamara.'

Toen kapitein Makalé het woord Oyarikoelè hoorde, schudde hij heftig van nee, en was het ineens met zijn vriendelijkheid gedaan! Die Oyarikoelè's waren volgens hem veel te gevaarlijke mensen. De twee achterblijvers waren dus bij die stam? Het speet de kapitein erg, maar naar de Oyarikoelè's gingen ze niet! Dat waren menseneters!

Te Maripasoela bleken gelukkig een paar Franse bospolitiemannen gestationeerd te zijn, en die waren direct bereid mee te gaan. Ze waren goed bewapend, en toen de kapitein de drie beschermende geweren zag, veranderde hij vlug van mening! Hij zou vier man van zijn stam ter beschikking stellen, benevens twee flinke korjalen.

'Mooi!' zei meneer Terhoog. 'Morgenochtend vroeg dus!'

Hij liep toen terug naar de Franse dokter en liet zijn arm door hem behandelen. De arm was helemaal gezwollen en de dokter kon de gebroken arm niet direct zetten. De zwelling moest eerst afnemen.

Met zijn arm in 't verband, in een doek om zijn hals, stapte meneer Terhoog de volgende morgen in de korjaal.

'Tot over zeven dagen, Tamara! Je zult het bij dokter baardmans niet slecht hebben, heeft hij mij beloofd! Leer maar goed Frans! Daaag!'

Tamara stond met tranen in de ogen de boten na te wuiven. Dokter baardmans stond naast haar en legde troostend zijn grote hand op haar schouder.

Waar blijven ze?

Na de zware regenval was eindelijk ook over het woud in het Oranjegebergte de zon gaan schijnen. Het leek wel of er ineens een nieuwe wereld openging! Alle grauwheid was plots verdwenen en had plaatsgemaakt voor ritselend fris groen, jubelende vogels en geschetter in de boomtoppen van de langstaart papegaaien, die ineens weer het hoogste woord voerden. Alles scheen tot nieuw leven te zijn gekomen onder de weldadige warmte van de te lang door grijze regenwolken verduisterde zon.

Caro was druk bezig een dam in een ondiepe kreek te maken. Van de motordekplaat had ze een soort schop gemaakt, en hiermee gooide ze aarde in het water. Ze had een plaats uitgezocht waar de bodem van de kreek een kuil had.

Aan beide zijden van deze kuil maakte ze nu een dam. Toen ze één dam gereed had, begon ze met een stok alle vissen naar het diepere water vóór de dam te jagen. Daarna maakte ze haastig de tweede dam, zodat de vissen opgesloten zaten tussen twee dammen, in de kuil. Aan de kringen in het wateroppervlak kon ze zien dat er heel wat vissen gevangen zaten. Met de pan begon ze nu het water uit te scheppen. Dat was een langdurig werk, want de pan was maar klein.

Na een paar uur van ingespannen arbeid was het water zo ver gezakt, dat ze hier en daar de vissen al boven water uit zag springen. Het water werd steeds rumoeriger.

‘Schiet je al op, Caro?’ riep Stunt vanuit de cabine. ‘Eten we vanavond vis?’

‘Geduld!’ schreeuwde Caro terug. ‘Vis genoeg!’

Eindelijk was ze zover dat er alleen nog een beetje modderwater op de bodem van de kuil stond. De vissen waren voor het grootste deel in de modder gekropen. Ze begon nu met haar handen in de modder te voelen en in enkele ogenblikken was haar pannetje met vis gevuld. Zoals Stunt al voorspeld had, meest krobbia's.

‘Ik heb 't pannetje al vol!’ riep ze. ‘Nog een paar, dan hebben we voorlopig genoeg!’

‘Mooi werk, Caro!’ prees de vlieger.

‘Auw! Auw!’ kermde Caro ineens. Hevig geschrokken sprong ze op de kant. Ze had ergens op getrapt, maar wat kon dat zijn? Was ze door iets gebeten of gestoken? Nee, het leek wel een elektrische schok!

‘Wat is er aan de hand?’ riep Stunt. ‘Wat is er gebeurd?’

‘Ik weet het niet,’ luidde het antwoord, en ze holde naar de cabine. ‘Het leek wel een elektrische schok! Ik trapte in de modder op iets zachts, en toen...’

‘Een schok? In de modder! Onzin!’ onderbrak Stunt haar lachend.

‘Nee, maar toch was het zo'n gevoel!’ hield Caro vol. ‘Ik schrok me een aap!’

‘Je schreeuwde tenminste als een brulaap!’ vond Stunt. ‘Maar wacht 'es. Zouden er hier soms sidderalen zitten? Best mogelijk! Ja, warempel, dat kan! Heb je nooit van sidderalen gehoord? Die kunnen een flinke elektrische schok afgeven als je ze aanraakt. Ik heb ze nooit gezien, maar er wel van gehoord. Neem een stok, een droge stok, en por eens in de modder waar je gestaan hebt. Misschien vind je wel sidderalen!’

Caro holde terug en begon met een stok in de modder

te wroeten. Ja, daar zat inderdaad iets. Iets zachts! Kijk, er kwam beweging in! Wat was dat? Het leek wel een slang! Erg lang, bijna twee meter! Zou dat zo'n sidderaal zijn? Het beest was dikker dan Caro's arm, veel dikker zelfs. Voorzichtig probeerde ze het beest boven de modder te lichten, maar steeds weer gleed het over de stok in de modder terug. Het was ook behoorlijk zwaar!

‘Ja, Stunt, het kan best een sidderaal zijn! Vreselijk glibberig en wel twee meter lang!’

Na een paar vergeefse pogingen slaagde ze er tenslotte in het griezelige beest op de kant te brengen. Daar bleef het rustig liggen. Veel leven zat er niet in.

‘Breng 'es hier!’ klonk het uit de cabine.

‘Kom maar halen, hoor!’ riep Caro. ‘Ik raak het niet meer aan!’

‘Maak een strik van een dunne liaan!’ adviseerde Stunt. ‘Trek die over de kop. Ze kunnen niets doen, hoor. Het zijn eigenlijk vette palingen!’

‘Mèt elektrische stroom!’ riep Caro vol ontzag voor de sidderaal.

‘Trek die strik tot het midden over de kop, dan kun je 'm toch hierheen slepen?’

‘Ik zal het proberen!’

Van een liaan maakte Caro een strop, en die probeerde ze over de kop van het logge monster te schuiven. Het beest had de brede kop plat op de grond liggen, zodat Caro de strop er niet om kon krijgen. Met haar schop wilde ze de kop een beetje oplichten en... ‘Aauww!’ gilde ze weer, terwijl de dekplaat door de lucht vloog.

‘Wat voer je nu weer uit?’ riep Stunt.

‘Ik probeerde met die dekplaat de kop op te lichten,

maar ik dacht er niet aan dat dat ding van metaal was! Ik kreeg wéér zo'n klap!'

Korte tijd later lag de sidderaal voor het deurtje van de cabine. Stunt sleepte zich over de vloer naar de deuropening.

'Wat een beest, hè?' riep hij uit. 'Misschien kunnen we vannacht het licht opsteken! Elektrisch licht!'

''t Is een vette!'

'Weet je wat je moet doen? Maak 'm dood, snij hem in stukken en gooi hem dan in de pan. Daar moet een hoop vet afkomen. Dan hebben we braadvet, Caro!'

Elke avond hadden ze nu een groot houtvuur en tegen de muggen gooide Caro er dan natte bladeren op. Dat gaf wel een stinkende rook, maar beter rook dan zwermen muggen.

De Oyarikoelè's hadden zich niet meer vertoond.

'Ze wachten zeker tot we onze patronen verschoten hebben!' meende Stunt. 'Maar dan moeten ze lang wachten. Er wordt niet meer gejaagd, Caro. Dat kost alleen maar patronen. Je moet maar vis vangen!'

Nou, Caro had zich uitstekend van die opdracht gekweten. Die avond hadden ze een heerlijk vismaal, gebakken in sidderaalvet! Ook het vlees van de aal bleek goed eetbaar.

'Toch moet je er niet al te veel van eten, Caro!' waarschuwde Stunt. 'Want je haren gaan er recht van overeind staan!'

Nu het eindelijk zonnig weer was, vond Caro het helemaal niet zo heel erg meer in het oerwoud. Als die Indianen maar wegbleven en meneer Terhoog en Tamara tijdig hulp zouden vinden! Ze vond het wel vreselijk voor hun ouders, want wat moesten die wel denken? Ze konden niet vermoeden, dat zij hier met de

vlieger heerlijk gebakken vis zat te eten, al was het dan wat zouteloos. Stunt, ja, als die maar niet zo'n pijn aan dat been had. Voor Stunt was het veel erger. Die lag daar maar...

Dikwijls praatten ze erover, waar meneer Terhoog en Tamara nu wel zouden zijn. Zouden ze de bewoonde wereld hebben bereikt? Of zouden ze nog rondzwerven in het dichte oerwoud? Als ze de Oelemari hadden gevonden, zouden ze toch ook de Litanie vinden, en daar hadden ze toch de kans bevriende Indianen te ontmoeten. Die hadden zelden blanken gezien, maar het waren in ieder geval geen menseneters! Als ze erg lang door het woud zouden moeten ploeteren, dan, ja dan wist Stunt het ook niet. Terhoog met een gebroken arm en Tamara pas zestien jaar! Misschien zouden ze diepe zwampen moeten doortrekken. Véél eten hadden ze niet meegenomen. Had hij ze eigenlijk wel moeten laten gaan? Ze hadden toch ook met z'n vieren hier kunnen wachten tot een vliegtuig hun rooksignalen zou opmerken. Vliegtuig? De laatste dagen was er geen vliegtuig meer geweest. Als hij maar niet met dat vervloekte pijnlijke been lag! Ja, als!

De volgende dagen verscheen er weer enkele malen een vliegtuig.

Caro maakte dan telkens een groot vuur en gooide daar dan weer water op, om zoveel mogelijk stoomontwikkeling te krijgen. Maar het werd door de zoekers boven de bomen niet opgemerkt. De vliegtuigen cirkelden meestal over het gebied ten noorden van de Oelemari. Blijkbaar was men van mening dat ze tussen Popokai en de Oelemari neergekomen waren.

Het goede weer bleef gelukkig aanhouden. Een enkele regenbui ertussendoor, maar de aanhoudende zware

tropische slagregens bleven gelukkig uit.

‘Het is vandaag negen dagen geleden sinds de andere twee vertrokken zijn,’ zei Caro op een morgen met tranen in haar ogen, toen ze een visje zat te bakken. Die tranen had ze van de prikkelende rook van het houtvuurtje. ‘Wat denk jij ervan, Stunt? Het begint er niet hoopvol uit te zien, hè?’

‘Kop op, Caro. Moed verloren, al verloren!’ antwoordde Stunt. Caro begon nu langzamerhand de moed te verliezen. Stunt leed ondraaglijke pijnen. Het been was helemaal gezwollen. Caro zelf was nog gezond, maar ze kon Stunt toch niet alleen laten? Zouden ze hier in het oerwoud ooit gevonden worden? Ze had het terrein rond de cabine keurig schoongemaakt. Alle struiken en lagere takken had ze weggesneden. Je kon nu de hele naaste omtrek van de cabine af zien en niemand kon hen ongezien naderen. De hele morgen zat hij voor de cabine, met z'n rug tegen een boom geleund. Wat zou er met Tamara en meneer Terhoog gebeurd zijn? Zouden die Oyarikoelè's hen achternagegaan zijn? Ze waren niet eens gewapend!

Ze hoorde in de verte een onbestemd geluid. Stemmen? De Oyarikoelè's?

‘Stunt!’ riep ze uit, terwijl ze opsprong. ‘Je geweer!’

‘Wat is er? Wat hoor je?’

‘Daar komen de Oyarikoelè's weer!’

‘Zie je ze?’ vroeg Stunt geschrokken terwijl hij vliegensvlug naar zijn geweer greep. ‘Ik had nooit gedacht dat ze overdag zouden komen!’

‘Hoor!’ fluisterde Caro met overslaande stem.

Stunt hoorde nu ook geluiden. ‘Kom binnen, Caro, en laat je niet zien,’ beval hij. ‘Met hun pijl en boog

kunnen ze goed mikken!'

Caro haastte zich naar binnen. Het geweer in de aanslag, loerde Stunt in de richting waar het stemgeluid vandaan kwam.

Daar zag hij een paar Indianen door de struiken te voorschijn komen, erachter kwam een neger, met een geweer...

'Terhoog!' juichte hij plotseling. 'Caro, daar komen ze! Kijk, Terhoog en andere mensen!'

Caro sprong naar buiten, meneer Terhoog tegemoet.

'Hallo, Caro!' klonk het vrolijk. 'Alles goed?'

'Waar is Tamara?' informeerde Caro onmiddellijk. 'Maak je niet ongerust, Caro! Tamara zit veilig ergens bij een Franse dokter op onze terugkomst te wachten!' zei meneer Terhoog. Even later was het een hele drukte in en om de nauwe cabine.

'Tjonge, jonge, we begonnen de hoop al op te geven!' zei Stunt glimlachend.

'Hoe is het met je been?'

'Laten we 't daar maar niet over hebben!' antwoordde de vlieger met een van pijn vertrokken gezicht. 'Ik zie dat je stevige knapen hebt meegebracht! Die kunnen me mooi dragen!'

'Laat de Indianen een flinke draagbaar maken!' zei meneer Terhoog in het Frans tegen een van de politiebeambten. 'Dan gaan we morgen vroeg terug!'

'Vertel eens, Terhoog, hoelang hebben jullie erover gelopen? Geen ongelukken?'

Uitvoerig verhaalde de fotograaf hun belevenissen en hun ontmoeting met de Ojana-Indianen. 'En die Tamara is een reuzemeid!' voegde hij er lachend aan toe. 'Toen we een dag gelopen hadden, hoorden we

's nachts schieten. Was dat hier?'

Toen vertelde Stunt op zijn beurt wat zich rond de cabine had afgespeeld.

'In Maripasoela zit gelukkig een dokter, Stunt!' en hij liet zijn verbonden arm zien. 'Die dokter zal je wel helpen. Een vliegtuig komt ons daar ophalen. Ik heb vandaaruit een radiotelegram kunnen sturen!'

'Prachtig! Schitterend!' riep Stunt uit. 'Nou, Caro, over een paar dagen kun je thuis zijn!'

'Zouden vader en moeder al weten dat we nog leven?' vroeg ze gespannen.

'Ja, hoor, nu wel! Ik heb getelegrafeerd naar Zanderij. Maar daar hebben ze natuurlijk onmiddellijk de families opgebeld! Dat spreekt vanzelf.'

Die avond heerste er een opgewonden stemming. De Indianen zochten een plek waar ze hun hangmatten konden spannen. De politiemannen moesten die nacht op post blijven. Je kon immers nooit weten! Een groot kampvuur laaide op en er werd goed gegeten... en niet zouteloos. Tot diep in de nacht werd er druk gepraat. Toen Stunt nog eens vertelde over de nachtelijke komst van de Oyarikoelè's, zei meneer Terhoog lachend: 'Waarom heb je niet een paar foto's gemaakt? Want daarvoor zitten we hier toch?'

De veertiende dag

Zanderij zat weer helemaal dicht. De wolken hingen laag en de regen stroomde neer. Zo was het de hele morgen al geweest. Een auto stopte voor het kantoortje van de radiodienst. Een dame en een heer stapten uit

en haastten zich naar binnen.

‘Wat een weer!’ zei de meneer.

‘Nou!’ zei de dame.

‘Dag meneer Donkers, dag mevrouw!’ begroette de radioman zijn bezoekers. ‘Ik heb al verbinding!’

Even later klonk het ineens door de luidspreker: ‘Hallo Zanderij, hallo Zanderij! Hier Abel Peter Baker! Over!’

‘Ja, Abel Peter Baker, Zanderij antwoordt. Wij luisteren! Over!’ sprak de radioman in de microfoon.

‘Hallo Zanderij, we hebben Maripasoela verlaten, suiker, zout en tabak gelost en vier mensen geladen. Over één uur en veertig minuten zijn we op Zanderij! Over en uit!’

Buiten reed nog een auto voor en een Surinaamse vrouw in kleurige koto missie jurk stapte uit, gevolgd door twee mannen. De tweede was oud en gebogen. Hij was helemaal grijs. Het waren baas en vrouw Voorn en de oude Hendrik van de plantage!

‘Ze zijn onderweg!’ riep meneer Donkers, die naar de deur was gelopen.

‘Me Gado!’ zei vrouw Voorn. ‘Mijn Tamara komt in een vliegmachien!’

‘Zo, zo, baas Hendrik er ook bij? Nou, dat is leuk, hoor!’ zei meneer Donkers.

‘Ja, meneer!’ zei de oude man. ‘Deze aankomst moest ik zien. Daar konden m'n negentig jaren me toch niet van weghouden!’

De minuten kropen voorbij. Voortdurend zat mevrouw Donkers op de klok te kijken.

‘Nog vijftien minuten,’ zei ze, en even later: ‘Nog tien minuten.’

Baas Voorn beende zenuwachtig heen en weer.

Buiten reed een ziekenauto voor.

‘Hallo Zanderij! Hallo Zanderij! Hier Abel Peter Baker! Over vijf minuten landen we! Over!’ klonk de stem van de vliegtuigtelegrafist in de lucht.

De radioman greep zijn microfoon en antwoordde: ‘Oké, Abel Peter Baker. U kunt landen. De ziekenauto staat gereed!’

Allen stonden tegelijk op en liepen naar buiten. Gelukkig was het wat opgeklaard. Het regende niet meer. Allen tuurden naar de lucht. In de verte hoorden ze het geronk van een vliegtuig, maar door de laaghangende wolken konden ze nog niets zien.

‘Ziet u wat? Me Gado, Tamara in de lucht!’ zei vrouw Voorn. Grote zweetdruppels parelden op haar voorhoofd.

‘Nee,’ antwoordde meneer Donkers, ‘ze zitten nog boven de wolken!’

‘Me Gado!’ riep vrouw Voorn weer uit.

Het geronk werd sterker.

Mevrouw Donkers greep zenuwachtig de hand van Tamara's moeder. Het lang verbeide ogenblik was bijna aangebroken. Nog één minuut hoogstens!

Het toestel moest nu heel dichtbij zijn, maar ze konden het nog steeds niet zien.

Plotseling braken de wolken en even scheen een waterig zonnetje. Op hetzelfde moment klonk het uit alle kelen tegelijk. ‘Daar is 'ie!’

Het metaalkleurige toestel schitterde in het zonlicht en vloog op lage hoogte eenmaal rond het vliegveld.

Alle ogen volgden het gespannen.

Lager en lager zakte het, en toen ging het landen. Aan het eind van de landingsbaan draaide het vliegtuig om en taxiede rustig naar het radiogebouwtje.

De ziekenauto reed op het toestel af en stopte vlak voor de vliegtuigdeur. Deze ging open, een trapje werd uitgezet en twee mensen droegen een draagbaar de ziekenauto in. Met snelle vaart reed hij weg.

Daarna sprongen twee meisjes uit het vliegtuig en holden op de wachtenden toe. De beide moeders huilden tranen met tuiten. Meneer Donkers slikte een paar keer snel, terwijl baas Voorn met grote ogen naar zijn dochter staarde.

In de vliegtuigdeur stond een man met één arm in een witte doek en een stoppelbaard van vele dagen.

‘Da's goed afgelopen...’ bromde hij.